

UNIVERSITEIT
iYUNIVESITHI
STELLENBOSCH
UNIVERSITY

100
1918 · 2018

REKTOR SE BESTUURSVERSLAG
AAN DIE RAAD

Dinsdag 18 Junie 2019

Prof WJS de Villiers,
Rektor en Visekanselier

Inhoudsopgawe

INLEIDING.....	4
TEMA 1: 'n FLORENDE UNIVERSITEIT STELLENBOSCH.....	5
1.1 Senaatsmosie oor transformasie van navorsing en wetenskap aan die US	5
1.2 Strategiese Plan 2019–2024.....	6
1.3 Stelselvernuwingsprojek (SUNStudent en SUNFin)	6
1.4 Akademiese jaar 2018 afgesluit	7
1.5 Kommunikasie oor gradeplegtighede	7
1.6 US maak opgang op ranglyste	8
1.7 Die werwing van fondse en vriende vir die Universiteit	8
1.8 Interne kommunikasie (digitale nuusbrieue en massaboodskappe)	9
1.9 Eksterne kommunikasie (US in die nuus).....	9
1.10 Transformasie aan die US	11
1.11 Visuele regstelling	11
1.12 Strategiese belyning van die US-handelsmerk.....	12
1.13 Raamwerk vir ruimtelike ontwikkeling	13
1.14 Nuwe instrumente vir geboue- en nutsdiensbestuur.....	13
1.15 Volhoubaarheidskommunikasieveldtog	15
1.16 Bestuur van persoonlike inligting ingevolge privaatheidswetgewing	16
1.17 Gehaltekomitee	16
1.18 Gestremdheidstoegang.....	16
1.19 Innovus.....	17
1.20 Woordfees en Koor	18
1.21 Maties Sport.....	18
1.22 Kliëntediens.....	19
1.23 US v Roux & De Beer	19
TEMA 2 : 'n TRANSFORMERENDE STUDENTE-ERVARING.....	20
2.1 Nagraadse registrasies	20
2.2 Studentefinansiering.....	21
2.3 Voedselsekerheidsprogramme en -noodbystand.....	24
2.4 Studentehuisvesting.....	24
2.5 Studentewerwing	26
2.6 US Opedag 2019.....	27
2.7 Aansoeke vir inname 2020.....	27
2.8 Internasionale studentewerwing	28
2.9 Internasionale studente in nie-graadprogramme.....	29
2.10 US/KU Leuven-dinksrum	30
2.11 Die ontwikkeling van studenteleiers en mentors	30
2.12 Mentorskap bevorder akademiese prestasie	31
2.13 Eerstejaarprestasietoekennings.....	32
2.14 Verlengde Graadprogram	32
2.15 Ko-kurrikulum	32
2.16 Opknappingswerk by Elektriese en Elektroniese Ingenieurswese.....	33
2.17 Jan Mouton Leersentrum.....	33
2.18 Gesondheidsbewustheid.....	34
2.19 Geestesgesondheid onder studente	34
2.20 Eenheid vir Gelykwaardigheid	34
2.21 Maties Sport.....	35
TEMA 3: DOELGERIGTE VENNOOTSKAPPE EN INKLUSIEWE NETWERKE.....	35
3.1 Die Stellenbosch Netwerk.....	35
3.2 Fokus op Afrika.....	36

3.3	US nou deel van wêreldwye universiteitsalliansie oor die klimaat	37
3.4	BRICS-universiteitsliga.....	37
3.5	Suid-Afrika-Swede-universiteitsforum (SASUF)	38
3.6	Internasionale vennootskappe	38
3.7	Skakeling met alumni, skenkers en vriende van die Universiteit	42
3.8	Kapasiteitsbou in die sektor.....	44
3.9	Afrika Digitale Universiteitsnetwerk (ADUN).....	44
3.10	Bande met die groter studentesakegemeenskap.....	44
3.11	Vrouestemme op die gebied van grondhervorming en -herstel	45
3.12	Fasilitetsbestuur.....	45
3.13	Kampusgesondheidsdiens-uitreikprojek.....	45
TEMA 4: GENETWERKTE EN SAMEWERKENDE ONDERRIG EN LEER.....		46
4.1	Gesamentlike graadprogramme	46
4.2	SPL wen toekenning vir mees innoverende opleidingsprogram	46
4.3	Gemengde leer.....	46
4.4	JustLead!	46
4.5	Eenheid vir Gelykwaardigheid se aanlyn kursus vir personeelde	47
4.6	Maties Sport.....	47
TEMA 5: NAVORSING VIR IMPAK		47
5.1	Navorsingsuitsette	47
5.2	NSTF-South32-toekennings.....	47
5.3	Nuwe Macrocomm-leerstoel in slimnutsdiensoplossings	48
5.4	Nuwe SARCHI-leerstoel in stadsmodellering en -metabolismestudie	48
5.5	Nuwe Hans Merensky-leerstoel in houtvorming	48
5.6	Ooreenkoms met NOSA Groep	48
5.7	Biomediese Navorsingsinstituut	49
5.8	Navorsingsvermoëbou	49
5.9	Biblioteeknavorsingsweek	49
5.10	Navorsingsdatabestuur	50
TEMA 6: VOORKEURWERKGEWER.....		50
6.1	Senior personeelde vereer	50
6.2	Eksterne evaluering van Menslike Hulpbronne	50
6.3	Personelediversifisering	51
6.4	Diensbillikhed en transformasie	51
6.5	nGAP by die US.....	51
6.6	Senior aanstellings	51
6.7	Verbeter personeelwelwees	51
SLOT		52
BYLAAG: MENINGSARTIKELS EN RUBRIEKE		53
Meningsartikels (2 Maart tot 27 Mei 2019)		53
Rubriek (2 Maart tot 27 Mei 2019)		57
MEDEWERKERS		60

INLEIDING

Ons is halfpad deur die akademiese jaar 2019. Buiten die gewone uitdagings van die hoër onderwys in Suid-Afrika, het die semester betreklik vlot verloop totdat 'n storm losgebars het oor die publikasie van die artikel “[Age- and education-related effects on cognitive functioning in Colored South African women](#)” deur akademici van die Universiteit Stellenbosch (US) in die internasionale wetenskaplike vaktydskrif [Aging, Neuropsychology, and Cognition](#).

Die rassekategorisering in die stuk het 'n reuse-opskudding in die media en akademiese geledere veroorsaak. Party kommentators het die outeurs se navorsingsmetodologie bevraagteken, en ander het gewonder hoe die navorsing enigsins etiekgoedkeuring van die Universiteit kon ontvang. Die redakteurs en uitgewers van die tydskrif het die artikel later (2 Mei) [teruggetrek](#) – 'n stap wat die US sterk ondersteun het ([sien verklaring](#)).

As 'n instelling, erken ons dat die artikel aanstoot gegee en die menswaardigheid van talle Suid-Afrikaners aangetas het. In 'n [amptelike mededeling](#) aan personeellede en studente op 30 April, wat ook aan die media uitgereik is, het ons onvoorwaardelik om verskoning gevra vir die ernstige trauma, pyn en woede onder lede van die groot publiek, Stellenbosse gemeenskappe, ander belanghebbendes van die Universiteit én ons kampusgemeenskap. Dit is voorafgegaan deur 'n [verklaring](#) deur prof Jimmy Volmink, Dekaan van Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe, wat sy Fakulteit se verbintenis tot transformasie bevestig het.

Ek wil ook persoonlik **diepe berou** uitspreek oor die pyn wat hierdie artikel veroorsaak het. Wat gebeur het, is verkeerd, en ek sal nie die onverdedigbare verdedig nie. Hierdie enkele stuk navorsing weerspieël geensins die gehalte, etiek en waardes van die US se uitmuntende navorsingsprogram nie. Hierdie gebeure stel ons instelling voor die **harde werklikheid**. Ja, ons het ver gevorder op ons transformasiereis, maar ons is nog nie waar ons wil wees nie. Die US streef daarna om 'n getransformeerde en geïntegreerde akademiese gemeenskap te wees wat kritiese denke vier, debat aanmoedig en demokrasie, menseregte en maatskaplike geregtigheid bevorder. Die US se Visie 2040, wat ons in 2018 aanvaar het, sluit vyf waardes in waarop ons etiekkode behoort te berus – billikheid, deernis, verantwoordbaarheid, respek en uitnemendheid.

Ons moet **ernstig gesprek voer** oor die soort wetenskap wat ons beoefen – nie net by die US nie, maar by alle Suid-Afrikaanse universiteite en in die akademie oor die algemeen. Ons sal baie hard daarvan moet werk om vertroue en kollegialiteit te herbou. Dis nou die tyd vir eerlike, waagmoedige, oop en inklusiewe gesprekke. Ek verwelkom dus die simposium op 13 Mei te Tygerberg, asook die een op 21 Mei te Stellenbosch wat deur proff **Aslam Fataar, Amanda Gouws en Yusuf Chikte**, Senaatslede op die Raad, belê is. By lg. vergadering het ek per stemos ([klik hier](#) vir die teks) 'n bydrae gelewer (omdat ek in die buiteland was vir Universiteitsake.) 'n Ledemosie oor die aangeleentheid is ook deur die Senaat aanvaar op 31 Mei (sien 1.1 hieronder).

'n **Omvattende ondersoek** na alle aspekte van die saak is van stapel gestuur. Dit word gerig deur die US se Beleid vir Verantwoordelike Navorsingsgedrag, tesame met die Universiteit se prosedure vir die ondersoek van beweerde skendings van navorsingsnorme en -standarde. Die bevindinge van die ondersoek sal bekend gemaak word sodra alle prosesse afgehandel is. Ek neem hierdie saak uiters ernstig op en beskou dit as 'n prioriteit.

By hierdie Raadsvergadering kry die **Viserektor: Sosiale Impak, Transformasie en Personeel, prof Nico Koopman**, geleentheid om oor bedrywighede in sy verantwoordelikhedsentrum (VS) die afgelope jaar verslag te doen. Hierdie oorhoofse bestuursverslag bevat dus slegs uitgesoekte hoogtepunte uit sy portefeuilje – raadpleeg gerus sy afsonderlike verslag vir verdere besonderhede

Die struktuur van hierdie verslag volg weer ons nuwe visie en strategiese raamwerk, en in die besonder ons ses kern strategiese temas. Hierdie temas rig ons bedrywighede in die strewe na ons **Visie 2040** om "Afrika se voorste navorsingsintensieve universiteit te wees wat wêreldwyd as

uitnemend, inklusief en innoverend erken word en waar ons kennis tot diens van die samelewing bevorder”.

Hierdie verslag handel oor die tydperk **22 Februarie tot 16 Mei 2019**, tensy daar anders aangedui word. Ek en my medebestuurslede verwelkom hierdie geleentheid om met kollegas op die Raad in gesprek te tree.

TEMA 1: 'n FLORENDE UNIVERSITEIT STELLENBOSCH

Ons [Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024](#) (klik op die skakel vir die volledige dokument) lui soos volg oor hierdie kern strategiese tema: “Om die US 'n **florerende organisasie** te maak, beoog ons 'n **lewenskragtige, voorspoedige en sistemies volhoubare** universiteit (met 'florerend' wat omskryf word as 'om sukses te behaal of bestendige vordering te maak; om voorspoedig te wees; om te gedy'). Die US erken die groot uitdagings verbonde daaraan om 'n florerende universiteit te word. Ons besef dat ons responsief sowel as proaktief moet wees om die toekoms van die Universiteit te rig. Ons is verbind tot sistemiese volhoubaarheid, wat mense, plek (sosiaal), welvaart (ekonomies) en die omgewing insluit en verantwoordelike korporatiewe oorsigbestuur noodsaklik maak”.

1.1 Senaatsmosie oor transformasie van navorsing en wetenskap aan die US

Die Senaat het sy steun toegesê aan 'n “toegespitste en daadwerklike langtermyn- institusionele reaksie” op die kwessies wat die onlangse omstrede [vaktydskrifartikel](#) oor ras en kognisie deur vyf US-akademici na vore gebring het.

“Ons glo die Universiteit behoort 'n kernterrein te word vir die ontwikkeling van kritiek op ras in die wetenskap en navorsing, en vir die vestiging van verbandhoudende institutionele praktyke en prosesse,” lui 'n mosie wat die Senaat op Vrydag 31 Mei by sy tweede geskieduleerde vergadering vir die jaar aanvaar het. ([Klik hier](#) vir die volledige teks.)

Die mosie is ingedien deur drie Senaatslede wat ook in die US Raad dien, tesame met tien van hulle Senaatskollegas. Ná deurtastende bespreking is dit eenparig aanvaar.

Spesifieke strukture is versoek om werk te maak van die volgende vier konkrete voorstelle:

1. Dat “oorweging geskenk word aan die instelling van 'n toegewyde kampuswee meganisme vir die transformasie van navorsing en wetenskap”
– verwys na die Viserekotor: Navorsing, Innovasie en Nagraadse Studie (VR:NINS).
2. Dat “oorweging geskenk word aan die aanbieding van 'n module oor teenrassisme, demokrasie en kritiese burgerskap vir alle eerstejaarstudente”
– verwys na die Senaat se Akademiese Beplanningskomitee (ABK).
3. Dat “die Navorsingskantoor 'n stel kortkursusse vir alle personeellede aanbied” oor onderwerpe soos “die gebruik van menslike kategorieë in navorsing en wetenskap”
– verwys na die VR:NINS.
4. Dat departemente soos Gender en Kritiese Rasstudie by die US ingesluit word
– verwys na die ABK.

By dieselfde Senaatsvergadering het prof Jimmy Volmink, Dekaan: Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe, verwys na die “skok en beroering” wat personeellede en studente in die Departement Sportwetenskap weens die artikel beleef het. (Dié departement het aan die begin van die jaar na sy Fakulteit oorgeskuif.)

“Wat in hierdie departement gebeur het, kon in enige ander departement by hierdie Universiteit, maar ook by ander universiteite in Suid-Afrika gebeur het. So, ek glo nie enige van ons kan op die morele hoë grond aanspraak maak nie,” het hy gesê.

“Ek wil dit duidelik stel aan ons kolgas dat ons elke lid van hierdie departement omarm en ook ons verantwoordelikheid aanvaar om met hulle saam te werk om die kwessies te probeer hanteer en te bepaal hoe dit in die toekoms vermy kan word.”

1.2 Strategiese Plan 2019–2024

Ná maande lange uitvoerige ontleding, uitgebreide oorlegpleging en voortdurende verfyning van ons Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 het ons nou ’n **Strategiese Plan 2019–2024**, wat as ’n volledige roetekaart vir ons bedrywighede oor die volgende ses jaar dien. Dit is deur die verantwoordelikheidssentrum vir Strategie en Internasionalisering (SI) onder leiding van viserektor prof Hester Klopper saamgestel. Senior bestuurslede van oor die hele Universiteit het by ons Institusionele Beplanningsforum (IBF) in Februarie vanjaar kommentaar gelewer, waarna die Rektoraat ’n konsep goedgekeur het.

Die Strategiese Plan maak voorsiening vir **strategieaanvaarding** in ál die verantwoordelikheidssentrums en fakulteite, en vir **strategiebelyning**, wat alle prosesse, strukture en beleide insluit. Die Strategiese Plan bevat ’n kernagtige oorsig van elk van die kern strategiese temas; die institusionele doelwitte uit die Strategiese Raamwerk 2019–2024; volledige tabelle vir elk van die kern strategiese temas, met gepaardgaande institusionele oogmerke; aksies vir elke oogmerk; en aanwysers en maatstawwe. Die SI-verantwoordelikheidssentrum konsolideer tans die aanwysers en maatstawwe vir gebruik as deel van die US-paneelbord om vordering te moniteer.

Ons betree nou die beplanningsfase met die oog op volgende jaar, wat beteken dat PASD- (professionele, administratiewe en steudienste-)afdelings, verantwoordelikheidssentrums en fakulteite **omgewingsplanne** vir 2020 moet saamstel. Soos ons egter by die IBF bespreek het, het ons benadering tot omgewingsplanne verander in die lig van ons gesprekke oor beplanning die afgelope 18 maande. Die planne sal voortaan nie net korter en meer toegespits wees nie, maar sal veral ook sterk **verband hou** met die oorhoofse institusionele strategiese raamwerk en plan.

’n Nuwe raamwerk is opgestel om as rigsnoer te dien vir die proses om omgewingsplanne met die Strategiese Plan te versoen. Om PASD-afdelings, verantwoordelikheidssentrums en fakulteite met hierdie proses te ondersteun, is ’n aantal gefasiliteerde **werksessies** vir Mei gereël.

1.3 Stelselvernuwingsprojek (SUNStudent en SUNFin)

Die stelselvernuwingsprojek (SVP) is met Raadsfinansiering aangevoor om twee verouderde US-inligtingstelsels, naamlik die studente-inligtingstelsel en die finansiële stelsel, te vervang. Die projek het nou ’n mylpaal bereik met die ondertekening van sagtewarekontrakte met erkende verskaffers. Die US-gemeenskap kan dus uitsien na beter dienste met moderne koppelvlakke.

Die kontrak vir die **SUNFin**-projek (finansiële stelsel) is op 15 Februarie met Oracle onderteken. Die implementering van die stelsel word oor twee boekjare beplan. Die Universiteit se huidige, verouderde stelsel sal vervang word met **Oracle® Enterprise Resource Planning (ERP) Cloud**, ’n omvattende, geïntegreerde en skaleerbare finansiëlebestuursoplossing.

Op sy beurt is die kontrak vir die **SUNStudent**-projek (studente-inligtingstelsel) op 26 April met **SeroSoft** onderteken vir hulle **Academia**-sagteware, ’n ultramoderne stelsel vir studente-administrasie, waarvan akademiese kurrikulums en modules belangrike komponente is. Die nuwe stelsel beloof om kragtig en betroubaar te wees, dog ook buigsaam, modern en studentegerig.

Hierdie twee stelsels is die grondslag waarop ons akademiese en finansiële administrasie berus. Die vervanging sal ’n diepgaande impak op die Universiteit hê, en vereis dus sorgvuldige en doelgerigte veranderingsbestuur. As dit eers ten volle in werking is, sal hierdie nuwgenerasiestelsels egter doeltreffendheid aan die US verbeter. SUNStudent en SUNFin sal gelyktydig in werking gestel word, met sorgvuldige aandag aan integrasie met die Universiteit se ekosisteem van inligtingstelsels en middelware.

Nuwe projek- en oorsigbestuurstrukture is vir elke stelsel op die been gebring om toesig te hou oor die implementering en integrasie van die sagteware. Die Registrateur, **dr Ronel Retief**, tree as voorsitter van die nuwe beheerkomitee vir SUNStudent op, en **mnr Manie Lombard**, Hoofdirekteur: Finansies, as voorsitter van die nuwe SUNFin-beheerkomitee. Met die gewone studente- en finansieslewensiklus en die beskikbaarheid van US-personeellede in ag geneem, sal albei nuwe stelsels na verwagting teen 2021 geaktiveer word.

1.4 Akademiese jaar 2018 afgesluit

Die US het in April 3 128 grade en diplomas by ses gradeplegtighede toegeken. Dít het 953 magister- en 158 doktorsgrade ingesluit. Saam met die gradeplegtighede van Desember 2018 is 308 doktorsgrade toegeken – wéér 'n nuwe rekord vir die US. Die getal US-doktorsgrade het van 2014 tot 2018 met 31,6% toegeneem, wat die hoogste groeikoers van alle kwalifikasiekategorieë is, en byna dubbel die gemiddeld. Altesaam **9 002 kwalifikasies** is in 2018 toegeken, wat 17,6% meer is as in 2014. [Klik hier](#) vir 'n volledige verslag oor die kwalifikasies wat in 2018 toegeken is.

Die US verleen ook elke jaar eredoktorsgrade aan uitsonderlike individue van Suid-Afrika en die buiteland. Die eregrade erken en beloon uitnemendheid op verskeie terreine en identifiseer die ontvangers as rolmodelle vir die hele US-gemeenskap. Vier eredoktorsgrade is in April toegeken. Die ontvangers was dr Shirley Ann Jackson, president van die Rensselaer Politegniese Instituut; prof John Latham, visekanselier van die Universiteit van Coventry; Jan Boland Coetze, 'n leier in die Suid-Afrikaanse wynbedryf, en prof Lloyd N Trefethen van die Universiteit van Oxford.

Figuur 1: Die ontvangers van eredoktorsgrade in April. Van links, dr Shirley Ann Jackson, Jan Boland Coetze, prof John Latham en prof Lloyd N Trefethen.

1.5 Kommunikasie oor gradeplegtighede

As een van sy geïntegreerde kommunikasieveldtogene, het die Afdeling Korporatiewe Kommunikasie in die verslagtydperk **#SUgrad** gekonseptualiseer en geïmplementeer. Die doel was om graduandi en hulle gaste gebruikervriendelike toegang tot volledige en akkurate inligting oor alle gradeplegtighedsverwante prosesse te gee. Die veldtog het ook die US se openbare beeld versterk deur te toon dat die instelling 'n uitmuntende reeks gradeplegtighede kan reël en met sy akademiese prestasies kan spog.

Die veldtog het die volgende tot gevolg gehad:

- 'n Opgeknapte [gradeplegtigheidsblad](#) op die US-webtuiste (verskeie ander blaaie is ook bygewerk).
- 'n Inligtingsnuusbrief wat voor die gradeplegtighede aan alle graduandi gestuur is.
- 'n Instruksievideo om graduandi oor die prosesse gedurende gradeplegtigheid in te lig.
- 'n Suksesvolle gradeplegtigheidsweek, waarvoor ons weer gastekaartjies uitgereik het om te sorg dat ons voldoen aan die voorwaardes van die Coetzenburgsentrum-veiligheidsertifikaat.
- Die verspreiding van 'n gradeplegtigheidsuitgawe van nuus@StellenboschUni.

- Die plasing van 'n verskeidenheid artikels oor die gradeplegtighede op die US se webtuiste en sosialemediaplatforms.
- Eksterne mediadekking (sien "US in die nuus" elders in hierdie verslag).
- 'n [Samevattende video](#) oor gradeplegtigheidsweek.

1.6 US maak opgang op ranglyste

Op Times Higher Education se **universiteitsranglys vir ontluikende ekonomiese** van 2019, wat in Januarie uitgereik is, beklee die US die 24ste plek uit 442 universiteite, wat beteken ons het 14 plekke gestyg. Die US word nou as derde in Suid-Afrika gereken naas die Universiteit van Kaapstad (UK) en Wits, wat onderskeidelik die negende en twaalfde algemene plek beklee.

Die ranglys gebruik dieselfde 13 prestasieaanwysers as Times Higher Education se wêrelduniversiteitsranglys om instellings aan die hand van hulle onderrig, navorsing, kennisoordrag en internasionale ingesteldheid te beoordeel. Die resultate word egter herkalibreer om die ontwikkelingsprioriteite van universiteite in ontluikende ekonomiese in aanmerking te neem.

Wat die BRICS-lede betref, bly China die mees verteenwoordigde nasie op vanjaar se ranglys met 72 instellings, terwyl Indië se 49 gelyste instellings hom die plek as tweede mees verteenwoordigde nasie besorg. Rusland het 'n gemengde vertoning, en Brasilië is die mees verteenwoordigde Latyns-Amerikaanse nasie. Suid-Afrika het nege gelyste instellings, en die US word as die land se **"sterkste uitstyger"** bestempel.

In die algemene Times Higher Education-wêrelduniversiteitsranglys van 2019, wat in September verlede jaar uitgereik is, was die US in die kategorie 301–350, wat ons onder die beste 1% van die wêreld se universiteite plaas. Ons het met minstens 50 plekke verbeter vergeleke met ons plasing in die kategorie 350–400 in 2018. Die bedryfsinkomsteaanwyser het die grootste verbetering van 2018 tot 2019 getoon, met 'n toename van 53,1 punte van 7,3 tot 60,4. Dit is omdat ons navorsingsinkomste beskikbaar gekom het en aangemeld kon word. Nietemin voorsien ons dat die veranderende nasionale navorsingsfinansieringslandskap 'n negatiewe invloed op ons plek op die ranglys van 2020 sal hê. 'n Ander gebied waar ons verbeter het, was sitate, wat met 5,8 punte tot 65,8 gestyg het.

1.7 Die werwing van fondse en vriende vir die Universiteit

Die Afdeling Ontwikkeling en Alumnibetrekking (OAB) help verseker die toekomstige volhoubaarheid van die US deur geld in te samel om die instelling se prioriteitsprojekte te ondersteun en deur alumnibetrokkenheid te verhoog. OAB konsentreer ook op venootskapsvorming en vriendewerwing vir die US onder maatskappye, stigtings, trusts en strategies geleë individue met 'n verwantskap met die Universiteit, sowel plaaslik as oorsee.

Teen die einde van April 2019 (die mees onlangse syfers vir die jaar) is R118 miljoen reeds ingesamel, wat neerkom op **9% meer as in die ooreenstemmende tydperk verlede jaar**. Internasionale fondsinsameling lyk besonder goed, met bydraes wat onlangs ontvang is van die Riksbankens Jubileumsfonds, Aall-stigting en die Alexander von Humboldt-stigting. Wat plaaslik opval, is die beduidende toename in geld wat aan US-studente beskikbaar gestel word deur maatskappye wat BBSEB (breëbasis- swart ekonomiese bemagtiging) wil bevorder, die bekendstelling van twee nuwe beursprogramme, en die styging in beursfinansiering deur die Hillensberg-trust, die Allan Gray Orbis-stigting en die BankSETA (laasgenoemde spesifiek vir die Projek Zero-fonds van die Fakulteit Ekonomiese en Bestuurswetenskappe). Daarbenewens het FNB R2,1 miljoen vir volkostebeurse vir studente met gestremdhede geskenk. Aansienlike skenkings is ook in die eerste kwartaal van 2019 van die Eskom-ontwikkelingstigting, Corline Fibre, die Hans Merensky-stigting, die Oppenheimer-gedenktrust, die Ackerman-familiestigting en die Abe Bailey-trust ontvang.

Fondswerwing en alumni is nou goed geïntegreer, en dié integrasie sal selfs verder toeneem namate gesynchroniseerde strategieë vir 2019 geïmplementeer word. In die eerste kwartaal is 'n nuwe fondswerwingsmodel vir alumnigeleenthede bekend gestel, wat uitgeloop het op skenkingsbeloftes by alumnibypeenkomste in Melbourne, Johannesburg en New York.

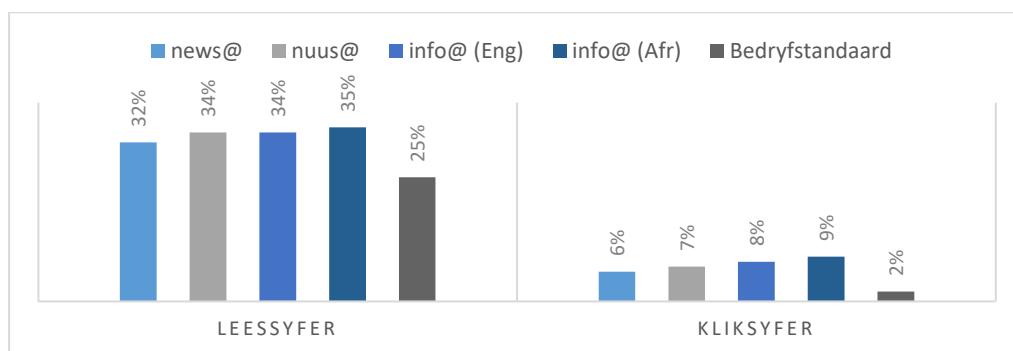
'n Hoogtepunt van die afgelope kwartaal was OAB se fondswerwingsbesoek aan Kalifornië in Maart om met moontlike alumniskenkers te ontmoet. Produktiewe vergaderings met sowel stigtings as individue het ons sedertdien die US-strategie en -doelwitte tot 'n volgende vlak help voer.

Vooraanstaande alumni het deur die bank onderneem om die Universiteit te ondersteun – hetsy finansieel of deur hulle netwerke beskikbaar te stel en met ons fondswerwingspogings te help. Ons gaan voort om aan hierdie verhoudings te werk, soos ook aan nuwe verhoudings met individue met 'n hoë nettowaarde op en om Stellenbosch.

OAB doen ook baie moeite met die alumni- en skenkersdatabasisse wat hulle bestuur en in stand hou. Die Afdeling het 'n strategiese en doelbewuste verskuwing na datagedreve beplanning ondergaan, met 'n besondere klem op data-integriteit en -oorsigbestuur om te voldoen aan die protokolle van die Wet op Beskerming van Persoonlike Inligting wat binnekort in werking tree.

1.8 Interne kommunikasie (digitale nuusbrieë en massaboodskappe)

Twaalf uitgawes van *info@StellenboschUni* en ses uitgawes van *nuus@StellenboschUni* is in die verslagtydperk aan personeellede in hulle voorkeurtaal gestuur. Die lees- en kliksyfers van hierdie publikasies word hieronder aangetoon.

Figuur 2: Koers waarteen US-personeellede toegang tot interne elektroniese kommunikasie verkry het vergeleke met bedryfstandaarde

Die massa-e-pos wat op 30 April aan studente en personeellede gestuur is waarin die [US onvoorwaardelik om verskoning vra](#) vir die trauma wat 'n navorsingsartikel veroorsaak het, het 'n leessyfer van 62,3% behaal. 'n Verklaring deur die Universiteit oor dieselfde saak het in die *info@StellenboschUni* van 24 April altesaam 380 klikke in die Afrikaanse weergawe en 282 in die Engels ontvang.

'n Artikel na aanleiding van die [simposium oor die herstrukturering van wetenskap en navorsing](#) by die US op grond van geregtigheid, insluiting en etiese integriteit het deel uitgemaak van *nuus@StellenboschUni* op 24 Mei. Hierdie artikel het 180 klikke in die Afrikaanse weergawe en 115 in die Engels behaal. Dit het 'n geskrewe kopie van my [stemos](#) aan simposiumgangers ingesluit.

1.9 Eksterne kommunikasie (US in die nuus)

Volgens die mediamoniteringsagentskap PEAR se datastel het die US in Maart die **meeste nuuskipsels vir die maand** gehad, met die Universiteit van Pretoria (UP) en die Universiteit van Kaapstad (UK) onderskeidelik in die tweede en derde plek. Selfs belangriker in die lig van ons posisionering as 'n navorsingsintensieve universiteit is dat die US ook in Maart **die meeste navorsingsdekking** ontvang het met meer as 558 nuusitems in totaal. Die UK het 437 items gehad,

en die UP 385. (Dit volg ná 'n paar maande wat die US nie eerste was nie, maar wel onder die topdrie in albei kategorieë gebly het.)

Akademiese personeellede gaan voort om US-navorsing vir gehore van buite toeganklik te maak deur denkleierskapartikels vir [The Conversation](#) te skryf. In die verslagtydperk is 20 artikels gepubliseer. Van die meer as 277 000 keer wat die artikels gelees is, was 43% van binne Suid-Afrika self, en 23% uit die Verenigde State. By die skryf van hierdie verslag sou The Conversation se volgende werksessie oor wetenskapkommunikasie op 10 Junie plaasvind.

Wat die **sentiment** van mediadekking oor die Universiteit in Februarie, Maart en April betref, kan die US se mediateenwoordigheid in die geheel as **neutraal** beskryf word (aldus PEAR se ontleding). Die sentimentmetodologie bepaal hoe die narratief van 'n spesifieke nuusitem die Universiteit se algehele handelsmerk beïnvloed. Mediadekking in die hoëronderwysruimte is meestal neutraal weens die groot volumes algemene vermeldings en dekking in berigte wat nie noodwendig oor die onderskeie universiteite se handelsmerke handel nie. Negatiewe sentiment stel die handelsmerk direk in 'n slegte lig, en positiewe sentiment stel die handelsmerk weer direk in 'n gunstige lig. Die sentimentontleding, wat deur 'n derde party gedoen word om objektiwiteit te verseker, gaan oor die eksterne opvatting van die mediadekking. Elke berig word individueel ontleed aan die hand van die potensiële impak op die handelsmerk.

In April was daar natuurlik 'n groter persentasie **negatiewe** dekking weens die publikasie van die artikel "Age- and education-related effects on cognitive functioning in Colored South African women" ([klik hier](#) vir die artikel) in die internasionale vaktydskrif *Aging, Neuropsychology, and Cognition*. Ek verwys ook in die inleiding tot hierdie verslag na hierdie saak, maar wat veral in hierdie afdeling ter sprake is, is dat die Universiteit se naam ongetwyfeld skade berokken is. Hoewel die US 'n sterk mediateenwoordigheid handhaaf, en hierdie voorval nie noodwendig beteken dat die Universiteit voortaan minder dekking sal ontvang nie, sal dit tyd verg om opvattings onder joernaliste en selfs onder die media in die algemeen te verander. Berigte oor die studie het in onder meer [Rapport](#), [Die Burger](#), [Cape Argus](#), [Cape Times](#), [Daily Dispatch](#), [Daily Voice](#), [The Herald](#) en [Mail & Guardian](#) verskyn. Verskeie nuusinsetsels en gesprekke is op Cape Talk, 5FM, Radio 2000, Radio 786, RSG, SAFM, Voice of the Cape, KFM en Radio 702 uitgesaai, terwyl berigte ook op aanlyn nuuswebtuistes soos Eye Witness News, Daily Maverick, IOL, News24 en Times Live geplaas is.

In 'n algehele handelsmerkwaardasie is dit nogtans belangrik om die verhouding tussen positiewe, negatiewe en neutrale sentiment in gedagte te hou. Selfs in 'n tydperk met 'n toename in negatiewe sentiment (8%) soos in April, was die US se mediateenwoordigheid steeds merendeels positief (45%) en neutraal (47%). Die hoëimpakmedia waarin negatiewe dekking verskyn het, vereis egter wel ernstige besinning en 'n doelbewuste poging om mediaverhoudings te versterk.

Ander negatiewe dekking het onder meer gehandel oor studente wat betoog het oor 'n styging in die fooi vir die aandpendeldiens, wat later opgeskort is (hoewel dit nie so prominent in die media verskyn het nie), die US wat 'n hofsaak verloor het teen 'n alumnus wat in die Eendragbrand van 2007 beseer is, en 'n voormalige werknemer se inhegtenisneming weens beweerde wanbesteding van US-geld.

Die volgende institusionele berigte en persvrystellings het in die betreklik kort verslagtydperk positiewe mediadekking ontvang:

- [US beplan om Innovus na Stellenbosch Smart City uit te brei](#) ([Engineering News](#), [Eikestadnuus](#), [Cape Times](#))
- [Rektor lei Maties in Kaapstad Fietstoer](#) ([Bolander](#), [Son op Sondag](#), [Eikestadnuus](#))

Die mediadekking oor die gradeplegtighede in April 2019 was besonder goed. Van die berigte wat Korporatiewe Kommunikasie vir dié doel voorberei het, was [Meer as 3 000 grade en diplomas vande week toegeken by US-gradeplegtighede](#), 'n berig oor 'n egaar wat saam hulle doktorsgrade ontvang het, albei oor insekplae ([Cape Times](#), [Cape Argus](#)), [Herbst wys aanhouer wen](#) ([Cape Argus](#),

[Daily News](#)), [US-meesterstudent vang graad ná breintumor \(IOL\)](#), [US-graduatus seëvier ná talle struikelblokke \(Die Burger\)](#), [Regering nie ernstig genoeg oor vroeë kinderontwikkeling \(Eikestadnuus, Die Burger, Cape Talk\)](#), [Blinde student ontvang MMus cum laude \(News24, Star, Cape Argus\)](#), [BSc Aardwetenskap-student kry graad ná baie swaarkry en Harde werk en deursettingsvermoë laat Nthabiseng presteer](#). Die toekenning van 'n eredoktorsgraad aan Jan Boland Coetze was ook gewild, met dekking in ondermeer [Die Burger](#), [Die Burger \(Landbou\)](#), [Bolander](#) en [Sport24](#).

Navorsingsartikels wat die afgelope tyd goed gevaar het in die media sluit die volgende in:

- [US se landbouspan gaan Malawiese boere help \(IOL\)](#)
- [Gekonsentreerde sonkrag kan dalk SA se elektrisiteitsprobleme help oplos \(The Mercury, Diamond Fields Advertiser, Pretoria News, Cape Argus\)](#)
- [Matié-navorser soek nog katvlooie \(Die Burger, Beeld, Cape Times, Cape Argus, Eikestadnuus, Star, Cape Talk, ensovoorts\)](#)
- [Navorsing kan speldekussing-uitvoere verder laat blom \(Cape Times\)](#)
- [Vlugtelinge, asielsoekers trek aan die kortste ent in Suid-Afrika \(EWN, Die Burger, Radio 702, Cape Talk, Voice of the Cape, Cape Times\)](#)
- [Meer voetgangers getref in arm gebiede \(Cape Times, Cape Argus, Radio 702, Cape Talk, Times Live, RSG\)](#)

US-personeellede en -studente het soos gewoonlik weer 'n groot aantal meningsartikels, hoofartikels en berigte geskryf (sien BYLAAG). Die Mediakantoor in Korporatiewe Kommunikasie het die media ook op Menseregdag, Vryheiditag en Werkersdag van kennerslyste voorsien. Op 'n lichter noot het studente van die Maties Bal- en Latyns-Amerikaanse Dansvereniging in 'n CNN-dokumentêr oor die gewilde Suid-Afrikaanse dansvorm "langarm" verskyn, wat op die program *Inside Africa* uitgesaai is. Klik hier vir [deel 1](#), [deel 2](#) en [deel 3](#) van die insetsel.

1.10 Transformasie aan die US

Die Transformasieportefeuilje streef voortdurend daarna om die soepelheid en doeltreffendheid van transformasiestrukture by die US te verbeter. 'n Werksessie is in Desember 2018 met alle US-omgewings gehou om die rol van die Transformasiekantoor te bespreek. Die geleentheid is deur **dr Andre Keet**, 'n lid van die US Raad, gefasiliteer. Die **Institutionele Transformasiekomitee (ITK)** het in Februarie vanjaar sy eie rol by 'n dag lange strategiese sessie bespreek. 'n Nuwe opdrag is vir die struktuur opgestel en daarna op 7 Mei by 'n spesiale vergadering met die Rektoraat bespreek. Een van die sake wat by die vergadering geopper is, is die betrokkenheid van die IKT by belangrike aangeleenthede wat transformasie by die Universiteit raak. 'n Ander was hoe om te verseker dat die US se **Transformasieplan**, wat in 2017 goedgekeur en aanvaar is, deur die hele instelling in werking gestel word.

1.11 Visuele regstelling

Een van die drie breë temas in die US se Transformasieplan van 2017 is "plek" (tesame met "programme" en "mense"). Die tema van "plek" verwys na die bevordering van sosiale insluiting by ons Universiteit – sowel in ons institutionele kultuur as in ons fisiese ruimtes – sodat alle personeellede en studente hier kan tuis voel. Visuele regstelling is 'n belangrike strategie in hierdie verband en behels onder andere die naamgewing en naamsverandering van geboue, die kontekstualisering van historiese simbole, en die herverkenning van versweë historiese narratiewe.

Diegene op kampus sou die afgelope tyd aansienlike vordering met visuele regstelling by die US opgemerk het. Dít sluit in die installering van verwelkomingsboodskappe in verskillende tale op sitbanke op die Rooiplein, 'n nuwe kunswerk op die grasperk daar naby om hulde te bring aan vroue, tekens langs die US Biblioteek-opgang wat die kern van ons restitusieverklaring uit ons Eeu feesjaar vertoon, en foto's van Die Vlakte op die deure van die Lettere en Sosiale Wetenskappe-gebou, wat ná gedwonge uitsettings in die 1960's in daardie gebied opgerig is.

Figuur 3: Teken voor die US Biblioteek

Figuur 4: Verwelkomingsboodskap op 'n bankie op die Rooiplein

Figuur 5: Installasie van kaart van Die Vlakte op die deure van die Lettere en Sosiale Wetenskappe-gebou

Werksessies oor visuele regstelling het in die fakulteite Regsgeleerdheid, Teologie sowel as Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe plaasgevind. Boonop word 'n **konsepbeleid oor visuele regstelling** tans in verskillende omgewings oor die hele Universiteit bespreek as deel van die proses om dit formeel goed te keur.

1.12 Strategiese belyning van die US-handelsmerk

Om die US se visuele identiteit en strategiese kommunikasie met Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024 te versoen maak deel uit van 'n groter proses van handelsmerkbelyning en -waardasie wat die Universiteit se Afdeling Korporatiewe Kommunikasie in 2018 van stapel gestuur het. Dié proses sal in 2019 voortduur onder die wakende oog van die Viserektor: Strategie en Internasionalisering (VR:SI), aan wie ek topbestuursverantwoordelikheid vir Korporatiewe Kommunikasie gedelegeer het met die doel om die bestaande sinergie tussen Korporatiewe Kommunikasie en die SI-verantwoordelikhedsentrum te versterk.

'n Kerndeel van die handelsmerkwaardasie is 'n handelsmerkoudit en -meningsopname, wat die impak en ekwiteit van die US-handelsmerk sal help bepaal. Vir die opname het die Navorsingsetiekkomitee elektroniese vraelyste met die oog op spesifieke groepe belanghebbendes goedgekeur, onderworpe aan 'n paar voorwaardes. Dit het aandag gekry, en die vraelyste is versprei.

Die resultate en aanbevelings van die US se handelsmerkoudit en -meningsopname sal gebruik word om die optimale handelsmerkontwerp en -posisionering te verseker om met ons visie en strategiese raamwerk te strook. In pas met 'n Rektoraatsbesluit sal die **visuele identiteit** wat met die **Eeu fees** ingestel is vanjaar die formele institusionele handelsmerk bly totdat die handelsmerkwaardasie afgehandel is.

1.13 Raamwerk vir ruimtelike ontwikkeling

Die DHOO vereis dat alle instellings oor 'n raamwerk vir ruimtelike ontwikkeling beskik voordat enige geld van die infrastruktuurdoeltreffendheidstoelaag uitbetaal kan word. Die US se bestaande raamwerk is in 2010 opgestel, so dit word tans bygewerk. Die hersiene raamwerk sal as 'n **rigsnoer vir toekomstige kampusontwikkeling** dien, en bepaal hoe ons ontwikkeling en grondgebruik op kampus bestuur. Dít vereis dat ons nuut dink oor hoe ons op kampus sowel as op en om Stellenbosch woon en funksioneer. Die eerste konsep van die raamwerk sal na verwagting teen Desember 2019 gereed wees.

1.14 Nuwe instrumente vir geboue- en nutsdiensbestuur

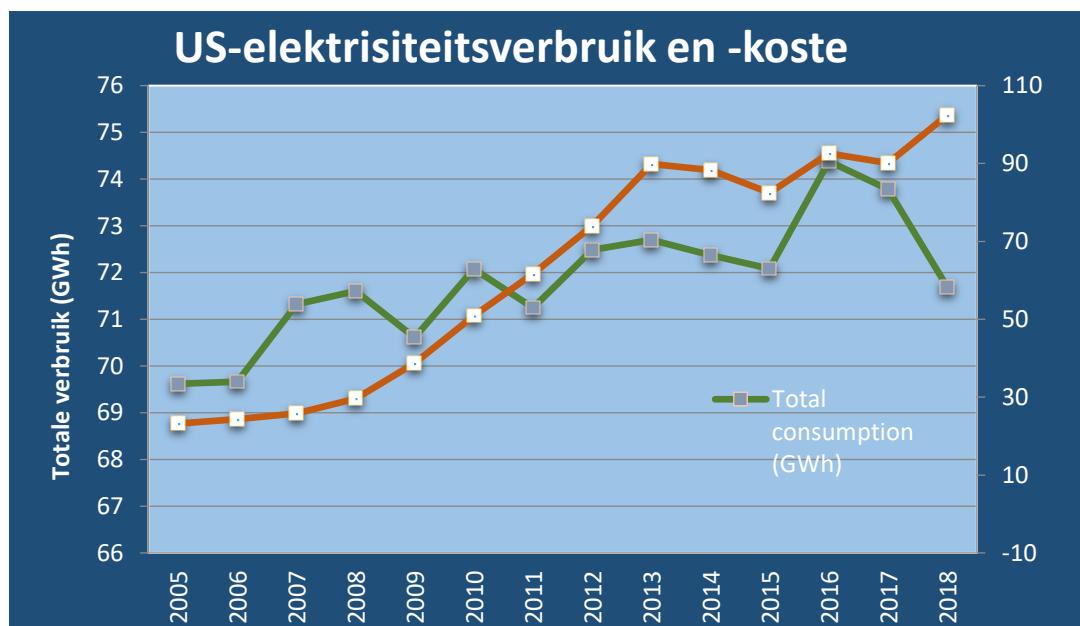
Ons bring tans groot verbeteringe aan om ons negatiewe impak op die omgewing te beperk. Dit sal ook die Universiteit se infrastruktuurstelsels meer veerkrachtig maak. Boonop is 'n "groener" US meer aanloklik vir studente en personeel.

Fasiliteitsbestuur werk ten nouste saam met verskeie fakulteite om navorsing te bevorder wat die US in 'n lewende laboratorium sal omskep. Dít sluit in navorsing oor kosafval by die Neelsie, niegemotoriseerde vervoer op kampus, en die gebruik van biogas vir kookdoeleindes op kampus.

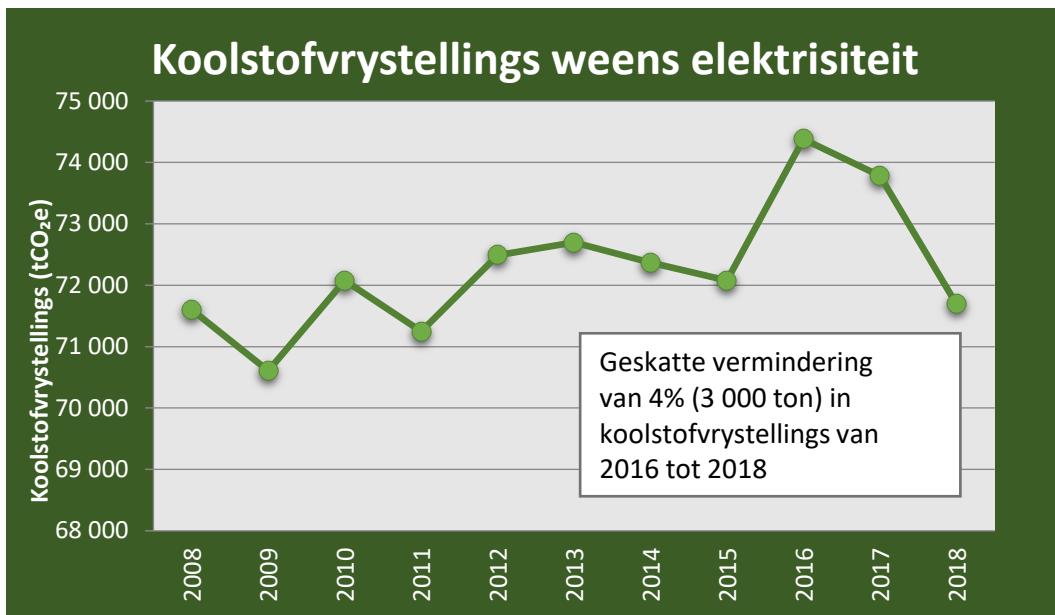
'n Strategiese doelwit van Eiendomsdienste, 'n eenheid in ons Afdeling Fasiliteitsbestuur, is om die werkverrigting van ons infrastruktuurbates te verbeter. Dit behels 'n gekonsolideerde aanlegstrategie en nuwe meet- en bestuursinstrumente vir geboue en nutsdienste om vermosing te help identifiseer sodat ons vroeg genoeg kan ingryp. 'n **Kleiner koolstofvoetspoor en laer koste** sal die Universiteit uiteindelik meer omgewings- en finansieel volhoubaar maak.

Elektrisiteit

Eiendomsdienste het die US se algehele elektrisiteitsverbruik van 74,4 GWh in 2016 tot 71,7 GWh in 2018 verminder. Ons kragverbruiksvlakte is nou dieselfde as in 2008, hoewel ons studentetal sedertdien met 32% toegeneem het. Die vermindering in koolstofvrystelling vergelyk met 2016 word op 3 000 ton (4%) geraam. Die volgende twee grafieke toon hierdie verbeteringe.

Figuur 6: Elektrisiteitsverbruik en -koste by die US, 2005 tot 2018

Figuur 7: US-koolstofvrystellings weens elektrisiteitsverbruik, 2008 tot 2018

Bogenoemde besparings sluit die volgende in:

- By die **Mike de Vries-gebou** is gemiddelde maandelikse elektrisiteitsverbruik met 28 750 kWh verminder (in geldwaarde sowat R39 591 per maand, of R475 092 per jaar), wat ons jaarlikse koolstofvoetspoor met 345 ton verklein.
- Gemiddelde maandelikse verbruik by die **Lettere en Sosiale Wetenskappe-gebou** is met 77 000 kWh verminder (R106 036 per maand, of R1 272 432 per jaar), en jaarlikse koolstofvrystellings met 'n geraamde 924 ton.

Die spreiliegoknapping by **Coetzenburg-atletiekstadion**, wat in Desember 2018 voltooi is, sal kragverbruik selfs verder verlaag. Terwyl die ou installasie 'n verligtingsvlak van sowat 300 lux voorsien en 244 kW elektrisiteit verbruik het, bied die nuwe installasie 'n geskatte verligtingsvlak van 800 lux en energieverbruik van slegs 135 kW, met 'n gepaardgaande verlaging in koolstofvrystellings.

Water

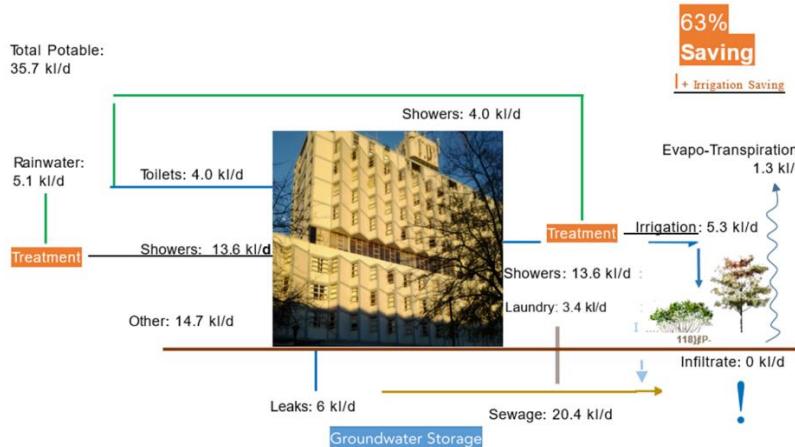
Ons het ons algehele verbruik van munisipale drinkwater met 51% verminder deur waterdoeltreffende toestelle en watermeters te installeer, en het ook 'n gedragsverandering onder personeellede en studente opgemerk. Tot dusver is 250 watermeters aangebring om die bestaande munisipale meters aan te vul. Dít beteken ons kan nou by 95% van ons geboue waterverbruikuurlikks moniteer.

Boorgate is op Stellenbosch- en Tygerbergkampus gegrawe om watervoorsiening aan te vul en ons afhanklikheid van munisipale water te verminder. Al die boorgate is sedertdien in werking gestel. En op ons Bellvilleparkkampus is 'n nuwe filtreraanleg in gebruik geneem wat water uit die steengroef ontgin. Daarmee sal die kampus **onafhanklik van die munisipale waternetwork** funksioneer (ongeveer 8 000 kℓ per jaar).

Gryswaterprojek

Een van die elemente van die US se wateroptimaliseringstrategie van 2016 is om die regte tipe water vir bepaalde doeleindes te gebruik, waaronder die gebruik van gryswater om toilette mee te spoel. Vir dié doel koncentreer ons in die eerste fase van die gryswaterprojek op Stellenboschkampus op die herwinning, suiwering en hergebruik van stortwater in alle koshuise. Die projek vorder fluks, ondanks uitdagende en ontwrigtende siviele en loodgieterswerk.

Die projek het 'n goedgekeurde konstruksiewaarde van R13 miljoen. Die verwagting is dat projekkoste egter binne ses jaar deur middel van besparings verhaal sal word. Trouens, vooruitskatting dui op 'n besparing van 63% in vergelyking met 2015 (sien figuur hieronder).

Figuur 8: Verwagte besparings met die gryswaterprojek in koshuse

Die volgende projekfase behels die oprigting van 'n suiweringsaanleg tussen Majuba-manskoshuis en die tennisbane. Die siviele werke wat koshuse met die nuwe suiweringsaanleg sal verbind, is reeds 70% voltooi, en sluit sowat 4 km pyleiding in (sien figuur hieronder). In die geheel is die gryswaterprojek nou 53% voltooi en beplanning vir verdere fases begin binnekort.

Afvalbestuur

Die US het in 2018 met 850 857 kg afval weggedoen, waarvan 36% herwin kon word. As deel van ons werk om afval te verminder – nie net in die geheel nie, maar ook die hoeveelheid wat op opvulterreine beland – het Fasiliteitsbestuur inligtingsessies aangebied oor alternatiewe vir weggoiplastiek, en oor afvalsortering by die bron met behulp van dromme wat vir dié doel voorsien word. 'n Paar uiters doeltreffende video's is ook op sosiale media geplaas.

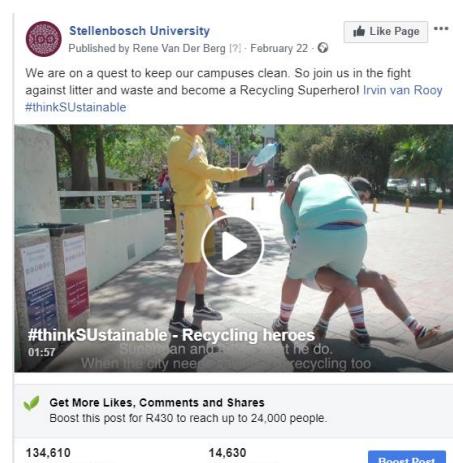
1.15 Volhoubaarheidskommunikasieveldtog

Korporatiewe Kommunikasie het in die verslagtydperk met Fasiliteitsbestuur saamgewerk om die veldtog #ThinkSUstainable te konseptualiseer en in werking te stel. #ThinkSUstainable maak studente van omgewingsvolhoubaarheid bewus en sal nog heeljaar duur. Om die veldtog van stapel te stuur, is die volgende kort video's op die US se Facebook-blad geplaas:

- [Recycling heroes](#) – kykslae: 134 610; skakelings: 14 628

Plaaslike kunstenaars het ons met hierdie musiekvideo oor herwinning en bewaring gehelp. Dit was uiteindelik ons heel gewildste Facebook-plasing in die verslagtydperk, wat toon dat ons gehore ontvanklik is vir 'n prettige benadering tot 'n ernstige onderwerp.

- [Recycling of bottles](#) – kykslae: 9 227; skakelings: 442
- [Water sustainability at SU](#) (Fasiliteitsbestuur) – kykslae: 12 780; skakelings: 1 064
- [Energy at SU](#) (Fasiliteitsbestuur)

Figuur 9: Ons volgelinge op sosiale media was gaande oor die grappige benadering van 'n video wat omgewingsvolhoubaarheid by die Universiteit bevorder.

1.16 Bestuur van persoonlike inligting ingevolge privaatheidswetgewing

Persoonlike inligting word deur ons hele instelling gebruik – van studenteaansoek tot salarisprosesse en individuele navorsingsprojekte. Om volle uitvoering te gee aan die grondwetlike reg op privaatheid in al die Universiteit se bedrywighede verg 'n aansienlike opleidings- en bewusmakingsveldtog én verskeie gepaardgaande beleide, procedures en instrumente.

Sedert die vorige oorsigtydperk het die Rektoraat 'n institusionele [Dataprivaatheidsregulasie](#) goedgekeur wat op 1 Maart in werking getree het. Die regulasie, wat op die Suid-Afrikaanse Wet op Beskerming van Persoonlike Inligting ("POPIA") en die Europese Algemene Databeskermingsregulasie gegrond is, vereis dat US-proseseienaars die voorgeskrewe beginsels binne die volgende 18 maande begin toepas. Die beginsels sluit onder meer in dat proseseienaars 'n **privaatheidsimpakstudie** ("PIA") moet onderneem om te bepaal of die voorgenome prosessering van persoonlike inligting regmatig is, en om enige risiko's verbonde daarvan te identifiseer en te evalueer. Met dit in gedagte het die Afdeling Inligtingsoorsigbestuur (IOB) vorendag gekom met 'n gefasiliteerde werksessiegebaseerde benadering tot PIA's. 'n PIA-selfbeoordelingsinstrument word tans ontwikkel om te keer dat hierdie voldoeningsvereiste in 'n knelpunt vir navorsing- en bedryfsprosedures ontaard.

Boonop is IOB byna klaar geskryf aan 'n **procedure vir die hantering van voorvalle en skendings met betrekking tot persoonlike inligting**. IOB het sedert die begin van die jaar drie sulke potensieel beduidende voorvalle ondersoek. Hoewel die US nie die verantwoordelike party was nie, kon ons studente, personeellede en die instelling self skade gely het indien werklike skendings plaasgevind het. Dit dien as 'n waarskuwing oor die belang daarvan om privaat en persoonlike inligting korrek te hanter.

1.17 Gehaltekomitee

Die Gehaltekomitee het in Maart vir die eerste keer vanjaar vergader, waar die volgende fakulteite en departemente hulle verslae voorgelê het:

- Die Fakulteit Ingenieurswese se BEng-programme (Chemiese, Bedryfs-, Elektriese en Elektroniese, Meganiese, en Megatroniese Ingenieurswese) is aan eksterne professionele evaluering onderwerp, en al die programme is tot en met 2023 geakkrediteer.
- Fakulteit Teologie
- Departement Geskiedenis
- Departement Agronomie
- Departement Fisiologiese Wetenskappe (opvolgverslag na twee jaar)
- Departement Wiskundige Wetenskappe (opvolgverslag na twee jaar)

Die uitkomste en aanbevelings van die verslae hierbo is in meer besonderhede aan die Uitvoerende Komitee van die Senaat (EK[S]) oorgedra.

1.18 Gestremdheidstoegang

Nadat die Raad in Maart 2018 'n hersiene [Beleid oor Gestremdheidstoegang](#) vir die US goedgekeur het, het die [Eenheid vir Gestremdhede](#) die dokument nou deur die korrekte kanale en komitees beskikbaar gestel. Die beleid is van toepassing op alle studente en personeellede van die US. 'n Spesiaal gestigte span sal die implementering van die beleid bestuur om die hele instelling van gestremdheidsverwante regte en verantwoordelikhede in te lig. Die Eenheid het ook sy inligtingsbrosjyre bygewerk, wat studente en personeellede na die verskillende steunmeganismes en kanale vir gestremdheidskwessies verwys.

Daarbenewens het die Eenheid in die oorsigtydperk sy eerste verslag oor gestremdheidstoegang aan die Rektoraat voorgelê, wat goed ontvang is. 'n Saak wat heelwat aandag verg, is universele toegang tot faciliteite, veral wat veiligheid- en wetsvereistes betref.

1.19 Innovus

Innovus het tot dusver 'n bedrywige jaar. As ons kommersiële omgewing, het Innovus 'n hoër risikoappty as baie ander omgewings by die US. Nogtans pas hulle sterk korporatiewe oorsigbestuur toe om risikovlakke te beheer.

Maatskappygroep

Benewens die vyf nuwe afwentelmaatskappye wat in 2018 opgerig is, is nóg een – **AxioVR (Edms) Bpk** – vroeg vanjaar by die Innovus Groep bygevoeg. Dié virtuele realiteit- (VR-)sagwaremaatskappy wil in die toenemende plaaslike en internasionale behoefté aan VR-produkte vir navorsing en die bedryf voorsien. AxioVR verskaf VR-oplossings met pasgemaakte sagwareparadigmas vir gebruik in navorsing, opleiding en bemarking.

Innovus het trots aangekondig dat vyf van sy afwentelmaatskappye vanjaar dividende sal betaal. Die gesamentlike omset van die Innovus Groep het van R226 miljoen in 2017 tot R275 miljoen in 2018 toegeneem, terwyl die getal werknemers in dieselfde tydperk van 256 tot 283 aangegroei het.

Twee Innovus-maatskappye – **SNC en Custos** – werf tans finansiering. SNC het 'n baie goeie ooreenkoms met Taiki, 'n wêreldleier in die verskaffing van produkte aan die kosmetiekbedryf, aangegaan.

SharkSafe (verskaffers van 'n ekovriendelike haaiversperring) is besig met 'n eksperimentele toetsinstallasie by Réunion, en **CubeSpace** (verskaffers van satellietonderdele vir innovasie-, ruimte- en beheerstelsels) het sy kantoorruimte by die LaunchLab ontgroeи en gevvolglik na 'n veel groter area verskuif wat deel uitmaak van 'n LaunchLab-uitbreiding. Innovus het ook 30% van sy 55%-aandeelhouding in **AFRICAN SUN MeDIA** (ASM) aan 'n BBSEB-vennoot verkoop. Dít het ASM se SEB-gradering van vlak 8 tot vlak 2 verbeter, wat hulle nou toegang bied tot nuwe markte. **Unistel** **Mediese Laboratoriums** (UML) trek op sy beurt na 'n nuwe perseel nadat die Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe, waar UML sedert 1999 sy kantore gehad het, die maatskappy 13 maande kennis van die beëindiging van hulle huurkontrak gegee het.

Direksie: Die Rektoraat het die aanstelling van **prof Louise Warnich**, **Dekaan: Natuurwetenskappe**, as nuwe lid van die Innovus-direksie goedgekeur. Dít volg na 'n versoek deur die Dekaneforum dat 'n akademikus by die direksie ingesluit word om navorsers se belang te verteenwoordig.

Die Algemene Bestuursvergadering het die geleentheid gehad om kandidate voor te stel, waarna die Dekaneforum die finale benoemings vir goedkeuring aan die Rektoraat voorgelê het.

LaunchLab: Sakeontwikkeling het die afgelope maande heelwat aandag by die LaunchLab ontvang, wat tot skakeling met sowel nuwe as potensiële kliënte gelei het. Die klem val op die landbousektor, wat goed inpas by die Fakulteit AgriWetenskappe se planne om 'n "AgriNaaf" tot stand te bring. Die US en die LaunchLab kan 'n kernrol speel om so 'n landbousektornaaf vir die streek te skep.

Daarbenewens het die LaunchLab kontak bewerkstellig tussen die US se Skool vir Datawetenskap en Berekeningsdenke, wat binnekort bekend gestel word, en Mercedes-Benz Suid-Afrika (MBSA). Gevolglik het MBSA die Skool finansiering beloof, wat sal help om die Skool as 'n sentrum vir datawetenskapkundigheid te posisioneer.

Maties Melk: Ná deeglike oorweging is 'n besluit geneem om Maties Melk te sluit. Werkers in die kuddeafdeling en melkstal het kennis ontvang. Innovus het alternatiewe oplossings ondersoek om te sorg dat die akademiese voetspoor met betrekking tot die melkery behoue bly, dat die Maties Melk-handelsmerk steeds in winkels te sien sal wees, en dat toekomstige inkomste verdien word om vir die opgehoorte verlies van die melkery te vergoed. Samesprekings met 'n groot melkprodusent is tans aan die gang om navorsing by die melkeryfasiliteite voort te sit en steeds op kontrak melk te lever teen 'n kostedoeltreffende tarief.

Fasilitetsverhuring: Hoewel daar te alle tye 'n balans tussen die kommersiële gebruik van US-fasilitete en akademiese en studentekiwiteite moet wees, bied fasilitetsverhuring groot kommersiële potensiaal. 'n Voorbeeld van suksesvolle kommersialisering is die Adam Small-teaterkompleks, wat in sy eerste ses maande van formele kommersialisering R1 miljoen ingebring het. Die kommersialiseringspan is tans besig met soortgelyke projekte by die Konservatorium en Maties Sport.

Kommersiële verhuring in ander US-omgewings is gedesentraliseer en word deur individuele departemente en eenhede van die Universiteit bestuur. Die gebrek aan 'n sentrale verhuringskantoor hou 'n aantal institusionele risiko's in, soos ontoereikende kontraktuele bepalings, inkonsekwente tariewe en verspeelde verhuringsgeleenthede. 'n Taakgroep is op die been gebring om 'n meganisme te skep om risiko te beperk, fasilitetskommersialisering uit te bou en verhuring oor die hele Universiteit 'n hupstoot te gee.

Finansiering: Innovus het R1,5 miljoen van die Tegnologie-innovasieagentskap se aanvangskapitaalfonds bekom om drie projekte te ondersteun. Daarbenewens het NIPMO (die nasionale kantoor vir die bestuur van intellektuele goedere) R605 000 aan Innovus toegeken ter ondersteuning van die Helio100-projek, tesame met R3,6 miljoen om die US se patentkoste te help dek. Laastens het Innovus ná 'n suksesvolle finansieringsaansoek R648 000 by die NIPMO-vermoësteunfonds ontvang. Dit is die eerste van drie jaarlikse betalings van net meer as R2 miljoen in totaal. Die geld is bestem vir salarisbydraes, konferensiebywoning, verbandhoudende reiskoste en opleiding vir tegnologieoordragpersoneel.

1.20 Woordfees en Koor

Die 20ste US Woordfees met die tema "Jonk" het van 1 tot 10 Maart op Stellenbosch plaasgevind. Volgens die gerekonsilieerde syfers het kaartjieverkope met 10,99% toegeneem en die Rand-waarde van kaartjieverkope met 19,84%. Meer as 3 000 kunstenaars het opgetree, en meer as 600 mense van Stellenbosch is deeltjds gedurende die fees in diens geneem.

Nou verskuif die klem na die afhandeling van 'n volhoubaarheidsplan vir die Woordfees. Toyota het as naamborg sy steun vir die volgende drie jaar aan die fees toegesê. Die 21ste Toyota US Woordfees word van 6 tot 15 Maart 2020 aangebied. Dié belegging sal nie net broodnodige finansiële verligting bring nie, maar dien ook as 'n mosie van vertroue wat ander borge kan aanmoedig om sowel die fees as die kunste in die algemeen te ondersteun.

Die WOW- (Woorde Open Wêrelde-)projek – 'n inisiatief wat onder die Woordfees-sambrel val – het in Januarie en Februarie skrywers en outeurs na 145 skole in die Wes-, Oos- en Noord-Kaap geneem en sodoende 17 231 leerders en 298 onderwysers bereik. Boonop is ons dankbaar teenoor Sanlam, die naamborg van die Sanlam WOW Spelfees, wat ook hulle finansiering vir die volgende drie jaar hernu het.

Die US Koor, wat steeds boaan die Interkultur-ranglys vir amateurkore is, het 'n nuwe CD by die Woordfees bekend gestel. 'n Kort nasionale toer met vertonings in Johannesburg, Pretoria, Soweto, Sasolburg en Potchefstroom word vir September beplan.

1.21 Maties Sport

Die FNB Maties het die FNB **Varsitybekertitel** ingeoes nadat hulle die FNB UP-Tuks op 15 April by die Danie Craven-stadion met 34-12 in die stof laat byt het. Dit is Maties se tweede agtereenvolgende en vyfde algehele Varsitybekertitel. Die FNB Maties Young Guns het ook hulle tweede agtereenvolgende titel gewen toe die span met 'n telling van 32-22 met die FNB NWU Young Guns afgereken het. Die aanwysing van Chris Smit en Edwill van der Merwe as onderskeidelik speler en agterspeler van die toernooi het die kroon gespan.

Mnr Jerry Laka, Maties Sport se direkteur van steudienste, is verkies tot sekretaris-generaal van die **Konfederasie van Universiteits- en Kollegesportverenigings** (KUKSA) se uitvoerende komitee vir die tydperk 2019–2022. KUKSA bestaan uit die nasionale universiteits- en kollegesportverenigings van die lande in Afrikasone VI, naamlik Angola, Botswana, Lesotho, Malawi, Mosambiek, Namibië, Suid-Afrika, Swaziland, Zambië en Zimbabwe. Die organisasie se hoofdoel is om sport aan universiteite en kolleges in die streek te koördineer en te ontwikkel, en die tweejaarlike KUKSA-spele te organiseer.

Die US se Coetzenburgsportkompleks is as die beste skofperseel vir die **Absa Cape Epic 2019** aangewys. Skof 5 – die sogenaamde “koninginskof” – het op Vrydag 22 Maart hier geëindig. Ook skof 6 is die Saterdag by Coetzenburg gehou voordat die 1 200 bergfietsryers Sondagoggend weggetrek het vir die uitmergelende bergfietskofwedren tot by Val de Vie-landgoed buite die Paarl.

Die **Suid-Afrikaanse nasionale kampioenskapsbyeenkoms vir atlete met fisiese gestremdhede** in Maart het ook by Coetzenburg plaasgevind. Verskeie Maties Parasport-veldatlete het Afrikarekords in hulle items opgestel.

Die beste Maties-presteerdeerder met uitmuntende uitslae by die **nasionale swemkampioenskapstoernooi** was die parawemmer Christiaan Sadie, wat ook by die Statebondspele 'n silwer medalje gewen het. Hy het in vier items vir die internasionale parawemkampioenskapstoernooi gekwalifiseer en op die wêreldranglys gestyg tot nommer 1.

Maties Atletiek het in April 'n suksesvolle **USSA-atletiekkampioenskapstoernooi** by die opgeknapte Coetzenburgstadion aangebied. Maties het 14 medaljes gewen – sewe goud, drie silwer en vier brons – en een plek opgeskuif om vanjaar vierde te eindig.

1.22 Kliëntediens

Die Kontak- en Kliëntedienssentrum vervul steeds 'n kernrol om te sorg dat alle navrae hanteer en/of na die regte US-omgewing verwys word. Dít geskied op 'n professionele, kliëntgerigte manier.

Die Sentrum werk proaktief met studente-impakomgewings saam om uitnemende diens te lewer en ons institusionele waardes prakties uit te leef. Kontak en Kliëntediens ondersteun ook US-werwingsaktiwiteite.

Gedurende die eerste drie maande van 2019 het die Sentrum meer as **64 800 kontaksessies** hanteer, waarvan sowat 52% met die voornemende studentemark verband gehou het. Kontaksessies het ingesluit persoonlike gesprekke by die inligtingstoonbank, telefoonoproewe, e-posse en intydse kletssessies ('n webgebaseerde funksie op www.maties.com). Ongeveer 75,9% van kliënte het verkies om in Engels bedien te word, 22,6% in Afrikaans, en 1,5% in Xhosa of Zoeloe.

1.23 US v Roux & De Beer

In die aangeleentheid van die US teen mnre Roux en De Beer het die partye ooreengekom om die saak vir arbitrasie te verwys. Hierdie ooreenkoms is op 10 Mei aangegaan nadat dit duidelik geword het dat die saak waarskynlik nie afgehandel sal word binne die twee weke, met ingang van 13 Mei, wat in die Wes-Kaapse hooggereghof daarvoor opsygesit is nie.

Die partye het 'n formele ooreenkoms aangegaan ingevolge waarvan die arbitrasie op 25 November sal begin en drie weke sal duur. Die ooreenkoms bepaal ook, onder andere, dat die rekord van die verrigtinge vertroulik gehou sal word, en dat die arbitrasie privaat sal wees en nie oop vir die publiek nie, maar dat die feit dat die arbitrasie plaasvind en die finale arbitrasietoekenning nie vertroulik sal wees nie.

Let wel dat die strafsaak deur die staat hanteer word.

TEMA 2 : 'n TRANSFORMERENDE STUDENTE-ERVARING

Ons [Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024](#) lui soos volg oor 'n **transformerende studente-ervaring**: "Met hierdie voorneme wil ons toesien dat die US toeganklik is vir kwalifiserende studente uit alle agtergronde, met inbegrip van studente wat hindernisse vir deelname aan universiteitsonderwys ervaar. Ons beskou dit as 'n reis – van ons eerste kontak met voornemende studente totdat hulle afstudeer en die rol van alumni vervul." Dit behels ook "die voorsiening van groeigeleenthede aan alle voor- en nagraadse studente, wat insluit leiding, steun en dienste deur die US om studentesukses te verseker".

2.1 Nagraadse registrasies

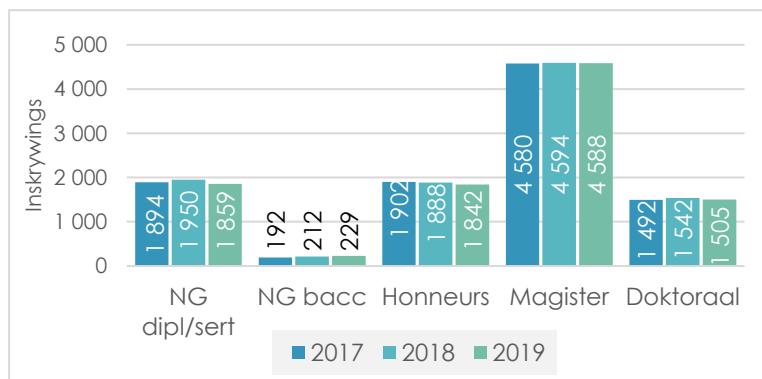
Die registrasietydperk vir nuwe magister- (tesis) en doktorale studente het op 29 Maart gesluit. Die figuur hieronder toon die totale getal nagraadse inskrywings vir 2019 teenoor dié teen die einde van Maart 2017 en 2018. Aangesien inskrywingsbeplanning op die Junie-inskrywingstatistieke gegrond is, word die inskrywings vir Junie 2017 en 2018 ook aangedui.

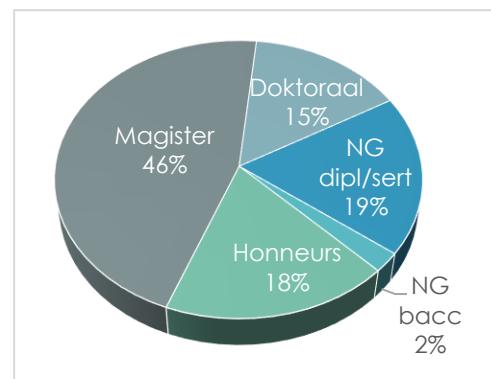
Figuur 10: Nagraadse inskrywings, 2017–2019

Die Maart-syfer vanjaar toon 'n afname van 1,6% teenoor verlede jaar. In 2017 het nagraadse inskrywings van Maart tot Junie met 2,5% toegeneem, en met 3,1% in die ooreenstemmende tydperk in 2018, so 'n soortgelyke toename word tot en met Junie vanjaar verwag.

Wanneer dit aan die hand van kwalifikasietype beskou word, is nagraadse inskrywings vir die tydperk 2017–2019 soos in die figuur links onder, met 'n verdere uitbeelding van die 2019-verspreiding regs.

Figuur 11: Nagraadse inskrywings volgens kwalifikasietype, 2017–2019

Figuur 12: Verspreiding van nagraadse kwalifikasietipes, 2019

Die getal magisterinskrywings in 2019 is vergelykbaar met dié in 2017 en 2018, terwyl inskrywings vir nagraadse diplomas/sertifikate (-4,7%), honneursgrade (-2,4%) en doktorsgrade (-2,4%) effens afgeneem het. [Klik hier](#) vir die volledige verslag oor nagraadse inskrywings soos op 29 Maart.

2.2 Studentefinansiering

Die aankondiging van die nuwe beursskema van die Departement van Hoër Onderwys en Opleiding (DHOO) het verligting gebring vir universiteite se eie finansieringsbegrotings. Die nuwe beurs voorsien ten volle gesubsidieerde finansiering vir studente uit huishoudings met 'n gesamentlike bruto inkomste van tot R350 000 per jaar, welke besonderhede deur die Nasionale Finansiëlehulpskema vir Studente (NSFAS) beoordeel en nagegaan word. Die US se getal studente in finansiële nood (d.w.s. wie se gesinne R122 000 en minder per jaar verdien) het toegeneem van 855 in 2017, wat destyds deur NSFAS gefinansier is, tot **2 737 in 2019**, wat nou deur die nuwe DHOO-model gefinansier word.

Die jaarlikse huishoudelike inkomstedrempel van R350 000 is slegs van toepassing op nuwelingstudente vanaf 2018. Studente wat voor 2018 begin studeer het, kom in aanmerking vir 'n toelaag volgens die vorige drempel van R122 000 en is boonop onderworpe aan 'n finansieringsperk. Sien die tabel hieronder vir inligting oor US-studente wat deur NSFAS en/of die DHOO gefinansier is.

Jaar	Getal gefinansierde studente (NSFAS en/of DHOO)	Totale geraamde bedrag
2017	855	R52 miljoen
2018	2 395	R224 miljoen
2019	2 737	R272 miljoen

Tabel 1: Getal ontvangers van die nuwe DHOO-beurs (wat ander NSFAS-bestuurde beurse uitsluit)

DHOO-beurstoelekennings in 2019: Om sy prosesse te probeer stroomlyn, het NSFAS alle toekennings deur die hele hoëronderwyssektor gestandaardiseer. Die tabel hieronder toon die toekenningsbedrae vir 2019.

Tipe huisvesting	Tipe toekenning (per jaar)				
	Leer-materiaal (boeke/toestelle)	Lewenstoelaag (etes en toevallige uitgawes)	Huisvesting	Vervoer	Toevallige uitgawes
Universiteits-bestuurde koshuise met spyseniering	R5 000	R22 300 (beperk tot koste van drie etes/dag vir akademiese jaar)		Nie van toepassing (n.v.t.)	R2 750
Universiteits-bestuurde selfsorghuise	R5 000	R14 400	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Privaat huisvesting buite kampus (met huurooreenkoms)	R5 000	R14 400	Beperk tot koste van universiteits-bestuurde selfsorghuise	n.v.t.	n.v.t.
Studente wat tuis woon	R5 000	n.v.t.	n.v.t.	Maks R7 250 (na gelang van universiteits-beleid)	R2 750

Tabel 2: Toekenningsbedrae vir 2019

Let daarop dat studente in universiteitsbestuurde koshuise met spyseniering sowel as diegene wat tuis woon 'n **bykomende** kontanttoelaag van **R2 750 per maand** ontvang om persoonlike items mee te koop. Studente in universiteitsbestuurde selfsorghuise en privaat huisvesting buite kampus ontvang 'n lewenstoelaag van R14 400 per jaar, vir kos en ander toevallige uitgawes.

Elektroniese oorbetaling van NSFAS/DHOO-toekennings: NSFAS het universiteite aan die begin van die jaar opdrag gegee om toekennings voortaan maandeliks direk in studente se bankrekeningne in te betaal in plaas daarvan om soos voorheen koepons uit te reik. Die kontanttoelaes kan vir boeke, etes, reiskoste en privaat huisvesting gebruik word. Ons Sentrum vir Voorgraadse Beurse het gedurende die eerste twee maande meer as 6 000 van hierdie oorplasings met die hand verwerk

weens 'n gebrek aan stelselsteun. Ná die installering van 'n rekenaarprogram om toekennings elektronies te laai, kan beursbeamtes egter nou binne drie dae 5 000 toekennings oorbetaal.

Vereffening van historiese skuld van studente met voortgesette NSFAS-finansiering: Die DHOQ het in Maart 'n bykomende R967 miljoen aan NSFAS toegeken om 52 514 NSFAS-studente se historiese universiteitskuld te vereffen. Historiese skuld is geld wat verskuldig is aan 'n universiteit deur senior studente wat steeds vir NSFAS-finansiering in aanmerking kom, in die akademiese jaar 2018 geregistreer het en volgens die vorige jaarlikse huishoudelike inkomstedrempe van R122 000 gefinansier is. Die NSFAS-steun wat aan hierdie studente voorsien is, was onderworpe aan 'n finansieringsperk, want die beleid het daarop staatgemaak dat huishoudings self ook sou bydra. In baie gevalle was die bystand nie genoeg om die werklike klasgeld en ander studiekoste te dek nie, en het die studente dus in groot skuld by hulle instellings verval.

Nadat universiteite versoek is om geouditeerde eise vir die vereffening van hierdie historiese skuld in te dien, het die US 'n eis van R29 432 909 voorgelê. Sien die tabel hieronder vir besonderhede.

Jaar	Getal studente	Bedrag
2018 (bygewerk)	586	R12 629 261
2019	404	R16 803 648
Totaal	990	R29 432 909

Tabel 3: Statistieke van US-studente met historiese skuld, soos ingedien vir vereffening

Studente wat vir NSFAS in aanmerking kom, is in 2018 en 2019 toegelaat om te registreer mits hulle 'n skulderkenningsvorm onderteken.

Ikusasa-finansiëlehulpprogram vir studente (ISFAP): Die ISFAP-proef is in 2017 van stapel gestuur ná 'n aanbeveling deur 'n ministeriële taakgroep wat aan 'n finansieringsmodel vir studente in die arm en "ontbrekende middel"-inkomstekategorie gewerk het. Die program, wat op 'n openbare/privaat vennootskap berus, beoog om gradueringsyfers én daaropvolgende indiensneming te verhoog in beroepe waarna daar 'n groot vraag bestaan.

Benewens volkostefinansiering vir die volle duur van voorgraadse studie, sluit die ISFAP-model ook 'n bestuurde program van aanvullende studentesteen in om die moontlikheid van studiesukses te versterk. Programbestuurders is gewerf en aangestel om die steunprogramme te administreer. Hierdie bestuurders word 50/50 deur ISFAP en elke proefuniversiteit gefinansier.

Die tabel hieronder bied 'n oorsig van die getal ISFAP-beursontvangers per studieprogram by die US, en die geldwaarde van die ISFAP-belegging.

Kohort ontvangers	Program	Totale ontvangers per program	Totale bedrag
Eerstejaars in 2018 (eerste inname)	BRek	37	15 329 889
	BIng	59	
	MB,ChB	37	
Totaal vir 2018		133	
Tweedejaars in 2019 (terugkerend)	BRek	33	13 350 834
	BIng	42	
	MB,ChB	35	
Totaal		110	
Eerstejaars in 2019 (nuwe inname)	BRek	16	6 432 674
	BIng	37	
	MB,ChB	0	
Totaal		53	
Totaal vir 2019		163	19 783 508

Tabel 4: ISFAP-beursontvangers per studieprogram by die US, en geldwaarde van beurse

US-werwingsbeursprojek: Die werwingsbeursprojek is een van die US se vernaamste werwingstrategieë om toppresteerdstudente uit die bruin, swart Afrikaan-, Indiërs- en Asiër- (BSIA)- bevolkingsgroep te lok. Altesaam **677 toppresteerders** het in 2019 'n **werwingsbeurs** ontvang wat hulle klasgeld dek.

Tog kan die stelselmatige afname in finansiering in die nabye toekoms die ondergang van hierdie verdienstelike beursprojek beteken. Hoewel die nuwe DHO-finansieringsmodel vir studente in finansiële nood 'n positiewe impak op die beskikbare jaarbegroting vir werwingsbeurse sal hê omdat dit klasgeld óók dek, sal 'n nuwe strategie vir die werwing van BSIA-toppresteerdstudente ontwikkel moet word. Die tabelle hieronder toon die verspreiding van werwingsbeurstoeenkennings tussen fakulteite en volgens bevolkingsgroep vir 2018 en 2019.

Fakulteit/ inisiatief	2018				2019			
	Toegeken	Aanvaar	Geregi- streer	Registrasie- koers*	Toegeken	Aanvaar	Geregi- streer	Registrasie- koers*
AgriWet	81	63	36	57%	65	59	28	47%
EBW	439	343	195	57%	330	286	120	42%
FGGW	251	218	167	76%	275	249	170	68%
Ingenieurs- wese	256	200	136	68%	230	209	105	50%
Lettere & SW	107	107	94	87%	159	150	114	72%
Natuurwet	222	182	95	52%	159	148	66	45%
Opvoed- kunde	31	28	23	81%	37	31	24	77%
Regs- geleerdheid (LLB)	58	46	42	91%	65	56	39	70%
Teologie	4	4	4	100%	3	3	4	100%
SciMathUS			4				7	
Totaal	1 489	1 191	796	66,8%	1 323	1 191	677	57%

Tabel 5: Werwingsbeurstoeenkennings en -registrasies per fakulteit vir 2018 en 2019

* Die registrasiekoers is bereken deur die getal registrasies deur die getal aanvaarde beurse te deel.

Fakulteit/ inisiatief	Bevolkingsgroep									
	Asiërs		Swart Afrikaan		Bruin		Indiërs		Totaal	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
AgriWet		1	20	9	14	16	2	2	36	28
EBW	1	3	59	22	99	68	36	27	195	120
FGGW	1	2	80	82	67	68	19	18	167	170
Ing	1	1	46	33	71	51	18	20	136	105
Lettere & SW	2	2	15	24	71	85	6	3	94	114
Natuurwet	4	1	23	20	53	36	15	9	95	66
Opvoed- kunde			3	1	20	23			23	24
Regs- geleerdheid (LLB)			12	9	28	25	2	5	42	39
Teologie					4	4			4	4
SciMathUS			1	1	3	6			4	7
Totaal	9	10	259	201	430	382	98	84	796	677

Tabel 6: Werwingsbeursverspreiding volgens bevolkingsgroep vir 2018 en 2019

Die Vlakte-beursontvangers vir 2019: 'n Verdere vyf begunstigdes van die US se Die Vlakte-beursskema is in April aangekondig. Sedert die skema vier jaar gelede tot stand gebring is, het **31 studente** beurse ter waarde van **R1,36 miljoen** ontvang. Die Vlakte was 'n buurt in Stellenbosch-middedorp, reg by ons kampus, waar inwoners in die 1960's ingevolge die Groepsgebiedewet onder dwang verwyder is. Toe ek in 2015 Rektor geword het, het ek aangekondig dat die Universiteit 'n beursfonds vir slagoffers en hulle nasate sou stig. Tot en met vyf beurse word jaarliks toegeken aan aansoekers wat self in die gebied gewoon het, of hulle kinders of kleinkinders. Huidige en voornemende voorgraadse studente sowel as diegene wat vir 'n eerste nagraadse program registreer, kan aansoek doen. Aansoekers wat nie meer in die Stellenbosch-omgewing woon nie, maar kan bewys dat hulle ouers of grootouers deur die uitsettings geraak is, word ook oorweeg. Akademiese vordering is 'n voorvereiste om die beurs te behou.

2.3 Voedselsekerheidsprogramme en -noodbystand

Die US beskou voedselsonsekerheid as 'n ernstige kwessie, met beduidende implikasies vir ons studente. Daarom is ons daar toe verbind om kos te voorsien aan alle studente wat 'n tekort beleef. Ons opregte dank aan almal wat hierdie saak deur skenkings aan ons [Move4Food-inisiatief](#) ondersteun. Die US beskik oor langtermyn- en volhoubare voedselsekerheidsprogramme vir studente met én sonder finansiële bystand. Omdat voedselsonsekerheid dikwels 'n dringende kwessie is, het die Universiteit egter ook rugsteunstelsels vir diegene wat dalk noodbystand vereis. 'n Kommunikasieveldtog is van stapel gestuur om voedselsonseker studente aan te moedig om betyds en deur die regte kanale aansoek te doen. [Klik hier](#) vir meer besonderhede.

2.4 Studentehuisvesting

Die voorsiening van goeie, toeganklike en veilige studentehuisvesting wat bevorderlik is vir studie is noodsaklik vir die sukses van ons studente, veral dié uit arm omstandighede. Die DHOO het onlangs die besondere belang van huisvestings- en reistroelaes ondersteep, en alle openbare instellings gevra om data in dié verband te voorsien. Instellings is spesifiek versoek om inligting te verstrek oor die tipe huisvesting wat hulle voorsien, die getal beskikbare beddens, die gepaardgaande koste, en die afstand vanaf die kampus.

Die US voorsien tans kampushuisvesting aan **6 637 studente in Stellenbosch**, en **1 361 in Tygerberg**.

Omdat die vraag die aanbod oorskry, vervul privaat verskaffers van buitekampushuisvesting 'n kernrol om in die al hoe groter behoeftte te voorsien. Tog is slegs vyf verskaffers tans ooreenkomsdig die Beleid oor Minimum Norme en Standaarde vir Studentehuisvesting by Openbare Universiteite by die US geakkrediteer, wat 1 466 bykomende beddens voorsien. Universiteitsgeakkrediteerde studentehuisvestingsverskaffers is veral belangrik om 'n heenome te bied vir US-studente wat deur NSFAS en die nuwe DHOO-finansieringsmodel ondersteun word. Dít is waarom die Universiteit dringend die getal geakkrediteerde verskaffers in die omgewing van sowel Stellenbosch- as Tygerbergkampus moet uitbrei.

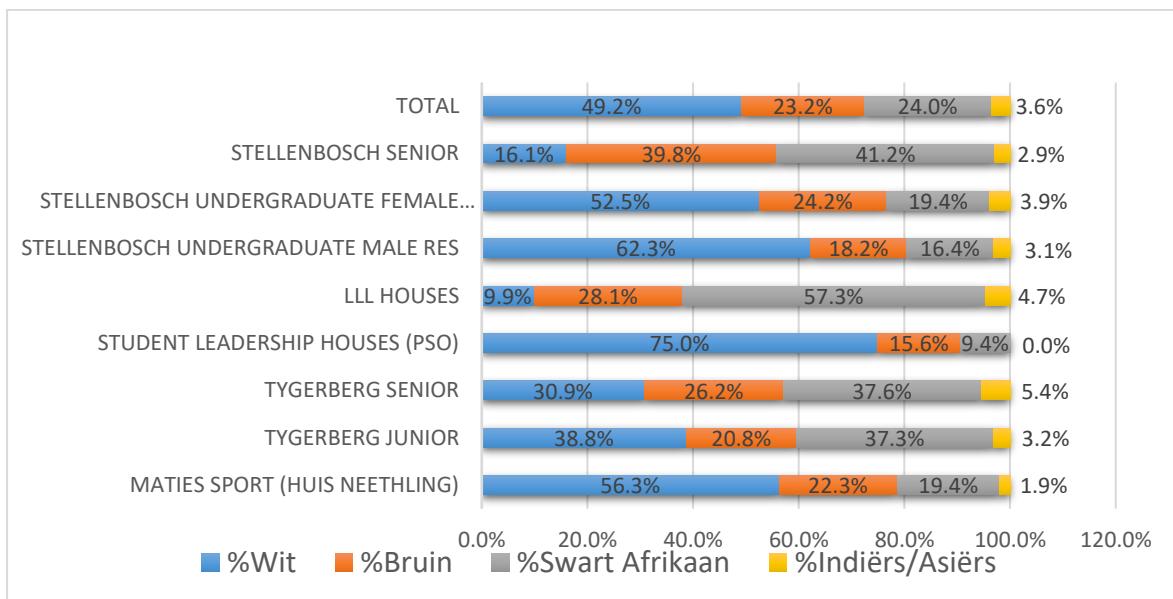
NSFAS- en DHOO-gefinansierde studente in universiteitskoshuise kom in aanmerking vir die werklike huisvestingskoste wat die instelling hef. Diegene in universiteitsbestuurde/-geakkrediteerde huisvesting buite die kampus is beperk tot die maksimum koste van gelykstaande universiteitshuisvesting. Kwalifiserende studente met 'n huisadres binne 'n omtrek van 30 km vanaf die universiteitskampus sal oor die algemeen nie vir 'n huisvestingstoelaag oorweeg word nie, terwyl gefinansierde studente in privaat huurbewusing wél daarvoor in aanmerking kan kom.

Die algehele huisvestingsvermoë vir 2019 word in die tabel hieronder uiteengesit:

Universiteitskoshuise	Getal beddens	Prys	Afstand vanaf kampus	Vervoerkoste
Stellenboschkampus	6 637	R38 550–R46 900	Nie van toepassing (n.v.t.)	n.v.t.
Tygerbergkampus (45 km vanaf Stellenboschkampus)	1 361	R29 330–R52 420	n.v.t.	n.v.t.
TOTAAL	7 998			
US-geakkrediteerde privaat huisvesting	Getal beddens	Prys	Afstand vanaf kampus	Vervoerkoste
Nooitgedacht A	230	R46 000 per jaar	1,2 km	Pendeldiens van 07:00 tot 17:00 ingesluit by prys
Nooitgedacht C	224	R46 500–R83 900 per jaar	1,2 km	Dag- en beperkte aandpendeldiens ingesluit by prys
AFO-studentekothuise	20	R38 500–R49 500 per jaar	1,2 km	US-kampuspendeldiens beskikbaar
Tweespruit	38	R56 280 per jaar	4,5 km	
Privaat koshuis Academia (privaat verskaffer; geen plasings deur die US)	954	R77 500–R102 000 per jaar	Op kampus	
TOTAAL	1 466			

Tabel 7: Huisvestingsvermoë 2019

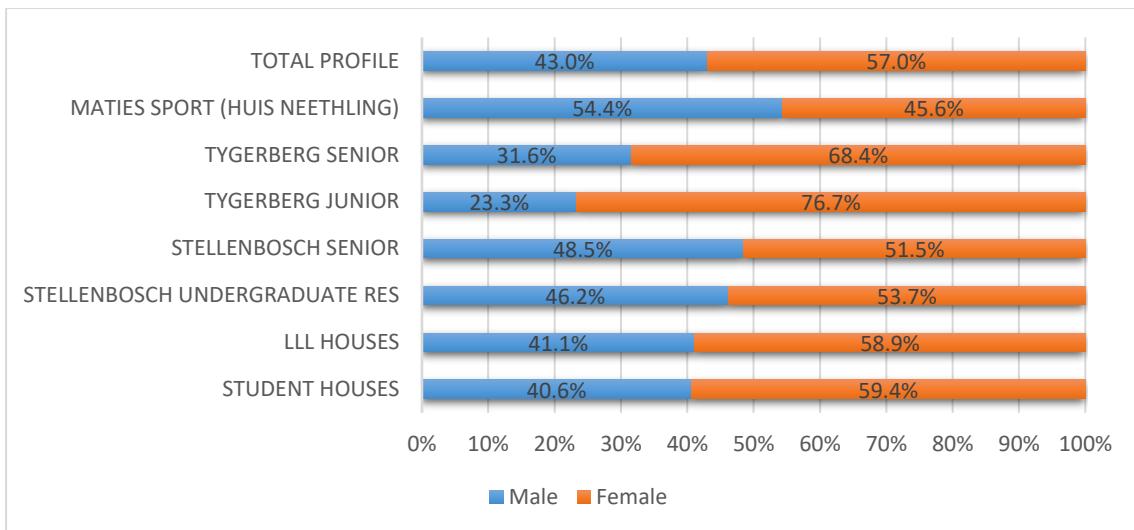
Die twee figure hieronder toon koshuisplasings volgens bevolkingsgroep en geslag.

Figuur 13: Algehele koshuisinwoning in 2019 volgens bevolkingsgroep

Die volgende tendense word opgemerk:

- Die bevolkingsprofiel in US-koshuise het oor die afgelope drie studente-innames geleidelik verander.
- Bykans die helfte (49%) van alle studente in US-huisvesting is wit, en net meer as die helfte (51%) is swart Afrikane, bruin, Indiërs en Asiërs.
- Die meerderheid studente in voorgraadse koshuise is wit, en die meerderheid in senior koshuise is swart Afrikane.
- Meer vroue- as manstudente woon in US-huisvesting, soos die volgende grafiek toon.

Figuur 14: Algehele koshuisinwoning in 2019 volgens geslag

2.5 Studentewerwing

Die span van Studentewerwing en Loopbaanadvies het in Februarie en Maart verskeie bemarkingsaktiwiteite onderneem. Dít het skoolbesoeke, oueraande, loopbaanvoorligtingsessies, psigometriese assessering en kampusinligtingsessies oor die aansoekproses ingesluit. Die span adviseurs besoek gedurende die eerste semester skole in die Wes-Kaap, Suid-Kaap, Oos-Kaap, Gauteng, KwaZulu-Natal en Limpopo. Ongeveer 45 000 leerders sal deur die skoolskakelingsprogram bereik word.

Verskillende sosiale media en webplatforms, waaronder promosievideo's, word gebruik om studente vir die US te werf. Die US-webtuiste vir voornemende studente (www.maties.com) bly die waardevolste bron van inligting oor alle werwingsverwante aspekte. Die webtuiste het in die verslagtydperk meer as 410 000 besoeke ontvang en meer as 'n miljoen bladbesigtigings aangeteken. Sowat 51% hiervan was vanaf persoonlike rekenaars, en 42% vanaf slimfone. Besoekers het gemiddeld nege minute op die webtuiste deurgebring.

Die Sentrum vir Studentewerwing en Loopbaanadvies het ook op 26 Maart die Universiteit se eerste aansoekdag vir voornemende studente met die oog op 2020 aangebied.

Figuur 15: Tonele by vanjaar se eerste US-aansoekdag vir voornemende studente in Maart.

In vennootskap met Kliëntediens is 40 Loopbane@Maties-leerders met hulle aansoek vir 2020 bygestaan. Loopbane@Maties is 'n gratis psigometriese assessoringsdiens vir graad 11-toppresteerders by aangewese skole. Dit word voorsien deur mnr Hambly Matthews, Studentewerwing en Loopbaanadvies se interne sielkundige. Assessorings word gevolg deur terugvoersessies met leerders en ouers om individuele loopbaanvoorligting te voorsien.

2.6 US Opedag 2019

Vanjaar se Opedag vir voornemende studente het op Saterdag 23 Februarie plaasgevind. Busvervoer is tussen ons Stellenbosch- en Tygerbergkampusse beskikbaar gestel, en daar was ook 'n pendeldiens na en van Coetzenburg vir diegene wat die Departement Sportwetenskap of ons sportgeriewe wou besoek.

Meer as **8 500 senior leerders** het geregistreer om die geleentheid by te woon. Leerders, hulle ouers, opvoeders en voorligters het die geleentheid gehad om inligting oor studieprogramme direk van die onderskeie akademiese fakulteite te ontvang én om meer oor die studentelewe, koshuis- en privaat huisvesting, finansiële bystand en 'n wye verskeidenheid studentesteundienste uit te vind.

Dit was egter nie net die fakulteite wat aan Opedag deelgeneem het nie. Maties Sport het ook van hierdie bemarkingsgeleentheid gebruik gemaak om die US se unieke en opwindende sportaanbod ten toon te stel. Die Sentrum vir Studentestrukture en -gemeenskappe het 'n inligtingskiosk vir voornemende Privaatstudenteorganisasie- (PSO-)nuwelinge in Bosmanstraat gehad, en inligting oor Campus Key- en Academia-huisvesting was in die Neelsie-studentesentrum te kry. Alle universiteitskoshuise was oop om gedurende die dag besigtig te word. Die Eenheid vir Gestremdhede het 'n sessie vir studente met spesiale leerbehoeftes aangebied. Boonop het die hoofbiblioteke op ons Stellenbosch- en Tygerbergkampus rondleidings deur hulle fasiliteite aangebied.

Volgens 'n opname oor die geleentheid:

- het leerders van al nege provinsies en ook Namibië die Opedag bygewoon, en was die meeste besoekers van die Wes-Kaap, Gauteng en KwaZulu-Natal;
- het leerders belangstelling in alle fakulteite se programmaanbiedinge getoon, en het die inligtingsessies van Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe, Natuurwetenskappe, Ekonomiese en Bestuurswetenskappe, Ingenieurswese en Regsgeleerdheid veral byval gevind;
- het 97% van respondenten in graad 12 aangedui dat hulle van plan is om in 2020 by die US in te skryf; en
- het 85% van respondenten gesê hulle is hoogs tevrede met die gehalte van die geleentheid.

2.7 Aansoeke vir inname 2020

Aansoeke vir 2020 het op 1 Maart 2019 geopen. Die eerste aansoekmaand duis op 'n toename in die totale getal aansoeke én in die getal aansoeke wat volledig en gereed is vir oorweging deur fakulteite.

Figuur 16: Die Rooiplein in rep en roer op Opedag.

	Aansoekjaar 2018 (inname 2019)				Aansoekjaar 2019 (inname 2020)			
Fakulteit	Vol-ledig	Wag vir dokumente	Onvol-ledig	Totaal	Vol-ledig	Wag vir dokumente	Onvol-ledig	Totaal
Agri-Wetenskappe	130	75	110	315	137	60	91	288
Lettere	526	375	526	1 427	405	458	579	1 442
EBW	964	472	690	2 126	956	418	713	2 087
Opvoedkunde	156	202	318	676	142	276	367	785
Ingenieurs	433	292	444	1 169	454	246	444	1 144
Regs-geleerdheid	108	189	295	592	80	260	321	661
Geneeskunde	462	773	1 276	2 511	905	905	1 351	3 161
Natuurwetenskappe	241	223	297	761	286	174	310	770
Teologie	8	5	11	24	6	9	7	22
Groottotaal	3 028	2 606	3 967	9 601	3 371	2 806	4 183	10 360

Tabel 8: Aansoeke per fakulteit in 2018 en 2019 oor die tydperk 1–31 Maart

Daar was tot dusver ook 'n styging in die getal bruin, swart Afrikaan-, Indiërs- en Asiërs-(BSIA)-aansoekers.

	Aansoekjaar 2018 (inname 2019)				Aansoekjaar 2019 (inname 2020)			
Bevolkingsgroep	Vol-ledig	Wag vir dokumente	Onvol-ledig	Totaal	Vol-ledig	Wag vir dokumente	Onvol-ledig	Totaal
Asiërs	26	17	26	69	19	24	26	69
Swart Afrikaan	309	1 215	2 044	3 568	584	1 596	2 437	4 617
Bruin	285	377	594	1 256	331	433	539	1 303
Indiërs	121	131	160	412	198	106	185	489
BSIA-totaal	741	1 740	2 824	5 305	1 132	2 159	3 187	6 478
Wit	2 251	830	1 083	4 164	2 184	617	942	3 743
Geen aanduiding	36	36	60	132	55	30	54	139
Groottotaal	3 028	2 606	3 967	9 601	3 371	2 806	4 183	10 360

Tabel 9: Aansoeke per bevolkingsgroep in 2018 en 2019 oor die tydperk 1–31 Maart

2.8 Internasionale studentewerwing

In pas met die strategiese raamwerk vir internasionalisering aan die Universiteit Stellenbosch, het US Internasional sy aktiwiteite uitgebrei om 'n groter getal internasionale studente van 'n meer diverse groep lande te werf. Die doel is om die internasionaliseringservaring by die US self te versterk en die langtermynvolhoubaarheid van in- en uitwaartse mobiliteitsprogramme te verseker. Na aanleiding van 'n inisiatief van die Fakulteit AgriWetenskappe het die US 'n vennootskap aangegaan met StudyInternational.com, 'n organisasie in die Verenigde Koninkryk (VK), om 'n werwingsbemarkingsveldtog onder voornemende internasionale studente van stapel te stuur. Op dié platform kan internasionale studente deur universiteite en kursusse wêreldwyd soek na die instelling en program wat die beste by hulle vaardighede en vereistes pas. Die vennootskap behels die publikasie van hoofartikels op die StudyInternational.com-webtuiste om onontginde studentemarkte, veral Meksiko, Saoedi-Arabië, Indië, Brasilië, Peru en Chili, te bereik. Die [eerste hoofartikel](#) het oor die studentelewe en akademiese ervaring aan die US gehandel. Die [tweede een](#) het inligting oor ons graadprogramme voorsien, met die klem op voornemende studente uit die Verenigde State, Brasilië, Peru, Colombia, Chili, Meksiko, Saoedi-Arabië, die Verenigde Arabiese Emirate, Indië (vier provinsies), China (kusprovincies), Singapoer, Egipte, Ghana, Kenia, Uganda, Kameroen, Duitsland, Frankryk, VK en Ierland. Die veldtog duur nog tot 12 Augustus. Bykans 400 000 mense het tot dusver ons artikels gelees, en meer as 14 000 deurklikke na www.sun.ac.za is

aangeteken. US Internasional het ook nagenoeg 100 direkte navrae deur die “[Call to action](#)”-blad ontvang. Daarbenewens het US Internasional in 'n afsonderlike inisiatief met 'n hernude werwingsveldtog in die **Namibiese** mark begin. Dít maak deel uit van die US se strewe om sy voetspoor in die res van Afrika te vergroot.

2.9 Internasionale studente in nie-graadprogramme

Study Abroad-studente in nie-graadprogramme is belangrik, want hulle help finansier uitwaartse programme vir US-studente. US Internasional skakel met instellings in die Verenigde State met sterk Study Abroad-programme, sowel as met onderwysverskaffers soos die Amerikaanse Instituut vir Buitelandse Studie (AIFS). Daarbenewens gaan US Internasional voort met samesprekings met [Experimento Intercâmbio Cultural](#) om die US 'n Study Abroad-voorkeurbestemming vir Brasiliaanse studente te maak. Ons sal ook die organisasie se eerste Afrikabestemming wees. Joe Warren, Koördineerder: Internasionale Onderwysprogramme, het Experimento op 18 April in São Paulo ontmoet. US Internasional se Global Education Centre (GEC) het 'n inisiatief met SKEMA-bestuurskool van stapel gestuur om 'n voorgraadse Study Abroad-program vir hulle studente te ontwikkel. SKEMA, wat die US op 2 April besoek het, het kampusse in Lille, Sophia Antipolis en Parys (áls drie in Frankryk), Raleigh (Verenigde State), Suzhou (China) en Belo Horizonte (Brasilië), en wil graag 'n tipe kampus in Afrika vestig. Om mee te begin, beplan SKEMA om 'n eerste groep studente in die eerste semester van 2020 hierheen te stuur.

Studentemobiliteit 2019 (eerste semester)

Uitwaartse semesteruitruilprogramme		Inwaartse semesteruitruilprogramme			
Bestemming	Getal studente	Land van oorsprong	Getal studente	Gasheerfakulteit	Getal studente
België	5	Australië	1	AgriWetenskappe	18
Brasilië	1	Oostenryk	2	Lettere en Sosiale Wetenskappe	58
Kanada	1	België	20	Ekonomiese en Bestuurswetenskappe	38
Finland	1	Brasilië	2	Ingenieurswese	10
Frankryk	3	China	2	Regsgelerheid	3
Duitsland	13	Tsjeggiese Republiek	1	Natuurwetenskappe	18
Italië	4	Denemarke	3	Theologie	5
Maleisië	1	Finland	6		
Nederland	11	Frankryk	14		
Noorweë	2	Duitsland	48		
Swede	2	Italië	2		
Switzerland	4	Japan	2		
Verenigde State	5	Meksiko	1		
		Noorweë	5		
		Rusland	1		
		Singapoer	1		
		Slowenië	1		
		Spanje	2		
		Swede	2		
		Switzerland	4		
		Taiwan	1		
		Nederland	15		
		Turkye	1		
		VK	1		
		Verenigde State	12		
TOTAAL	53	TOTAAL	150		

Tabel 10: Studentemobiliteit in die eerste semester van 2019

Kort akademiese programme vir internasionale studente

Die GEC het ook in die verslagtydperk die volgende ses kort programme in samewerking met internasionale studente se tuisinstellings aangebied, benewens die 81 Study Abroad-semesterstudente en 44 geaffilieerde studente wat hier was vir 'n kort navorsingsbesoek.

Instelling	Onderwerp	Fakulteit/ departement/ eenheid	Studente	Weke
Linnaeus-universiteit, Swede	Sportwetenskap	Sportwetenskap	5	3
Northwestern-universiteit, Verenigde State	Openbare Gesondheid en Ontwikkeling in Suid-Afrika	Lettere en Sosiale Wetenskappe	14	12
Universiteit van Pardubice, Tsjeggiese Republiek	Taal en Kultuur	Lettere en Sosiale Wetenskappe	8	1
Vrije Universiteit Brussel, België	Sportwetenskap	Sportwetenskap	11	3
Christopher Newport- universiteit, Verenigde State	Leierskap vir Maatskaplike Geregtigheid	US Internasional & FVZS Instituut	16	3
Universiteit van Georgia, Verenigde State	Sosiologie en Internasionale Sake	US Internasional	26	4

Tabel 11: Kort akademiese programme vir internasionale studente in die eerste semester van 2019

2.10 US/KU Leuven-dinksrum

Die US – deur die FVZS Instituut vir Studenteleierskapsontwikkeling – neem steeds geesdriftig deel aan die US/KU Leuven-dinksrum. Die dinksrum maak deel uit van die aanvanklike voorkeurvennootskap tussen die twee universiteite en bied toppresteerdstudente 'n proefondervindelike leerervaring oor kultuur- en landsgrense heen. Sodoende word hulle toegerus met die vereiste vaardighede vir sukses in interdissiplinêre navorsing én as burgers van 'n onderling verbonde wêreld. Vanjaar se dinksrum, reeds die vyfde aflewering van dié geleentheid, handel oor die tema "**Gesondheid en welstand – die toekoms van gesondheidsorg**". Die 33 deelnemers van albei instellings en uit alle fakulteite voer dus kritiese gesprekke oor die impak van (on)gesonde wêreldburgers.

Die Leuven-deelnemers het die US gedurende die verslagtydperk vir 'n intense fokusgroepweek besoek. Die studente sal nog heeljaar aan hulle groepnavorsingsprojekte werk, wat uiteindelik in Desember in Leuven uitgestal sal word. Die US-dinksrumbeheerkomitee doen ook tans aansoek om ko-kurrikulêre erkenning op die Stellenbosch-deelnemers se akademiese transkripte.

2.11 Die ontwikkeling van studenteleiers en mentors

Die US is ernstig daaroor om omvattende steudienste aan ons ganse studentegemeenskap te voorsien. Dít strook met ons verbintenis om 'n pasgemaakte studente-ervaring te bied wat as katalisator vir transformasiegerigte verandering en groeigeleenthede vir alle voor- en nagraadse studente dien.

Die Studenteraad (SR) en Tygerbergstudenteraad (TSR) het in Februarie en Maart 'n spanbouoefening bygewoon om beter verhoudings tussen lede aan te moedig. Die program is ontwerp om leiers kreatief te laat dink en in die strewe na gemeenskaplike doelwitte te verenig.

Die Afdeling Studentebestuur het in dieselfde tydperk konsultasiesessies met die SR en TSR gehad. Die konsultasies geskied kwartaalliks om oor die prestasie van portefeuilles te besin. Studentebestuur maak ook van dié geleentheid gebruik om die studenteleiers se welstand en akademie te evalueer en sodoende enige areas vir bystand uit te wys.

Studentebestuur het op 7 Maart sy eerste **Studenteparlement**-toekenningsplegtigheid aangebied om lede vir hulle diens en bydraes gedurende hulle ampstermyne te bedank. 'n Week later het die Studenteparlement op ons Stellenboschkampus sy eerste sitting ná die verkiesing van bestuurslede

gehad. Die byeenkoms was ook 'n geleentheid om die Speaker in te huldig. Die Tygerbergstudenteparlement het op 4 April vir sy eerste sitting van die jaar byeengekom.

En op 10 April het die Universiteit se Afdeling Finansies 'n beurt gekry om hulle vaardighede oor te dra toe hulle 'n finansiesopleidingsessie vir die **Verenigingsraad** aangebied het.

Boonop het 'n aantal studenteligggame in die verslagtydperk baat gevind by opleiding deur die Ko-kurrikulumportefeuille in die Sentrum vir Studenteleierskap en -strukture. Veertien studenteklustersameroepers het individuele opleiding ontvang, 30 **hoofmentors** het aan 'n groepsessie deelgeneem, en 'n groep **Sportwetenskapstudente** het 'n werksessie oor sportafrigting bygewoon. 'n Opleidingsessie oor doelgerigte gesprekke as opvoedkundige strategie is ook vir **koshuishaofde** aangebied.

Ná die suksesvolle verwelkomingsprogram aan die begin van die jaar het die klem verskuif na nuwelinge se oorgang om aan hulle nuwe omgewing gewoond te raak. **Koshuishaofde** en **mentors** is opgelei om die nodige ondersteuning met hierdie oorgang te bied. Altesam 222 mentors het ook om ko-kurrikulêre akkreditasie vir die BeWell-mentorprogram aansoek gedoen.

Ons PSO- (Privaatstudenteorganisasie-)kantoor, wat as koördineringsstruktuur vir dagstudente dien, het vanjaar sowat 2 000 **nuwelinge verwelkom wat in privaat huisvesting tuisgaan**, en hulle aan die universiteitslewe bekend gestel. Nadat nuwelinge nesgeskop het, was die volgende stap om hulle ko-kurrikulêre geleenthede te bied wat die US se graduandi-kenmerke bevorder.

Die US se inisiatief **Luister, Leef en Leer (LLL)** is 'n vlagskip- residensiële ervaring vir senior studente. Die jaar het op 'n produktiewe noot vir dié program afgeskop. Studente is gedurende oriëntering by die LLL-program verwelkom, en ingelig oor wat van hulle verwag sou word. Dít was ook 'n geleentheid om huiswaardes en -riglyne neer te lê. LLL werk gedurende die eerste semester saam met die LaunchLab aan hulle IdeaSmash-veldtog. Dié veldtog beoog om wetenskap, tegnologie en innovasie met sake en entrepreneurskap te kombineer om wêreldwye uitdagings met behulp van die vermoëns van die Vierde Industriële Revolusie die hoof te bied.

Op ons Tygerbergkampus het die tweede **verwelkoming vir MMed-studente/kliniese assistente** op 9 April plaasgevind. Die Dekaan, visedekane, die hoof van Kampussekuriteit en verteenwoordigers van die Tygerbergse Nagraadse Studenteraad het onder meer spreekbeurte gehad. Twintig van die 49 genoemde kliniese assistente het die geleentheid bygewoon en positiewe terugvoer gebied.

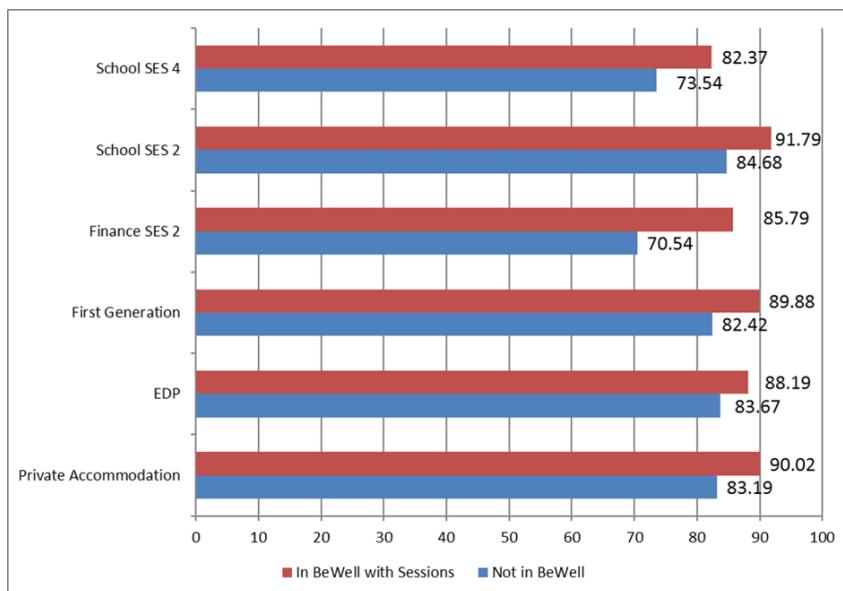
2.12 Mentorskap bevorder akademiese prestasie

Die US gebruik tans 587 opgeleide mentors om 3 757 eerstejaarstudente gedurende hulle eerste ses tot nege maande op universiteit van leiding te voorsien. Die eerstejaarstudente behoort tot meer as 500 mentorgroepes en woon in 42 koshuise en privaat wyke op sowel Stellenbosch- as Tygerbergkampus. Mentors word ondersteun deur 'n span US-personeellede, waaronder koshuishaofde, klusterkoördineerders, Studentegemeenskappe-personeel, en die tredhouspan van die Sentrum vir Bedryfsintelligensie in die Afdeling Inligtingsoorsigbestuur. 'n Groot span van meer as 600 mense maak deel uit van hierdie enorme en unieke inisiatief, wat as die BeWell-program bekend is. Sedert die program in 2013 tot stand gebring is, het meer as 3 500 mentors meer as 20 000 eerstejaars op dié manier ondersteun.

Mentorskap word met **akademiese sukses en welstand** onder universiteitstudente verbind (Hurd et al., 2016)¹ en dít is ook hoe ons dit by die US ervaar. 'n Impakstudie is in 2018 gedoen om 'n vergelyking te tref tussen die eerstejaarprestasie van studente wat in 2017 aan ons BeWell-program deelgeneem het en dié wat nie het nie (studente kan kies om nie deel te neem nie). Die studie het op eerstejaarbehoudsfyfers en geweegde gemiddeldes ná die eerste semester en aan die einde van

¹ Hurd, N.M. & Tan, J. (2016). Natural mentoring relationships and the adjustment to college among underrepresented students. *American Journal of Community Psychology*, 57(3–4):1–12.

die jaar gekonsentreer. Die figuur hieronder toon die eerstejaarbehoudsyfers vir BeWell-deelnemers en -niedeelnemers wat in sogenaamde kwesbare groepe val. Die deelnemers het duidelik beter as hulle niedeelnemer-eweknieë gevaar – in sommige gevalle verreweg beter.

Figuur 17: Behoudsyfers vir eerstejaardeelnemers en -niedeelnemers aan die US se BeWell-program in 2017

2.13 Eerstejaarprestasietoekennings

Die Viserektor: Leer en Onderrig, prof Arnold Schoonwinkel, het die jaarlikse Eerstejaarprestasietoekennings op 10 April by Neethlingshof aangebied. Die geleentheid het erkenning verleen aan die **32 beste eerstejaarpresteerders van 2018**, tesame met hulle benoemde dosente wat volgens die studente 'n beduidende impak op hulle leerervaring gehad het. Met dr Antoinette van der Merwe, Senior Direkteur: Leer- en Onderrigverryking, aan die stuur van verrigtinge, het die studente en dosente sertifikate ontvang en gelukwensings- en dankiesêbriewe uitgeruil. Die gasspreker was prof Magda Fourie-Malherbe van die US se Sentrum vir Hoër en Volwasseneonderwys. Sy het die gehoor aangespoor om hulle die wêreld van die toekoms in te dink, en te besin oor die rol wat Suid-Afrikaanse universiteitsgekwalifiseerde studente kan speel om ons samelewing 'n onbekende toekoms in te lei.

2.14 Verlengde Graadprogram

Die Verlengde Graadprogram (VGP) is 'n toegangsroete vir studente wat bykomende tyd en akademiese steun nodig het om hulle studie te voltooi. Die institusionele en fakulteitskoördineerders het in die oorsigtystyperk aan 'n projek deelgeneem om VGP-studente se suksesverhale aan die institusionele gemeenskap en VGP-studente in die algemeen oor te dra. Die US het ook op 1 Februarie die **opvoedkundige sielkundige** mev Thea Coetze verwelkom, wat haar op die ondersteuning van VGP-studente sal toespits. Mev Coetze se kontrak is vir twee jaar.

2.15 Ko-kurrikulum

Die US is daartoe verbind om 'n transformerende studente-ervaring te bied. Daarom verleen die Universiteit nou ook formele erkenning aan leergleenthede en universiteitsbedrywighede buite die klaskamer. Ons nuwe [Reglement vir Ko-kurrikulêre Erkenning](#) het op 1 April in werking getree nadat die Senaat dit op 23 November verlede jaar goedgekeur het.

US-studente ontvang 'n wye verskeidenheid ervaringsleergleenthede deur deelname aan leierskapsprogramme, mentorskap, tutorskap, voorligting, sport, verenigings, vrywilligerdiens,

bewusmakingsinisiatiewe, loopbaanadvies en vele meer. Die nuwe regulasie verseker dat erkende ko-kurrikulêre aktiwiteite op studente se transkripte verskyn.

Die Ko-kurrikulumkantoor het 'n [prospektus](#) uitgegee met inligting oor die veelvuldige ervaringsleergeleenthede vir studente by die US. Hierdie hulpbron is belangrik om ons studente geleenthede te help kies wat by hulle belangstellings en ontwikkelingsbehoeftes pas.

Nog 'n mylpaal is dat [programme](#) met ko-kurrikulêre erkenning nou op die SUNLearn-platform beskikbaar is. Die nodige opleiding is voorsien om implementering so vlot moontlik te laat verloop. Die Kantoor het ook 'n [bevoegdheidsraamwerk](#) geskep, wat hulle nou aan ander belanghebbendes beskikbaar stel. Die raamwerk maak deel uit van die opleidingsprogram vir ervaringsopvoeders, en is ook op SUNLearn beskikbaar vir dosente om binne die kurrikulum bevoegdhede aan kursuswerk toe te ken. Twee instruksievideo's (wat [hier](#) en [hier](#) te kry is) stel gebruikers aan die raamwerk bekend.

2.16 Opknappingswerk by Elektriese en Elektroniese Ingenieurswese

Die opknapping van die binnehof en masjienlaboratorium by die Departement Elektriese en Elektroniese Ingenieurswese het in April begin. Die opknapping, met 'n geraamde konstruksiewaarde van R16 miljoen, maak deel uit van die Kampusvernuwingsprojek en sal na verwagting teen Maart 2020 voltooi wees.

Dit bestaan uit twee fases. Fase 1 behels die vernuwing van die bestaande binnehofruimte. Werk sluit in die stofdigting van die aluminiumventilasiehortjies, 'n nuwe varslugstelsel, 'n nuwe bobaankraan van 2,5 ton en sekuriteitsverbeteringe. Sodra dit voltooi is, sal die binnehof as 'n oorspoelruimte dien vir tutoriale terwyl die nuwe masjienlaboratorium gebou word.

Figuur 18: Die bestaande binnehofruimte

Figuur 19: Die bestaande masjienlaboratorium

Fase 2 behels groot opknappings aan die bestaande masjienlaboratorium. Die werk sluit in die konstruksie van 'n nuwe tussenverdieping op die tweede vlak, vervanging van die huidige waterdigting, en opknappings van noodaakklike dienste en werkbanke. Twee nuwe branduitgange sal ook voorsien word.

2.17 Jan Mouton Leersentrum

Soos u dalk in die media gesien het, is die hoofkontrakteur vir die Jan Mouton Leersentrum, Group 5 (Edms) Bpk, onder ondernemingsredding geplaas, wat beteken dat die projek ter waarde van R256 miljoen nie meer op skedule is nie. Ons hoofagent (d.w.s. die persoon wat die US aangestel het om die projek te bestuur) het die vereiste kennisgewings ingevolge die kontrak uitgereik, en sal daarmee voortgaan sodat ons alle regte en regshulp tot ons beskikking sal hê ingeval die kontrak gekanselleer of beëindig word. Die US het sy verpligtinge met betrekking tot kontrakbetalings nagekom.

Fasiliteitsbestuur en die hoofagent bly in verbinding met die Group 5-bestuur en die ondernemingsreddingspraktisyens om 'n haalbare ooreenkoms te bereik om die projek aan die gang

te hou. Danksy 'n onderlinge reëling tussen die ondernemingspraktisyne, Group 5 en die projekversekeraar, Lombard Versekering, is **bouwerk weer op 23 April** hervat.

Figuur 20: Die noordoostelike hoek van die nuwe gebou

Figuur 21: Suidelike aansig op grondverdieping

2.18 Gesondheidsbewustheid

Bewusmakingsinisiatiwe is 'n belangrike deel van siektevoorkoming en beter gesondheid en welstand. Die Kampusgesondheidsdiens (KGD) het in die oorsigttydperk die Koshuishoofforum as 'n platform gebruik om die aandag op die KGD-instrumente vir geestesgesondheidsifting en die program "**Oefening is Medisyne**" te vestig. Twee bydraes deur KGD-personeellede het ook in *Die Matie* verskyn – een oor inentings vir volwassenes, en die ander oor seksueel oordraagbare infeksies, wat insluit die gebruik van voorblootstellingsprofilakse om MIV te voorkom.

2.19 Geestesgesondheid onder studente

Die verslagtydperk was 'n besige tyd vir die **Eenheid vir Psigoterapeutiese Steudienste** in Studentesake se Sentrum vir Studentevoortligting en -ontwikkeling (SSVO) – veral wat individuele psigoterapie betref. Daar was 'n drastiese toename in studente wat afsprake vir terapie wou hê. Die Eenheid het ook 'n paar studente met psigose bygestaan, en die krisisdiens was besonder besig. Konsultante moes reeds in Februarie aangestel word om die swaar werkclas te help hanteer.

Die groot aantal studente wat met geestesgesondheidsprobleme sukkel, en die erns van hulle probleme, is kommerwekkend. Ongelukkig was daar in die verslagtydperk een studenteselfdood. Die nodige steun is aan die oorledene se medestudente en US-personeellede voorsien.

Die Eenheid het verskeie psigososiale praatjies aangebied. Dit het onder meer gehandel oor krisisbestuur, kunsterapie, aanpassing by die kampuslewe, die spesifieke sielkundige uitdagings van nagraadse studente, welstandsbesinning, en inligting oor die SSVO se dienste. Die opleiding van studentevrywilligers om geestesgesondheidskrisisdiens in die studenteklusters te lewer, is ook goed op dreef.

2.20 Eenheid vir Gelykwaardigheid

Die Eenheid vir Gelykwaardigheid (EvG) werk nou beter saam met die institusionele transformasiekomitees en die Transformasiekantoor om in geval van nie-amptelike klagtes in fakulteite en afdelings in te gryp. Sewe nuwe adviespaneellede is boonop opgelei om met voorlopige ondersoeke na amptelike klagtes van onbillike diskriminasie en seksuele teistering te help.

Die EvG het sedert die begin van die jaar 11 sake van onbillike diskriminasie en teistering hanteer. Drie daarvan was amptelike klagtes, en agt nie-amptelik. Hierdie sake het gestrek van werkverwante aangeleenthede (3) tot seksuele teistering (3), onbillike diskriminasie (1), teistering (3) en viktimisasie (1).

'n **Opleidingshandleiding** vir studente word tans geredigeer. Dit handel oor geslagsdinamiek, verkragtingskultuur en seksuele teistering. Die Moniteringskomitee oor Verkragtingskultuur het sy eerste vergadering vir die jaar gehad om te besin oor die pad vorentoe om van die bevindinge van die verslag oor die beëindiging van verkragtingskultuur van 2017 te implementeer. 'n Omvattende klimaatsopname oor seksuele teistering vir studente word boonop vir Augustus beplan, en 'n aangepaste weergawe vir personeel vir aanstaande jaar. Laastens word 'n nuwe strategie tans ontwikkel om die aanhoudende struikelblokke in die implementering van *Thetha*, 'n aanlyn instrument vir die aanmelding van seksuele teistering, uit die weg te ruim.

2.21 Maties Sport

Vir Maties Sport bly dit 'n kerndoelwit dat sy studenteatlete ook studiesukses behaal. Altesaam 50 Maties Sport Hoëprestasie- (HP-)studente het in 2018 **gegradueer** en die moduleslaagsyfer vir alle HP-studenteatlete was 85%.

Die Maties Sport HP-studentekohort van 2019 sluit twee PhD-, 11 magister- en 18 honneursstudente in, 13 studente wat aan 'n nagraadse diploma of sertifikaat werk, 143 niefinalejaarstudente en 91 eerstejaars. Vanjaar is 66% van die kohort mans en 34% vroue (2018: 72% mans en 28% vroue; 2017: 78% mans en 22% vroue). Wat diversiteit betref, kom 36% van die vroue en 39% van die mans uit die bruin, swart Afrikaan- en Indiërbevolkingsgroepe (2018: 35% vroue en 32% mans). Algehele verteenwoordiging van hierdie aangewese groepe in Maties Sport se HP-spanne is tans 38%, en die oogmerk is om dit teen 2020 tot 40% te verhoog.

Die **Maties Krieket-span** het onlangs verskeie hoogtepunte beleef, onder meer hulle sege in die Bolandliga. 'n Aantal spelers is ook vir provinsiale diens opgeroep. 'n Hele paar Maties **Waterpolo**-spelers is gekies om Suid-Afrika in Maart by die interkontinentale bekertoernooi van die FINA Waterpolowêreldliga in Perth te verteenwoordig. Die **Maties Basketbal**-vrouespan het die Wes-Kaapse USSA-kwalifiseringstoernooi gewen deur Ikeys met 41-37 te verslaan.

TEMA 3: DOELGERIGTE VENNOOTSKAPPE EN INKLUSIEWE NETWERKE

Hierdie kern strategiese tema word soos volg bespreek in ons [Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024](#): "As deel van ons missie, het ons by die US ons bereid verklaar om die wêreld rondom ons deur samewerking te beïnvloed en te verander, en self ook verandering te omarm en daarop te reageer. Die kern van ons missie is dat wat in die wêreld gebeur ons navorsing, ons onderrig en leer sowel as ons skakeling rig, en dat wat by ons universiteit gebeur vir die wêreld van belang is. As 'n universiteit, is ons verbind tot Suid-Afrika en Afrika. Terselfdertyd is ons terdeë bewus van ons rol in en verbondenheid aan die internasionale arena. Om te inspireer én geïnspireer te word, sal die US **skakel en saamwerk** met **belanghebbendes**, die **gemeenskappe** wat ons bedien, die **bedryf**, die **regering** en ons **universiteitsvennote** in **plaaslike**, **streeks-**, **vastelands-** en **wêreldverband**. Ons benadering tot samewerking en skakeling strook met ons waardes, met spesifieke verwysing na respek, deernis en billikheid".

3.1 Die Stellenbosch Netwerk

Die US gaan 'n kernrolspeler wees in 'n nuwe innovasienetwerkplatform vir die streek genaamd die Stellenbosch Netwerk. Innovus het finansiering van die Departement van Wetenskap en Tegnologie se streeksinnovasiesteunprogram (oftewel "RISP") bekom om die struktuur op die been te bring. Die akademie, bedryf en die provinsiale regering het medefinansiering voorsien.

Die Stellenbosch Netwerk sal die "viervoudige heliks" van universiteit, bedryf, regering en burgerlike samelewing byeenbring ten bate van 'n **sterker innovasie-ekosisteem** en inklusiewe ekonomiese groei. 'n Konsortium belanghebbendes in die streek, waaronder Stellenbosch Munisipaliteit, Wesgro, Capitec, Entersek, Remgro, Winetech en Ranyaka, het Innovus se aansoek onderskryf. Die netwerk sal belanghebbendes uit 'n wye verskeidenheid maatskaplike sfere in die streek insluit, wat strek van

die Kayamandi Ekonomiese Toerismekorridor tot Tegnopark. Die eerste beheerkomiteevergadering het op 14 Mei plaasgevind.

Die inisiatief is in pas met die US se kern strategiese temas om “doelgerigte vennootskappe en inklusiewe netwerke” te bou en sodoende ’n “florerende US” te skep. Dit bring ons ook heelwat nader aan die Innovus-doelwit om Stellenbosch en omgewing te omskep in ’n **kennisstreek** met die US as kern. Die sukses van wêreldbekende kennisstreke **soos Leuven en Cambridge** word deels toegeskryf aan gereelde skakeling tussen belanghebbendes – juis die tipe skakeling wat hierdie nuwe struktuur beoog. Dit skep gunstige omstandighede vir entrepreneurskap, belegging en innovasie, wat lei tot nuwe maatskappye en werksgleenthede om die plaaslike ekonomie te versterk.

3.2 Fokus op Afrika

Die US het Afrikadag vanjaar met ’n verskeidenheid aktiwiteite rondom 25 Mei gevier. Dit het afgeskop met ’n bekendstellingsgeleentheid by die US Museum op 20 Mei, waar prof Hester Klopper die openingsrede gelewer het. Sy het beklemtoon dat die US toegewy is daaraan om akademieskap oor die hele vasteland te bou, en dat ons dus sal voortgaan om ons **120 samewerkende vennootskappe in 30 lande in Afrika** te koester.

Die gehoor is ook bekend gestel aan die nuwe [US Afrikaplatform](#), wat noodsaklik geword het weens die magdom akademiese aktiwiteite wat die Sentrum vir Samewerking in Afrika, ’n eenheid in US Internasionaal, bestuur. Die webtuiste is afgestem op voorname en huidige studente, navorsers, vennootinstellings, regerings, sakeondernemings en lede van die publiek. Dit bied inligting oor die US as ’n toonaangewende studiebestemming op die vasteland, mobiliteitstoekennings, sowel as die **26 bilaterale ooreenkomste** wat die US tans met hoëronderwysinstellings in Afrika het.

Daarbenewens kan die akademiese gemeenskap die platform raadpleeg vir inligting oor finansieringsmoontlikhede, navorsingsaktiwiteite, studenteverenigings, geleenthede, ens.

Die aanvang van Afrikaweek is boonop benut om die **tiende verjaardag van die US se Afrika Doktorale Akademie (ADA)** te vier, wat deesdae onder US Internasionaal se Afrikasentrum vir Akademieskap val. Om ontluikende vakkundiges in Afrika te ontwikkel, bied die ADA strategiese ondersteuning vir doktorale opleiding op alle vakgebiede op die vasteland. Die ADA het die afgelope dekade 210 werksessies vir 4 526 deelnemers van 53 lande aangebied. ’n Beduidende mylpaal was die vestiging van gesamentlike doktorale skole met toonaangewende hoëronderwysinstellings elders op die vasteland, soos Ardhi-universiteit in Tanzanië, Makerere in Uganda, Strathmore in Kenia, sowel as die universiteite van Malawi en Namibië.

Op 24 Mei is daar by ’n dag lange seminaar by die Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe op ons Tygerbergkampus oor Afrika en die Verenigde Nasies (VN) se volhoubare ontwikkelingsdoelwitte besin. En op 30 Mei was ek weer gasheer by die jaarlikse **Afrikadag-Visekanslierslesing**. Vanjaar se spreker was regter Thina Siwendu van die Gautengse hooggeregshof en navorsingsgenoot aan die US Bestuurskool (USB) se Sentrum vir Korporatiewe Bestuurstoesig in Afrika. President Cyril Ramaphosa het haar onlangs aangestel in ’n spesiale tribunaal wat geskep is om die Spesiale Ondersoekeeenheid in die Departement van Justisie in staat te stel om die verhaling van geld en bates wat staatsinstellings weens korruptsie verloor het te bespoedig.

Figuur 22: Die nuwe US Afrikaplatform

3.3 US nou deel van wêreldwye universiteitsalliansie oor die klimaat

Die US is op koers om die vasteland se leier in die stryd teen klimaatsverandering te word, want ons is die **enigste universiteit in Afrika** wat genooi is om by die toonaangewende GAUC (“Global Alliance of Universities on Climate”) aan te sluit. Die Viserektor: Strategie en Internasionalisering, prof Hester Klopper, het die US teen die einde van Mei by die struktuur se eerste uitvoerende vergadering in Beijing, China, verteenwoordig.

Die GAUC is vroeër vanjaar gedurende die jaarlikse vergadering van die Wêreld- Ekonomiese Forum in Davos, Switserland, tot stand gebring. Die alliansie beoog om saam te werk aan die bevordering van maatreëls om die VN se konvensies oor klimaatsverandering en volhoubare ontwikkelingsdoelwitte te ondersteun. Die stigterslede is die Australiese Nasionale Universiteit, die Universiteit van Kalifornië, Berkeley; die Universiteit van Cambridge, Imperial College London, die Londense Skool vir Ekonomie en Politieke Wetenskap, die Massachusetts Instituut vir Tegnologie, die Universiteit van Tokio, en Tsinghua-universiteit in China.

Dr Tsakani Ngomane, lid van die US Raad en Suid-Afrika se adjunkdirekteurgeneraal van klimaatsverandering en volhoubare ontwikkeling, het 'n sleutelrol vervul ter ondersteuning van ons toelating tot die GAUC op grond van die US se navorsingsgeskiedenis en -vermoëns.

Tsinghua-universiteit en ander GAUC-lede het aangedui dat hulle in samewerking met die US belang stel. Enersyds sal die US se multidissiplinêre projekte oor die klimaat en omgewingsvolhoubaarheid ongetwyfeld 'n aanwins vir die alliansie wees; andersyds strook ons betrokkenheid ook met ons eie kern strategiese temas van doelgerigte vennootskappe en navorsing vir impak, tot voordeel van ons vasteland en die res van die wêreld.

Figuur 23: Prof Hester Klopper het die US verteenwoordig by die GAUC-stigtingsvergadering in Beijing.

3.4 BRICS-universiteitsliga

Ná 'n traie begin sedert dit in 2015 tot stand gekom het, het die BRICS-universiteitsliga op 26 Mei vanjaar sy **eerste algemene vergadering** in Shanghai, China, gehou. Afgesien van die formalisering van die ligamanifes, was 'n belangrike oogmerk van die vergadering om toekomstige gesamentlike programme tussen ligalede te bespreek. Die US het bande met verskeie universiteite in Suid-Afrika se BRICS-vennootlande (Brasilië, Rusland, Indië en China). Tot dusver het dit egter hoofsaaklik studente- en personeelmobiliteit en somerskoolvennootskappe opgelewer, nie veel beduidende navorsingsamewerking nie. Tog het die USB onlangs bilaterale vennootskappe met instellings in al die BRICS-lande aangegaan om toekomstige sakeleiers aan daardie ekonomiese bloot te stel. Prof Hester Klopper het die vergadering in China bygewoon met die oog daarop om die US se deelname aan die BRICS-universiteitsliga te versterk deur tekortkominge die hoof te bied en geleenthede te ondersoek.

3.5 Suid-Afrika-Swede-universiteitsforum (SASUF)

As deel van ons werk om 'n toonaangewende navorsingsintensieve instelling in Afrika met 'n wêreldwye impak te wees, het ons ingestem om die tweede Suid-Afrika-Swede-universiteitsforum (SASUF) op 9 en 10 Mei aan te bied. Dit het uit 'n navorsing-en-innovasieseminaar en 'n leiersberaad bestaan wat onderskeidelik by die Konservatorium en STIAS aangebied is.

Die **navorsing-en-innovasieseminaar** het 470 navorsers en verteenwoordigers van finansieringsagentskappe, die bedryf en die regering in Suid-Afrika en Swede byeengebring. Die doel was om ondersoek in te stel na innoverende maniere om uitdagings soos klimaatsverandering, onderwys, gesondheidstelsels, samelewingskwessies, volhoubare verstedeliking en kubersekuriteit deur middel van navorsing, innovasie en samewerking die hoof te bied.

Die seminaar was die hoogtepunt van 'n navorsing-en-innovasieweek van 6 tot 10 Mei, waartydens 49 onafhanklike georganiseerde satellietgeleenthede oor die hele Suid-Afrika plaasgevind het. Hierdie geleenthede het 'n forum gebied vir samewerking en inligtingsuitruiling in verband met die VN se volhoubare ontwikkelingsdoelwitte om navorsings-, onderwys- en innovasiebande te verstewig.

Die **leiersberaad** was op sy beurt 'n byeenkoms van die visekanseliers en adjunkvisekanseliers van die 36 Suid-Afrikaanse en Sweedse universiteite wat tot die Forum behoort. Die doel was om onderwys-, navorsing- en innovasiesamewerking op bepaalde tematiese gebiede verder te versterk.

In 'n resolusie van die beraad het SASUF-leiers 'n beroep op hulle onderskeie regerings gedoen om:

- navorsings- en onderwysvennootskappe te bevorder deur gepaste finansiering en 'n buigsame finansieringskema vir samewerking tussen Suid-Afrika en Swede te verseker;
- buigsame mobiliteit vir studente en PhD-programme te bevorder deur bestaande finansieringstrukture te versterk én nuwes te skep waar leemtes bestaan;
- voorsiening te maak vir navorsing en opvoedkundige samewerking in verband met die volhoubare ontwikkelingsdoelwitte om sodoende die VN se Agenda 2030 te bevorder; en
- die volgende geslag akademici te help ontwikkel deur toelaagprogramme aan te voor wat spesifiek op ontluikende navorsers in Suid-Afrika en Swede afgestem is.

3.6 Internasionale venootskappe

US Internasionaal gaan voort om met ons internasionale eweknieë te skakel om nuwe venootskappe met groeigeleenthede vir die US se studente en personeellede te ondersoek en te skep.

Besoekde deur verteenwoordigers van instellings wat bande wil bou

Februarie:	Nasionale Instituut vir Sosiale Ontwikkeling, Akademie vir Sosiale Wetenskappe, China Me Makeba Lewis, senior dosent by Chelsea -kunstekollege, VK Proff António Manuel ada Cruz Serra en Luís Manuel dos Anjos Ferreira, onderskeidelik rektor en viserektor van die Universiteit van Lissabon
Maart:	Prof José Francisco Medina Montero, viserektor vir internasionale studentemobiliteit van die Universiteit van Trieste , Italië
April:	Prof Raffaele Marchetti, visekanselier van Luiss-universiteit, Rome
Mei:	Dr Lorna Jean Edmonds, viserektor vir wêreldsake en internasionale studie by die Universiteit van Ohio , Verenigde State Dr Kalu Ibe Ekpeghere, senior streeksbestuurder van internasionale betrekkinge by Woosong-universiteit, Korea Prof Hans Adolfsen, visekanselier, UMEA-universiteit, Swede

Besoekdeur verteenwoordigers van vennootinstellings

- Februarie: Afvaardiging van die Universiteit van **Namibië**
- Maart: Prof David Galbreath, dekaan van Geestes- en Sosiale Wetenskappe by die Universiteit van **Bath**, en 'n afvaardiging van sy fakulteit
Professor Dr.-Ing. Anke Kaysser-Pyzalla, president van Technische Universität **Braunschweig**, Duitsland
Dr Sandra R. Callaghan en Kathy Cavins-Tull, onderskeidelik direkteur van die Sentrum vir Internasionale Studie en viserektor vir studentesake by die Christelike Universiteit van **Texas**, Verenigde State
- April: Dr Rebekah Smith McGloin, direkteur van die Doktorale Kollege en Sentrum vir Navorsingsvermoë en -ontwikkeling, Universiteit van **Coventry**, VK
Prof John Latham, visekanselier van die Universiteit van **Coventry**, VK
Dr Shirley Ann Jackson en prof Prabhat Hajela, onderskeidelik president en rektor van die **Rensselaer Politegniese Instituut**, Verenigde State
Prof Jeremy Bradshaw, viserektor: internasionaal en doktoraal by die Universiteit van **Bath**, VK
Prof Paul Garside, dekaan vir internasionale skakeling (Afrika & die Midde-Ooste) by die Universiteit van **Glasgow**, VK

Besoekdeur betrekking tot/deur regerings en internasionale organisasies/agentskappe

- Februarie: Sy Eksellensie dr Johann Brieger, **Oostenrykse** ambassadeur
Mnr Thomas Rachel, parlementêre staatsekretaris vir die federale minister van onderwys en navorsing van **Duitsland**
- Maart: Dr Kostas Champiaouris, minister van onderwys en kultuur van **Ciprus**
Shri Yudhvir Singh Malik en shri Amit Kumar Gosh, onderskeidelik sekretaris en medesekretaris van die **Indiese** ministerie van padvervoer en hoofweë
Keren Elton en Liberty Oberlander, onderskeidelik programontwikkelingsbestuurder en adjunkhoof van lidmaatskap van die Vereniging vir **Statebondsuniversiteite**
- April: Prof Win van den Doel, voorsitter van sosiale wetenskappe en geesteswetenskappe, **Nederlandse** Organisasie vir Wetenskaplike Ondersoek (NOW)
Me Julie David, akademiese en kulturele skakelbeampte vir Suid-Afrika by **Wallonia-Brussels International.be**

Besoekdeur in verband met inwaartse studentemobiliteit

- Maart: Prof Andreas Riener, Technische Hochschule **Ingolstadt**, Duitsland
Prof. Dr. Marc-Michael Bergfeld, **Munich**-bestuurskool, Duitsland
Prof Jan Willem Proper, Breda Universiteit vir Toegepaste Wetenskap (BUas), **Nederland**
Dr Dirk Kenis, PXL-MAD-kunsteskool, **Hasselt**, België
- April: Me Alice Guilhon, dekaan van SKEMA-bestuurskool, **Lille**, Frankryk

Doktorale program vir universiteitspersoneel (USDP) van SA en die VK

Die USDP-toelaagprogram is 'n samewerkingsprojek tussen die Britse Raad en die DHO. Vir fase 2 van die program sal universiteitskonsortiums saamwerk aan voorstelle om permanente universiteitspersoneel hulle doktorsgrade binne hoogstens vier jaar te help verwerf en om studieleidingsvermoë by universiteite uit te bou. Die suksesvolle aansoekers is in Februarie aangekondig, en die US is bevoorreg om een van hulle te wees. Die konsortiums moet hulle voorstelle teen Julie indien, waarna die amptelike bekendstelling en implementering van hulle onderskeie programme teen die einde van 2019/vroeg in 2020 plaasvind.

Nuwe ooreenkomste aangegaan

Naam van instelling	Land	Tipe ooreenkoms	Vlak van ooreenkoms by US	Ondertekeningsdatum
Federale Universiteit van Minas Gerais	Brasilië	Memorandum van verstandhouding (MvV)	Institusioneel	25 Okt 2018
Technische Universität Braunschweig	Duitsland	Studente-uitruil	Departement Inligtingwetenskap en Afdeling Rekenaarwetenskap	1 Jan 2019
Humboldt-Universität zu Berlin	Duitsland	Somer-/winterskool en kortprogram	Institusioneel	8 Feb 2019
Universiteit van Michigan	Verenigde State	MvV	Institusioneel	21 Feb 2019
Nasionale Biofilm-innovasiesentrum	VK	MvV	Institusioneel	4 Mrt 2019
Università degli Studi di Padova	Italië	Gesamentlike graadprogram	Institusioneel	12 Mrt 2019
Universiteit van Trieste	Italië	MvV en studente-uitruil	Institusioneel	26 Mrt 2019
Accadis Hochschule Bad Homberg	Duitsland	MvV en studente-uitruil	Institusioneel	10 Apr 2019

Tabel 12: Nuwe ooreenkomste

Ooreenkomste hernu

Naam van instelling	Land	Tipe ooreenkoms	Vlak van ooreenkoms by US	Onder- tekenings-datum
Universiteit van Noord-Carolina, Raleigh	Verenigde State	MvV	Institusioneel	5 Feb 2019
Humboldt-Universität zu Berlin	Duitsland	Studente-uitruil	Institusioneel	8 Feb 2019
Universiteit vir Natuurlike Hulpbronne en Lewenswetenskappe (BOKU), Wene	Oostenryk	MvV	Institusioneel	21 Feb 2019
Universiteit van Hamburg	Duitsland	MvV, personeel- en studente-uitruil	Institusioneel	1 Apr 2019

Tabel 13: Bestaande ooreenkomste hernu

Erasmus+

In die Erasmus+-program het ons 12 besoekers as deel van die inwaartse personeelmobiliteitskomponent ontvang en 11 personeellede van geleenthede in die uitwaartse mobiliteitsafdeling voorsien.

Die US is boonop deel van drie nuwe vermoëbouprojekte vir die hoër onderwys wat in die siklus van 2018 toegeken is. Aanvanklike vergaderings is aan die begin van 2019 gehou met personeellede van die departemente Wingerd- en Wynkunde, Biomediese Wetenskappe sowel as Pediatrie en Kindergesondheid.

SIAN

Die jaarlikse byeenkoms van die Stellenbosch Internasionale Akademiese Netwerk (SIAN) het van 9 tot 12 April plaasgevind. Die geleenthed bemark die US as 'n Study Abroad-bestemming en bring nuwe en bestaande vennote byeen vir 'n week van samesprekings.

Vanjaar se tema was "Bedink internationale onderwys". Personeellede van US Internasionaal en besoekende vennote het saam gesels oor internationale onderwysaktiwiteite en die impak daarvan op die groter universiteitsomgewing.

Figuur 24: SIAN 2019-groepfoto

Die SIAN-byeenkoms is ook gebruik om 21 jaar se vennootskap tussen die US en die Amerikaanse instituut vir buitelandse studie (AIFS), 'n internasionale Study Abroad-verskaffer, te vier. Hierdie waardevolle vennootskap het as stukrag gedien vir die skep van drie studentemobiliteitsprogramme by die US: 'n Study Abroad-semesterprogram, 'n winterskool gedurende die Junie/Julie-vakansie (somer vir die noordelike halfrond) en onlangs ook 'n "J-term" in Januarie. AIFS het sedert 1998 altesaam 1 332 semesterstudente, 710 winterskoolstudente en 14 Januarie-studente na die US gestuur, met ander woorde 2 056 studente in 21 jaar. Ál drie programme dra aansienlik tot US Internasionaal se finansieringsprogram vir uitwaartse studentemobiliteit by.

FAUBAI

US Internasionaal het van 13 tot 17 April aan die Brasiliëse vereniging vir internasionale onderwys (FAUBAI) se jaarkonferensie in Belém, Brasilië, deelgeneem. Die tema was "Internasionale gemeenskapskakeling". Joe Warren, koördineerder van internasionale onderwysprogramme in ons Global Education Centre, het 'n voorlegging oor die US se gemeenskapsprogram vir internasionale studente gelewer. Hy was vergesel van Angelo Jephtha, koördineerder van internasionale studentesukses en -welstand. Hulle het ook van die geleentheid gebruik gemaak om met US-vennote te vergader.

TRECCA I en II

Die US, via US Internasionaal se Sentrum vir Samewerking in Afrika, koördineer twee intra-AKP-programme (d.w.s. vir die Afrika-, Karibiese en Pasifieëse streek) wat deur die Europese Kommissie gefinansier word. Die programme genaamd TRECCA I en TRECCA II ("Transdisciplinary Training on Resource Efficiency and Climate Change Adaptation in Africa") word bedryf in vennootskap met die universiteite van Dar es Salaam (Tanzanië), Mekelle (Ethiopië), Ghana, Negerië, Nairobi (Kenia) en Botswana (laasgenoemde is slegs by TRECCA II betrokke).

TRECCA I het in 2017 ten einde geloop, en het 65 mobiliteitsgeleenthede tussen die verskillende vennootinstellings moontlik gemaak:

Tipe mobiliteit	Aansoeke ontvang	Toekennings gemaak
Magister	452	37
Doktoraal	54	19
Personnel	9	9
TOTAAL	515	65

Tabel 14: TRECCA I-mobiliteitsgeleenthede

TRECCA II word nou geïmplementeer ná 'n finale versoek vir aansoeke teen die einde van 2018 uitgereik is. Tot dusver is 19 magister-, 27 doktorale en 17 personeelmobiliteitsgeleenthede voorsien, en finale verslagdoening word teen die einde van 2019 verwag.

AU/NEPAD SANWATCE

Dr Nico Elema, bestuurder van ons Sentrum vir Samewerking in Afrika, het van 19 tot 22 Februarie deelgeneem aan 'n werksessie oor nagraadse kurrikulumontwikkeling by die Pan-Afrikaanse Universiteitsinstituut vir Water- en Energiewetenskappe (PAUWES) in Themcen, Algerië. Dit het deel uitgemaak van die US-bestuurde sekretariaatsfunksie van die Afrika-unie (AU)/Nuwe Venootskap vir Afrika se Ontwikkeling (NEPAD) Suider-Afrikaanse Netwerk van Watersentrums van Uitnemendheid (SANWATCE). Dié samewerking beoog om navorsing en vermoë in die Afrikawatersektor te versterk.

Nordiese streek

Prof Sarah Howie van ons Afrikasentrum vir Akademieskap het in samewerking met Ontwikkeling en Alumnibetrekkinge van 28 Januarie tot 1 Februarie die Nordiese streek besoek. Daar het sy vergaderings gehad met, onder andere, die Internasionale Stigting vir Wetenskap, die Sweedse Navorsingsraad vir Volhoubare Ontwikkeling, die Sweedse Energieagentskap, die Sweedse Navorsingsraad vir Gesondheid, Werkslewe en Welsyn, en die Sweedse Internasionale Ontwikkelingsagentskap.

Indië

Ek en prof Hester Klopper het Indië van 29 April tot 3 Mei op uitnodiging van die Indiese ambassadeur in Suid-Afrika besoek. Ons het by instellings in Delhi, Bangalore en Moembai aangedoen, waaronder die hoog aangeskrewe Indiese Institute vir Tegnologie en die Tata Instituut vir Fundamentele Navorsing. Ons weet nou daar is reusegeleenthede vir samewerking, en ons beoog om daarvan werk te maak.

Going Global 2019

Die jaarlikse Going Global-konferensie oor hoër onderwys het van 13 tot 15 Mei in Berlyn, Duitsland, plaasgevind. Meer as 950 hoëronderwys- en sakeleiers van 85 lande het die geleentheid bygewoon. Ek en prof Klopper het die US as paneelmoderators en sprekers verteenwoordig. Ek het die konferensie oor twee onderwerpe toegespreek, naamlik hoe om navorsing met die VN se volhoubare ontwikkelingsdoelwitte te versoen, en PhD's vir Afrika met 'n bepaalde klem op die bevordering van doktorale opleiding en akademieskap op die vasteland. Prof Klopper het 'n temagesprek oor die onderrig en ontwikkeling van wêreldburgerskap as 'n instrument vir volhoubare ontwikkeling geleei.

3.7 Skakeling met alumni, skenkers en vriende van die Universiteit

Ons het ons alumni- en pre-alumniskakelingsgeleenthede vir die eerste kwartaal van 2019 afgeskop met die **Verwelkomingsgeleenthed** vir nuwelingeerstejaars en hulle ouers, wat heel gepas die "Droomlansering" genoem is. Ná die prosessie vanaf Coetzenburg tot in Victoriastraat is 'n skemerkelkonthaal vir 142 alumni-ouers by die US Museum aangebied, waar ons Bedryfshoof, prof Stan du Plessis, die verwelkomingsrede gelewer het.

'n Alumni-netwerkgeleenthed is op 14 Februarie in **Melbourne**, Australië, gehou, waar prof Pumla Gobodo-Madikizela, bekleer van die US se leerstoel in Historiese Trauma en Transformasie, 'n praatjie gelewer het. Dit het by die Universiteit van Melbourne plaasgevind, en was bedoel om moontlikhede vir verdere skakeling met alumni in Australië te ondersoek.

Verskeie alumnigeleenthede is ook in die **Beneluxstreek** aangebied. Onder andere het ons in Februarie 'n geleentheid in Luxemburg gehad, waar 'n aantal alumni aangebied het om 'n nuwe alumni-naaf te help vestig, so ons sien daarna uit om verdere bande met die al hoe groter groep US-

alumni daar te smee. Ook in Februarie het 'n stewige groep alumni en vriende van die US 'n geleentheid in Roeselare, België, bygewoon, waaronder die burgemeester van Roeselare, mnr Kris Declercq, 'n alumnus van ons Fakulteit Regsgeleerdheid. Nog 'n gas by dié geleentheid, alumnus Piet de Schepper, het 'n aanvanklike skenking aan die veldtogg #Move4Food gemaak. Daarna het Piet en sy musiekgroep in Maart 'n konsert in België gehou en alle winste ook aan #Move4Food geskenk. Dít toon hoe die bou van persoonlike verhoudings en bande met ons alumni hulle uiteindelik 'n geleentheid kan bied om in die US te herbelê.

Dit was vir ons 'n voorreg om van 28 Februarie tot 5 Maart ons vierde **Tuiskomsweek** vir alumni aan te bied. Gedurende Tuiskoms kan alumni weer met ou vriende gesels, hulle studentedae herleef en meer uitvind oor die opwindende ontwikkelings by hulle alma mater, alles terwyl hulle aan 'n verskeidenheid aktiwiteite deelneem. Vanjaar se program het ingesluit 'n verwelkomingskemerkelk en 'n langtafeldinee in vennootskap met die **Woordfees**, 'n Tuiskomsmusiek-konsert en spesiale BBP-area vir alumni, gesprekke en seminare in samewerking met die Frederik Van Zyl Slabbert Instituut vir Studenteleierskapsontwikkeling, sowel as ander sosiale, ontspannings- en sportgeleenthede.

'n Wyd uiteenlopende groep alumni het verskeie **Primreünies** bygewoon. Koshuise wat deelgeneem het, was onder meer Majuba, Metanoia, Huis Visser, Helderberg, Lydia, Serruria, Heemstede, Sonop, Erica, Eendrag, Simonsberg, Wilgenhof, Nemesia en Huis Marais. Koshuise is 'n belangrike emosionele aansluitingspunt vir ons alumni en bied toeganklike platforms om vorige, huidige en toekomstige geslagte Maties te verbind. Die bestaande, goed gevestigde strukture onder studentegemeenskappe op kampus bied 'n gulde geleentheid om alumni-aktiwiteite vinnig in werking te stel.

Bonang Mohale, uitvoerende hoof van Business Leadership South Africa (BLSA), was op 1 Maart die hoofspreker by 'n Tuiskomsgeleentheid met die tema "Sal die Suid-Afrikaanse ekonomie herstel? Nuwe rolle vir die sakesektor in die Suid-Afrikaanse openbare sfeer". Hierdie gratis geleentheid is in samewerking met USB by die Century City-konferensiesentrum aangebied en 'n groot groep alumni het dit bygewoon.

As deel van ons pogings om na spesifieke verwantskapsgroepe alumni uit te reik, het ons meer as 25 voormalige **Maties Rugby**-eerstespanspelers uit die 1980's net voor die wedstryd tussen Maties en Pukke op 4 Maart genader. Hope alumni het Die Stal voor en ná die wedstryd besoek om Tuiskomsbyeenkomste by te woon.

Oor die hele Tuiskomstydperk het meer as 900 alumni en vriende van die US aan die beskikbare aktiwiteite deelgeneem. Dít het vir die heel eerste keer ook ons alumni in **Londen** en Haarlem (**Nederland**) ingesluit, wat hulle eie Tuiskomsdinees aangebied het om sodoende hulle band met hulle alma mater op dié spesiale tyd van die jaar te toon.

OAB se samewerking met die **Val de Vie-landgoed** gaan van krag tot krag. Nadat prof Jonathan Jansen in 2018 die eerste US Denkleierslesing daar aangebied het, het **prof Thuli Madonsela** die tweede een in April 2019 gelewer. Gaste van Val de Vie sowel as die US se spesiale genooide gaste het die geleentheid bygewoon. Sowat 100 voornemende skenkers (individue, stigtings, maatskappye en alumni) was aanwesig.

Ook in April het OAB 'n suksesvolle vennootskapsontbyt by **Tegnopark** aangebied. Drie-en-sestig verteenwoordigers van die sakesektor, vyf dekane en die uitvoerende hoof van Innovus het die geleentheid bygewoon. Die direkteur van die USB, prof Piet Naudé, was die gasspreker. Sy toespraak het gehandel oor samewerking tussen die Universiteit en die sakesektor – nie net tot ons wedersydse voordeel nie, maar ook om veerkragtige gemeenskappe te bou.

'n Portuurfondswerwingsveldtogg wat die platform van die [Londen-na-Brighton-fietstoer](#) in September 2019 benut, is in Februarie van stapel gestuur. Dis reg, ek sal wéér die fietswiele ten bate van #Move4Food laat sing! Dít nadat 34 geesdriftige alumni, personeellede, studente en vriende van die US hulle vir dieselfde saak by my aangesluit het om die **Kaapstadfietstoer** in Maart te voltooi. In

die geheel het die veldtog **#Move4Food** nou reeds meer as R1,4 miljoen ingesamel om voedselsonsekerheid op al ons kampusse die stryd aan te sê. Die veldtog – onder leiding van die Studenteraad, die Primkomitee en die Connect-studentekomitee – sal nog heeljaar voortduur.

Wat **kommunikasie** met ons alumni en skenkers in die verslagtydperk betref, het verskeie koshuise, fakulteite, departemente en verenigings altesaam 55 e-posse, waaronder nuusbriewe, aan alumni gestuur. Ons kwartaallikse aanlyn alumnipublikasie, **e-Matieland**, is ook op 26 Maart onder meer as 100 000 alumni versprei.

Ons alumni was steeds op die voorgrond in 'n reeks webartikels onder die banier van **Matiestemme**. Hierdie erkenningsreeks bestaan uit hoofartikels oor individuele alumni wat naam maak op hulle onderskeie gebiede, en toon op dié manier die gehalte van US-gegradeerde wat wêreld oor. Die alumni oor wie die artikels handel, het hulle almal in hulle beroepe onderskei, beduidend tot die samelewing bygedra en, in die meeste gevalle, bo hulle omstandighede uitgestyg – en dien dus as inspirasie en aansporing vir huidige en toekomstige studente. Meer as 90 profielartikels is tot dusver voltooi en 'n verdere tien artikels sal nog in die huidige reeks gepubliseer word.

Om ons US-alumnigemeenskap verder uit te bou, het ons in Maart ons bygewerkte alumniplatform **MatiesConnect** bekend gestel. Teen die einde van Maart het 5 050 alumni op hierdie skakelingsplatform ingeteken, en ons is in ons noppies met hulle positiewe reaksie.

Met die oog daarop om die sterk opwaartse tendens in ons **sosialemedia-aanbod** vir alumni (Facebook, Twitter en LinkedIn) te handhaaf, is OAB se sosialemediastrategie vir 2019 verbeter om:

Daarbenewens het OAB onlangs weer 'n aantal kortfilms in die reeks *Always a Matie/Altijd 'n Matie* aangehandel. Die reeks is beskikbaar op die [US se YouTube-kanaal](#) ([Art Allies](#), [US Koor](#), [Visionêre Leierskap](#) en [Toegang tot Onderwys](#)) sowel as op sosiale media, Campus TV, advertensies in fliktateers en Slow Lounge TV. Die reeks kortfilms handel oor 'n uiteenlopende klomp US-alumni uit verskillende sektore van die samelewing wat elkeen beskryf wat Matiewees vir hulle beteken. En ons alumni stel nooit teleur nie – hulle is altyd instinktief verwelkomend, warm, nuuskierig, oop en passievvol daaroor om 'n verskil in die wêreld te maak, waar hulle ook al is.

3.8 Kapasiteitsbou in die sektor

Die US Taalsentrum is steeds betrokke by die projek "**Versterk personeelvermoë vir kennisuitruiling: in ingenieursonderwys en in die praktyk**" as deel van die DHOO se Universiteitsvermoëbouprogram. Die Walter Sisulu-universiteit (WSU), die US en die Universiteit van Coventry in die VK werk saam aan die inisiatief. Die US is spesifiek daarby betrokke om Ingenieurswese-gegradeerde in professionele kommunikasie op te lei. Kollegas van die Taalsentrum het die WSU teen die einde van 2018 besoek om 'n werksessie vir dié doel te faciliteer. Nog 'n samewerkende werksessie is in Februarie vanjaar by die WSU aangebied.

3.9 Afrika Digitale Universiteitsnetwerk (ADUN)

Die volgende fase van die Afrika Digitale Universiteitsnetwerk (ADUN) is goed op dreef ná 'n suksesvolle eerste vergadering in die vorm van 'n kollokwium by STIAS in 2018. Moontlike medewerkers van ander Afrika-universiteite word nou geïdentifiseer om by die netwerk aan te sluit om dit meer inklusief te maak. Bande is reeds met die Digitale Universiteitsnetwerk in die VK gesmee. Hulle bestepraktyklesse in die konseptualisering en implementering van hulle netwerk sal besonder waardevol wees.

3.10 Bande met die groter studentesakegemeenskap

Studentesake het nog twee uitgawes (vol 6, no. 1 en 2, 2018) van die geakkrediteerde **Journal of Student Affairs in Africa** ([jsaa.ac.za](#)) uitgegee. Dit is die sesde jaar dat die tydskrif twee uitgawes oor die professionalisering en akademieskap van studentesake in Afrika die lig laat sien. Die publikasie

word aangebied op SUNJournals, die US se ooptoegangplatform vir vaktydskrifte, en dr Birgit Schreiber, Senior Direkteur: Studentesake, dien in die redaksiekommisie.

Daarbenewens is Studentesake geaffilieer by IASAS (die internasionale vereniging vir studentesake en -dienste), waaruit die US 'n aantal voordele put. So byvoorbeeld sal die Universiteit teen die einde van Junie as gasheer optree vir die **Studenteleierwêreldberaad**, 'n byeenkoms van meer as 50 studente van oor die hele wêreld.

3.11 Vrouestemme op die gebied van grondhervorming en -herstel

'n Beraad vir die versterking van vroue se rol in grondhervorming om die verdeling van die verlede te bowe te kom, het op 11 April by STIAS plaasgevind. Dit is aangebied deur **prof Thuli Madonsela**, bekleer van die leerstoel in Maatskaplike Geregtigheid in ons Fakulteit Regsgeleerdheid, in vennootskap met die Afdeling Sosiale Impak. Dit was die tweede tematiese gesprek van prof Madonsela se M-Plan vir Maatskaplike Geregtigheid.

Paneelbesprekings is geleei deur **dr Tsakani Ngomane**, lid van die US Raad en adjunkdirekteurgeneraal van klimaatsverandering, luggehalte en volhoubare ontwikkeling in die nasionale Departement van Omgewingsake. Die US se **proff Nicola Smit, Juanita Pienaar, Cheryl Walker en Zsa-Zsa Boggenpoel** was van die sprekers by die geleentheid.

3.12 Fasiliteitsbestuur

Fasiliteitsbestuur neem gereeld aan verskeie forums deel om die wydste moontlike oorlegpleging met belanghebbendes te verseker. Aktiwiteite sluit die volgende in:

- Personeellede van Fasiliteitsbestuur ontmoet gereeld met Stellenbosch Munisipaliteit se Direktoraat Tegniese Dienste om aktiwiteite te koördineer – waaronder veranderinge aan ons massa-infrastruktuur op grond van verskeie meesterplanne (elektrisiteit, water, en verhitting, ventilasie en lugversorging) – en om die impak daarvan op munisipale netwerke te bespreek.
- Ons Direkteur: Eiendomsdienste, mnr Nadeem Gafieldien, verteenwoordig die US in die uitvoerende komitee van die hoëonderwysfasiliteitsbestuurvereniging (HEFMA) en dien ook as HEFMA se direkteur van inligtingsdienste. 'n Hele aantal US-projekte is by die HEFMA-konferensie van 2018 in Namibië voorgelê.
- Afgevaardigdes van 'n aantal ander universiteite (Pretoria, Vrystaat, Noordwes en KwaZulu-Natal) het die US besoek, en was veral gretig om meer oor ons infrastruktuur- en stelselverbeteringe en volhoubaarheidsprojekte te leer.
- Eiendomsdienste het in Maart die US se droogtereaksieplan en -temperingsmaatreëls aan die Instituut vir Munisipale Ingenieurs (Wes-Kaap) voorgelê.
- Fasiliteitsbestuur maak deel uit van 'n sterk netwerk uiteenlopende deskundiges uit die akademie en konsultasiebedryf om die resultate van ons verskillende omgewingsvolhoubaarheidsprojekte te optimaliseer.
- Eiendomsdienste is lid van 'n projekspan met verteenwoordigers van verskillende universiteite wat aan 'n stel volhoubaarheidsaanwysers vir hoëonderwysinstellings in Suid-Afrika werk.

3.13 Kampusgesondheidsdiens-uitrekprojek

KGD het op 12 Mei gratis mediese uitrekdienste by die Klapmuts-sewesrugbytoernooi gelewer. Dokters en nagraadse studente van die Instituut vir Sport- en Oefeningsgeneeskunde (ISOG), geregistreerde verpleegkundiges, noodhulpwersers en fisioterapiestudente was deel van die mediese steunspan. Hierdie inisiatief het verhoudings met die plaaslike gemeenskap 'n hupstoot gegee en studente op die gebied van sport- en oefeningsgeneeskunde boonop waardevolle leergeleenthede gebied.

TEMA 4: GENETWERKTE EN SAMEWERKENDE ONDERRIG EN LEER

Luidens ons [Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024](#) behels hierdie kern strategiese tema die volgende: “Die US pak hiermee ’n reis van **genetwerkte en samewerkende onderrig en leer** aan deur leergemeenskappe te skep waar studente, personeel en alumni sinnolle leer kan ervaar. Die Universiteit bevorder ’n leergerigte benadering tot onderrig, met die klem op leer as ’n vennootskap, wat studente as medeskeppers van kennis en leeromgewings beskou. Binne ’n leergerigte benadering werk onderrigaktiwiteite kennisbou in die hand en word studente aktief by hulle eie leer betrek.

“Die Universiteit het ook ’n holistiese begrip van onderrig en leer, wat individuele sowel as sosiale voordele insluit. Die US se onderrigpraktyke is diep veranker in, word gevorm deur en reageer op die omgewings waarin dit plaasvind.

“Hierdie benaderings rig die Universiteit as ’n leerorganisasie, wat die ontwikkeling van leergemeenskappe onder studente, personeel en alumni in verskillende konfigurasies moontlik maak. Genetwerkte en samewerkende leer skep ’n omgewing wat intellektuele weetgierigheid aanmoedig, synde ’n noodsaaklike vaardigheid vir volgehoud kritiese en kreatiewe denke.”

4.1 Gesamentlike graadprogramme

Die US het in Desember 2018 **ses gesamentlike PhD's** toegeken (Universiteit van Gent, Vrije Universiteit, Universiteit van Hasselt, Karolinska-instituut, Federale Universiteit van Ouro Preto en Universiteit van Hamburg), gevvolg deur twee gesamentlike PhD's in April 2019 (Universiteit van Gent en die Jean Monnet-universiteit in Saint-Etienne). Twaalf dubbele magistergrade is in dieselfde tydperk in samewerking met die universiteite van Leipzig, Göttingen en Reutlingen toegeken. Nuwe gesamentlike PhD-programme met die Université de Bretagne Occidentale (Frankryk) en Università degli Studi di Padova (Italië) is ook ontwikkel.

4.2 SPL wen toekenning vir mees innoverende opleidingsprogram

Die kursus “Menslikehulpbronontwikkeling vir Goeie Munisipale Bestuur” van die US se Skool vir Publieke Leierskap (SPL) het op 12 Maart die toekenning vir mees innoverende opleidingsprogram by die Nasionale Vaardighedsontwikkelingsberaad in Pretoria gewen. Die SPL, wat deel is van ons Fakulteit Ekonomiese en Bestuurswetenskappe (EBW), is deur die sektorale onderwys- en opleidingsowerheid vir plaaslike regering (LGSETA) benoem. **Dr Harlan Cloete**, ’n buitengewone dosent by die SPL, was daar om die prys te ontvang. Dr Cloete se PhD-navorsing is gebruik om ’n nasionale opleidingsprogram vir munisipaliteite te ontwikkel. Die opleiding maak deel uit van ’n SPL-diplomakursus in openbare aanspreeklikheid opvlak 6 van die Nasionale Kwalifikasieraamwerk.

4.3 Gemengde leer

’n Eerste halfjaarlikse **professionele leerdag vir gemengdeleerkoördineerders** (GLK's) het op 12 Maart plaasgevind. Die doel met die geleentheid is om GLK's toe te rus om beter in fakulteitsbehoeftes te voorsien en om groter versoening te bewerkstellig tussen die werk van die Sentrum vir Leertegnologie, GLK's en die US se institusionele doelwitte. Daarbenewens het die eerste van twee afleverings van die **kortkursus oor gemengde onderrig en leer** dié jaar met ’n voldagwerksessie op 10 April afgeskop. Altesaam 21 deelnemers uit ses fakulteite sowel as die Taalsentrum het deelgeneem aan die sessie, wat self in ’n gemengde formaat aangebied is.

4.4 JustLead!

’n Tweede kohort studente het met [JustLead!](#), ’n aanlyn kortkursus in die Afdeling Studentesake, begin. Altesaam 88 studente het vir die program ingeskryf, en verteenwoordig 25 verskillende hoëronderwys- en gemeenskapsorganisasies van oor die hele Suid-Afrika. Hierdie diversiteit verseker uiteenlopende sienings, wat op sy beurt gesprekke verryk. Oriënteringsessies is in Kaapstad, Johannesburg en aanlyn gehou. Die residensiële komponent, wat in die vorm van ’n drie dae lange

leierskapkamp was, het in Maart plaasgevind. Dit het deelnemers van oor die hele land byeengebring om oor leierskap, media en gemeenskapsdeelname – drie van die kursusonderwerpe – te beraadslaag.

4.5 Eenheid vir Gelykwaardigheid se aanlyn kursus vir personeelde

Die Eenheid vir Gelykwaardigheid (EvG), die Eenheid vir Gestremdhede en die Afdeling Menslike Hulpbronne (MH) is besig met die finale afronding van 'n aanlyn kursus vir personeel oor MIV, seksualiteit, universele toegang, geslagsgeweld, seksuele teistering, onbillike diskriminasie en diensbillikheid. Die kursus, wat uit ses modules bestaan, is op alle posvlakke afgestem. Die EvG het die konsepkurrikulumraamwerk vir verdere ontwikkeling by MH se program vir diensbillikheid en diversiteitsvermoëbou ingedien.

4.6 Maties Sport

Die Rektoraat het formeel goedkeuring verleen vir die integrasie van die Sentrum vir Menslike Prestasiewetenskappe by die **Sentrum vir Sportleierskap** (SSL) onder beskerming van Maties Sport. Die SSL sal daarop konsentreer om die akademiese voetspoor van sport aan die US uit te brei. Die Sentrum is tans gasheer vir die Fullbright-genoot prof Carrie LeCrom van die Gemenebes-universiteit van Virginië, Verenigde State. Sy het 'n lewendige belangstelling in die gebruik van sport om maatskaplike verandering te weeg te bring, en vestig tans 'n jeug-leer-jeugprogram by 'n plaaslike hoërskool. Die doel is om dogters met afrigtingsvaardighede toe te rus en dit te gebruik as werktuig om ook ander lewensvaardighede oor te dra.

TEMA 5: NAVORSING VIR IMPAK

Luidens ons [Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024](#) impliseer "**Navorsing vir impak**" by die US "die optimalisering van die wetenskaplike, ekonomiese, sosiale, vakkundige en kulturele impak van ons navorsing. Die klem val op interdissiplinêre navorsing tot voordeel van die samelewing in nasionale, vastelands- en wêreldverband. Tog bly ons verbind tot basiese en dissiplinêre navorsingsuitnemendheid omdat dit as grondslag vir toegepaste en betekenisvolle navorsing dien."

5.1 Navorsingsuitsette

Volgens die jongste DHOO-verslag wat vroeër vanjaar ontvang is, het die US vir die publikasierondte van 2017 'n **rekordgetal** subsidie-eenhede in die vorm van vaktydskrifartikels opgelewer (die uitsette van 2017 is in 2018 vir subsidies by die DHOO ingedien). Van die 1 511 artikels (2016: 1 381; 2015: 1 256) is 85% gepubliseer in vaktydskrifte wat in een of meer van die DHOO-geakkrediteerde internasionale indekse verskyn. Die US spog ook met die derde meeste boeke en konferensieaanbiedings. Wat navorsingsproduktiwiteit betref, het die US die tweede hoogste geweegde navorsingsuitset per kop gehad, naamlik 3,23, met die UP 'n kort kop voor op 3,38.

5.2 NSTF-South32-toekennings

Die volgende vier US-personeelde is finaliste vir die toekennings van die Nasionale Wetenskap- en Tegnologieforum ("NSTF")-South32 vir 2018/19:

- Prof Novel Chegou (Biomediese Wetenskappe)
in die kategorie "TW Kambule (navorser), bydrae oor 6-15 jaar"
- Prof Sybrand J van der Spuy (Sontermiese-energienavorsingsgroep, Ingenieurswese)
in die kategorie "Innovasietoekenning"
- Prof Anton du Plessis (Stellenbosse rekenaartomografiefasiliteit)
in die kategorie "Data vir navorsing"
- Dr Wynand Goosen (nadoktorale genoot in Biomediese Wetenskappe)
in die kategorie "TW Kambule (ontluikende navorser)"

Die toekennings is in 1998 tot stand gebring om uitmuntende bydraes tot die wetenskap, ingenieurswese en tegnologie sowel as innovasie deur verwante beroepslui en organisasies in SA te erken. Vanjaar se wenners word op 27 Junie by 'n galadinee in Gauteng aangekondig.

5.3 Nuwe Macrocomm-leerstoel in slimnudsdiensoplossings

Die Macrocomm-leerstoel in Slimnudsdiensoplossings is amptelik op 1 Maart vir 'n aanvanklike tydperk van vyf jaar op die been gebring. Dit is 'n gesubsidieerde navorsingsleerstoel in die Departement Elektriese en Elektroniese Ingenieurswese en word deur **mnr Christo Nicholls** beklee. Die leerstoel sal koncentreer op navorsing oor slimmetting, grootdataontleding, tegnologie van die internet-van-dinge, laekrag-wye-areanetwerke, slimvermoëbou, gasheeroplossings vir ondernemingsagteware, en die voorspelling van nutsdiensprestasie. Daarbenewens sal die leerstoel vennootskappe met ander navorsing- en finansieringsinstellings op die groter gebied van nutsdiensoplossings smee, gespesialiseerde konsultasiedienste aan die bedryf lewer en ander finansieringstrome ondersoek. 'n Jaarlikse Afrikaspesifieke simposium oor nutsdiensoplossings word ook in die vooruitsig gestel.

5.4 Nuwe SARChI-leerstoel in stadsmodellering en -metabolismestudie

Die US het 'n nuwe SARChI-leerstoel in Stadsmodellering en -metabolismestudie (oftewel "uMAMA") ontvang. Die deelnemers aan dié driesydige vlak 1-leerstoel is Suid-Afrika, Kenia en die VK. Vlak 1-leerstoele is bedoel vir gevestigde navorsers wat internasionaal as leiers op hulle gebied erken word en/of beduidende internationale erkenning vir hulle navorsingsbydraes ontvang het. Die leerstoel is geleë in ons Fakulteit Ekonomiese en Bestuurswetenskappe se Skool vir Publieke Leierskap en staan onder leiding van **prof Josephine Musango**.

Aan die Suid-Afrikaanse kant word die leerstoel deur die Departement van Wetenskap en Tegnologie via die Nasionale Navorsingstigting ondersteun, en aan die VK se kant deur die Departement van Sake-, Energie- en Nywerheidstrategie via die Britse Raad. Die drie hoëronderwysvennote is die US, Brunel-universiteit (VK) en die Universiteit van Nairobi (Kenia).

Die verwagting is dat die uMAMA-leerstoel 'n belangrike dryfkrag sal wees vir die bevordering van innoverende kennis om in die behoeftes van die era van die Vierde Industriële Revolusie te voorsien.

5.5 Nuwe Hans Merensky-leerstoel in houtvorming

Die Hans Merensky-stigting (HMS) sal 'n nuwe, tien jaar lange projek in basiese wetenskap by die US finansier. Die suksesvolle voorstel spruit uit 'n HMS-versoek vir konsepte vir gevorderde navorsing wat as 'n vertoonvenster vir uitnemende wetenskap kan dien.

Die hoofnavorser is **dr David Drew**, 'n senior dosent in ons Departement Bos- en Houtkunde (DBH). Hy sal ten nouste saamwerk met wetenskaplikes in die fakulteite AgriWetenskappe en Natuurwetenskappe sowel as met toonaangewende internationale navorsers om te bestudeer hoe bome, veral eukaliptus- (bloekom-)bome, groei en hout vorm (die proses bekend as xilogenese).

Die inisiatief voorsien medefinansiering vir nuwe laboratoriumfasiliteite en navorsingstoerusting in die DBH, en maak dit moontlik om 'n nuwe tegniese personeellid aan te stel. In die eerste fase van vyf jaar sal ses nagraadse (MSc- en PhD-) studente en minstens twee nadoktorale genote gefinansier word. Die kontrak is op 17 Mei deur die voorsitter van die HMS-trusteeraad, dr Khotso Mokhele, en prof Eugene Cloete, die US se Viserektor: Navorsing, Innovasie en Nagraadse Studie, onderteken.

Merensky (1871–1952) was 'n Suid-Afrikaanse geoloog, prospekteerder, wetenskaplike, bewaringskundige en filantroop.

5.6 Ooreenkoms met NOSA Groep

Die NOSA Groep, wat op vyf vastelande beroepsrisikobestuursdienste lewer, het op 23 Mei 'n memorandum van verstandhouding (MvV) met die US Waterinstituut onderteken. Die US sal NOSA

huidig geregistreerde, nasionale kwalifikasies in beroepsrisikobestuur help koördineer, uitbou en belyn, en hulle ook van ander konsultasiedienste voorsien. Die MvV is vir twee jaar.

5.7 Biomediese Navorsingsinstituut

Bouwerk aan die Biomediese Navorsingsinstituut (BMNI) ter waarde van R1 miljard op Tygerbergkampus is **op skedule**. Massauitdrawings, heiwerk en die konstruksie van slagmusse vir die nuwe gebou is klaar, en die konstruksie van die pilare en hyserskag in die kelderverdieping vorder goed.

’n Konsultant wat in die Groen Ster-gebougraderingstelsel spesialiseer, het fase 1 van die gebouakkreditasie voltooi. Dít het die bepaling van waarskynlike en moontlike krediete behels, sowel as bevestiging dat die gebou op grond van ontwerp alleen ten minste ’n vierstergradering sal kan bekom. Fase 2 – die samestelling van die voorlegging aan die GBCSA (die Suid-Afrikaanse raad vir omgewingsvriendelike boupraktyke) – het reeds begin. ’n Lugfoto van vordering op die perseel soos op 29 Maart verskyn hieronder links. Die uitdrawings en aanpassings aan bestaande dienste in die binnehof om vir die konstruksie van die nuwe biobewaarplek voorsiening te maak, is ook reeds aan die gang (onder regs), en die geoutomatiseerde biobankvriesfasilitet (’n Hamilton BiOS) word na verwagting in Augustus afgelewer.

Figuur 25: ’n Lugfoto van vordering

Figuur 26: Uitdrawings vir die biobewaarplek

Sloping wes van die bestaande Fisan-gebou vorder goed. Interne sloping van die museum en die ou kliniese navorsingsruimtes van Molekulêre Biologie is klaar. Die museumtussenverdiepings is gesloop voordat die nuwe tussenvloere gebou is om te sorg dat dit tot by die dak met die bestaande vloervlakte van die Fisan-gebou ooreenstem.

5.8 Navorsingsvermoëbou

Ek en die Viserekotor: Strategie en Internasionalisering, prof Hester Klopper, het in Maart by die Universiteit van Johannesburg (UJ) aan die gesamentlike simposium van die Vereniging van Statebondsuniversiteite en Universiteite Suid-Afrika (USAf) deelgeneem. Afgevaardigdes het oor vermoëbou vir nuwelingnavorsers beraadsblaag. **Nuwelingnavorsers en -akademici** is noodsaaklik vir lewenskragtige onderrig en navorsing op lang termyn, sowel as vir die toekoms van Suid-Afrikaanse universiteite. Hulle is die volgende geslag opvoeders, baanbreker-innoveerders en navorsingsleiers, en ’n waardevolle hulbron wat gekoester en ontwikkel moet word. Die insig wat ons uit die geleentheid verkry het, sal gebruik word om US-aktiwiteite in dié verband te versterk.

5.9 Biblioteeknavorsingsweek

Die sewende jaarlikse **Biblioteeknavorsingsweek** het van 13 tot 17 Mei plaasgevind – met die tema “Wees ’n slim navorser”. Hierdie geleentheid is elke jaar op ontluikende navorsers, nagraadse studente en nuwelingakademici afgestem, met ’n verskeidenheid kenners wat praktiese kennis oor

onderwerpe soos navorsingsintegriteit, die behoud van skryfmomentum en die literatuurondersoekstrategie oordra. Vir vanjaar se openingssessie het **prof Johan Fourie** van LEAP (“[Laboratory for the Economics of Africa’s Past](#)”) aan die US, wat ook in die Raad dien, met deelnemers kom gesels oor hoe nuwe digitale instrumente geskiedenisnavorsing kan verander. Sedert verlede jaar word Biblioteeknavorsingsweek terselfdertyd ook by die pas opgeknapte Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe-biblioteek op ons Tygerbergkampus aangebied.

5.10 Navorsingsdatabestuur

Vier biblioteekpersoneellede, waaronder die Senior Direkteur: Biblioteek- en Inligtingsdiens, me Ellen Tise, sou van 18 tot 26 Mei besoek aflê in die Verenigde State om meer uit te vind oor die **navorsingsdatabestuurs- (NDB-)praktyke** van biblioteke met omvattende NDB-dienste. Die US het NDB en navorsingsdataberking as hoërisikogebiede geïdentifiseer. Die insig wat uit die besoek verkry word, sal die Biblioteek help voorberei vir sy eie NDB-diens wat later vanjaar in werking gestel word. Instellings wat besoek sou word, sluit in die Universiteit van Kalifornië Berkeley en die Kaliforniese Digitale Biblioteek, die Universiteit van Illinois by Urbana Champaign, die Carnegie Mellon-universiteit en Purdue-universiteit.

TEMA 6: VOORKEURWERKGEWER

In ons [Visie 2040 en Strategiese Raamwerk 2019–2024](#) is ons mense ons eerste “instaatsteller” – ’n element “wat alles moontlik maak”. Wat personeel betref, is dit soos volg gekoppel aan ’n kern strategiese tema: “Ter ondersteuning van die US se visie, missie, waardes en strewes is dit noodsaaklik om die gesondheid en welstand van ons mense te ondersteun. In die US se strewe om die **voordeurwerkgewer** te wees, beoog ons ’n instaatstellende omgewing wat die beginsels van medeskepping en gepaste deelname insluit en die kenmerke van ’n inklusiewe kampuskultuur vergestalt.”

6.1 Senior personeellede vereer

Prof Harald Pasch, ’n uitgelese professor en die bekleer van die Sasol-navorsingsleerstoel in Analitiese Polimeerwetenskap aan die US, het ’n toekenning vir lewenslange prestasie ontvang by die 9de Internasionale Simposium oor die Skeiding en Tipering van Natuurlike en Sintetiese Makromolekules, wat van 30 Januarie tot 1 Februarie in Amsterdam, Nederland, plaasgevind het. Dit was ter erkenning van “sy massiewe bydrae tot die ontwikkeling van polimeertiperingstegnieke”.

Prof Pumla Gobodo-Madikizela, die bekleer van ons navorsingsleerstoel in Studie in Historiese Trauma en Transformasie, het op 12 April ’n derde eredoktorsgraad ontvang – dié keer van Rhodes-universiteit. Hulle het haar vereer vir “haar bydrae tot traumanavorsing, en haar werk om die verhale van slagoffers te vertel, oortreders te humaniseer en ’n boodskap van hoop, empatie, gesprek, vergifnis en versoening te bring aan ’n samelewing gekenmerk deur geweld en trauma”.

Prof Thuli Madonsela, die bekleer van die Regsfakulteittrust se leerstoel in Maatskaplike Geregtigheid, het op 25 April in New York ’n leierskapstoekenning ontvang van Shared Interest, ’n beleggingsfonds sonder winsoogmerk. En op 23 Mei het sy ’n eredoktorsgraad van Noordwes-Universiteit ontvang vir “haar aktivisme vir maatskaplike geregtigheid, konstitusionalisme, menseregte, regsoewereiniteit en goeie oorsigbestuur”. Dit is haar vyfde eregraad.

6.2 Eksterne evaluering van Menslike Hulpbronne

Twee onlangse strategiese sessies is gewy aan die rol van die Afdeling Menslike Hulpbronne (MHB) as ’n onmisbare werktuig om die US se nuwe visie en strategiese raamwerk in werking te stel. ’n Behoefte aan ’n eksterne evaluering van MHB is gevvolglik geïdentifiseer. Die opdrag vir die evaluering is nou opgestel en die proses sal binnekort begin. Al die Afdeling se prosesse, procedures, beleide, praktyke, personeellede, personeelbevoegdhede, werkverdelings en personeelplasings sal beoordeel word.

6.3 Personeeldiversifisering

In die strewe na die Universiteit se strategiese tema om 'n voorkeurwerkgewer te wees, het MHB se Diensbillikheidskantoor voortgegaan om met alle US-omgewings oor hulle diensbillikheidsplanne, onder meer die vasstelling van mikpunte, te skakel. Sowat 98% van die omgewings het hulle diensbillikheidsplanne ingedien en mikpunte is in die meeste gevalle op spesifieke posvlakte vasgestel. Nietemin moet vakatures, bevorderings en verwagte aftredes op elke posvlak nog met omgewingsplanne gesynchroniseer word. Oorlegpleging in dié verband duur voort. Om die diversifiseringshindernisse wat in die institusionele diensbillikheidsplan uitgewys is te bowe te kom, is 'n nuwe **Kode vir Bestuurspraktyke vir Diensbillikheid** opgestel. Alle Universiteitsomgewings is daaroor geraadpleeg en sinvolle bydraes en kommentaar is ontvang. Dit word nou oorweeg voordat die kode vir goedkeuring voor die Rektoraat sal dien.

6.4 Diensbillikheid en transformasie

MHB se Diensbillikheidskantoor is aan die begin van die jaar versterk met die aanstelling van 'n diversiteitsvermoëboubestuurder en die herbekendstelling van die Siyakhula-diversiteitsvermoëbouprogram. **Siyakhula**, wat beteken "ons groei", beoog om personeellede toe te rus om diensbillikheidstrategieë, inklusiwiteit en welstand te ondersteun. Die vermoëbouprogramme draai om drie temas, naamlik sosiokulturele bewustheid, tussengroepskakeling, en sosiale innovasie en ontwerpdenke. Werksessies word aangebied om die vernaamste diensbillikheids-, diversiteits- en transformasieuitdagings by die Universiteit die hoof te bied. Die inhoud en fasiliteringsmetodes word in vennootskap met die Eenheid vir Gelykwaardigheid, die Transformasiekantoor en die Eenheid vir Gestremdhede ontwikkel.

6.5 nGAP by die US

Fase 5 van nGAP (die nasionale program vir 'n nuwe geslag akademici) is in Desember 2018 aangekondig. Die US het een pos in elk van die departemente van Plant- en Dierkunde, Genetika, Bedryfsielkunde, Geneeskundige Mikrobiologie en Handelsreg ontvang en werwingsprosesse is van stapel gestuur. Dié vyf toevoegings bring ons **getal nGAP-poste op 22** te staan.

6.6 Senior aanstellings

In ons Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe (FGGW) is prof Portia Jordan aangestel as hoof van die Departement Verpleeg- en Verloskunde, dr Heike Geduld as hoof van die Afdeling Noodgeneeskunde, en dr Riëtte du Toit as hoof van die Afdeling Rumatologie. Die US vul tans die pos van **Dekaan: Opvoedkunde**, en die suksesvolle kandidaat sal na verwagting op 1 Julie diens aanvaar. Prof Johan Malan neem intussen in hierdie hoedanigheid waar. Dr Birgit Schreiber, **Senior Direkteur: Studentesake**, sal die Universiteit se diens op 31 Julie verlaat om 'n pos elders te aanvaar, so kandidaatwerwing vir haar opvolger is ook aan die gang.

6.7 Verbeter personeelwelwees

Na 'n suksesvolle welweeskollokwium op 28 Februarie is 'n verslag met bevindinge en aanbevelings deur interne en eksterne kenners vir die Rektoraat opgestel. 'n Taakgroep is ook saamgestel om die US se Gesondheid- en Welweesstrategie te hersien. Die huidige aanbod op hierdie gebied word tans op skrif gestel en aan alle omgewings oorgedra om personeellede van die verskeidenheid dienste tot hulle beskikking bewus te maak. Daarbenewens het Tygerberghospitaal 'n verwysingsroete geskep vir personeellede en studente wat nie 'n mediese fonds het nie, dog gespesialiseerde kardiologiese assessering vereis. Prof Anton Doubell, die hoof van kardiologie in ons Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe, het daarmee gehelp.

SLOT

Ten slotte, kollegas, kom ons verbind ons opnuut aan ons Visie 2040, naamlik om daarna te streef om die US “Afrika se voorste navorsingsintensieve universiteit” te maak wat “wêreldwyd as uitnemend, inklusief en innoverend erken word en waar ons kennis tot diens van die samelewing bevorder”. En kom ons onthou die waardes wat ons as deel van daardie visie aanvaar het: **uitnemendheid, deernis, verantwoordbaarheid, respekteer en billikheid**. Laat dit te alle tye ons optrede bepaal namate ons saam vorentoe beweeg.

**Prof WJS de Villiers,
Rektor en Visekanselier**

BYLAAG: MENINGSARTIKELS EN RUBRIEKE

Meningsartikels (2 Maart tot 27 Mei 2019)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Prof Thuli Madonsela	Maatskaplike Geregtigheid	Is our focus right?	City Press (3 Mrt)
Proff Nuraan Davids & Yusef Waghid	Opvoedingsbeleidstudie	Why banning controversial voices from universities is bad practice	The Conversation (3 Mrt)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Wetenskap gedekoloniseer?	Die Burger (5 Mrt)
Prof Lesley Green & Nikiwe Solomon Dr Jo Barnes Prof Leslie Petrik	Universiteit van Kaapstad Gesondheidstelsels en Publieke Gesondheid Universiteit van Wes-Kaapland	Environmental management needs to be democratised	Daily Maverick (6 Mrt)
Dr Eduard Roos	Molekulêre Biologie en Mensgenetika	Why warthogs are useful in figuring out how bovine TB spreads	The Conversation (6 Mrt)
Cher Petersen	BAHons-student (Joernalistiek)	As liefde 'n lokval word ...	Netwerk24 (6 Mrt)
Dr Njeri Mwagiru	Instituut vir Toekomsnavorsing	Want to expand your business in Africa? Toss the 'cut and paste' strategy	Fin24 (7 Mrt)
Prof Amanda Gouws	Politieke Wetenskap	#MeToo isn't big in Africa. But women have launched their own versions	The Conversation (7 Mrt); The Citizen (8 Mrt)
Mercy Kannemeyer	Magisterstudent (Drama en Teaterstudie)	Verkiesing: Watter party trek die meeste aandag	Netwerk24 (7 Mrt)
Mphumzi Mdekazi	PhD-student	Steering world towards rethinking idea of 'unpeople'	The Mercury (8 Mrt)
Prof Nox Makunga	Plant- en Dierkunde	Gender under microscope	Cape Argus (8 Mrt)
Dr Nthabiseng Moleko	US Bestuurskool	Politicians, know this: Empower women and the entire nation will grow	City Press (8 Mrt)
Dr Dion Forster	Sistematiiese Teologie en Ekklesiologie	Why South Africans are prone to falling for charlatans in the church	The Conversation (10 Mrt); Sowetan Live (11 Mrt); Herald Live (11 Mrt); Times Live (11 Mrt); Cape Argus (12 Mrt)
Tamunodein Princewell	BA-student (Internasionale Studie)	Stellenbosch: Die vrees vir die "swart gevaar"	Netwerk24 (10 Mrt)
Marietjie Booyens	LLB-student	Die tyd stap aan en dit is oukei	Netwerk24 (12 Mrt)
Wouter Bam Karolien de Bruyne	Bedryfsingenieurswese KU Leuven	Beneficiation is touted as a silver bullet. Why it might not be	The Conversation (12 Mrt)
Corné Jooste	BSc-student (Fisioterapie)	Ek gaan nie stem nie, ek bid eerder	Netwerk24 (13 Mrt)
Britney Fouché	BCom-student (Bestuursrekeningkunde)	'Die DA kry in Mei my stem'	Netwerk24 (13 Mrt)
Wiann Bester	BSc-student (Menslike Lewenswetenskappe)	Verkiesing: Die bloed, sweet en tranen van 'n demokrasie	Netwerk24 (13 Mrt)
Aletta Simpson	BA-student (Geesteswetenskappe)	Om nie te stem nie, is ook 'n stem	Netwerk24 (14 Mrt)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Die kerk is nié die volk nie	Die Burger (19 Mrt)
Jan-Hendrik Pretorius	BA-student (Politiek, Filosofie en Ekonomiese)	Die EFF is fantasties	Netwerk24 (19 Mrt)
Tivan Leak	BComHons-student	Kleiner partye se stem tel ook	Netwerk24 (19 Mrt)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Pierré Müller	LLB-student	Patriotisme sal my nie gevange hou nie	Netwerk24 (20 Mrt)
Prof Nico Koopman	Viserektor: Sosiale Impak, Transformasie en Personeel	How to build a human rights culture and fight populism	News24 (21 Mrt)
Prof Juliana Claassens	Ou en Nuwe Testament	When Human Rights are trampled, the public holiday is another Thursday to wear black	Daily Maverick (21 Mrt)
Prof Sandy Liebenberg	Publiekreg	#HumanRightsDay: Many South Africans are still not enjoying basic rights	IOL (21 Mrt)
Eduan Beukman	BRek LLB-student	Om nié te stem is ook 'n demokratiese reg	Netwerk24 (21 Mrt)
Prof Thuli Madonsela	Maatskaplike Geregtigheid	Leave no woman behind in political economy	Business Live (21 Mrt)
Dr Nthabiseng Moleko	US Bestuurskool	War on women and children will turn the tide if the state is invested	City Press (21 Mrt)
Dr Wendy Stone	US Waterinstituut	Why water quality matters	Cape Argus (22 Mrt)
Prof Lizette Rabe	Joernalistiek	Stop the silent stalker of suicide	News24 (24 Mrt)
Prof Michael le Cordeur	Kurrikulumstudie	The state of education from a teacher's perspective	Daily Maverick (25 Mrt)
Jan-Harm van Helsdingen	BCom Regte-student	'Die ANC moet die verkiesing wen'	Netwerk24 (25 Mrt)
Emily O'Ryan	BAHons-student (Politieke Wetenskap)	'Ek glo in mense, nie politieke partye nie'	Netwerk24 (25 Mrt)
Mari Fölscher	BA-student (Internasionale Studie)	'Rasionele mense stem nie'	Netwerk24 (25 Mrt)
Herschelle Benjamin	Magisterstudent (Drama en Teaterstudie)	Christchurch: Wat van SA se eie Islamofobie?	Netwerk24 (26 Mrt)
Arleen Stone	BAHons-student (Joernalistiek)	Millenniërs: 'Ons is 'n generasie wat vryheid bo alles stel'	Netwerk24 (27 Mrt)
Dr Luther van der Mescht	Plant- en Dierkunde	Cat fleas in Africa are a mystery we're trying to solve	The Conversation (27 Mrt)
Dr Francois Cleophas	Sportwetenskap	How sports science in Africa can be taught and thought about differently	The Conversation (28 Mrt)
Shaznay Henney	BA-student (Sosiale Dinamika)	Kan etiese gedrag aangeleer word?	Netwerk24 (28 Mrt)
Dr Selina Palm	Eenheid vir Godsdienst- en Ontwikkelingsnavorsing	How South African churches can make LGBTIQ people feel safer	The Conversation (31 Mrt)
Luke Waltham	BA-student (Regte)	All universities should have mental health policies	News24 (1 Apr)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Is dit dalk ons probleem?	Die Burger (2 Apr)
Mercy Kannemeyer	Magisterstudent (Drama en Teaterstudie)	Wat van 'n leuenverklikkertoets vir politici?	Netwerk24 (3 Apr)
Roxanne Mooneys	BA-student (Geesteswetenskappe)	Vanwaar die obsessie met ouderdom?	Netwerk24 (3 Apr)
Janke van Schalkwyk	BAHons-student (Afrikaans en Nederlands)	Kla-kla-kla met die witbrood onder die arm	Netwerk24 (3 Apr)
Marisa de Kock	BCom-student (Bestuurswetenskappe)	'Dís hoe dit voel om geboelie te word'	Netwerk24 (5 Apr)
Dr Marina Joubert	Sentrum vir Navorsing oor Evaluasie, Wetenskap en Tegnologie	New policy commits South Africa's scientists to public engagement. Are they ready?	The Conversation (7 Apr)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Dr Michelle White	Algemene Taalwetenskap	A new language doesn't hamper kids learning. Other things do	The Conversation (7 Apr); Cape Argus (8 Apr); Daily News (8 Apr); The Star (8 Apr); The Citizen (9 Apr)
Prof Thuli Madonsela	Maatskaplike Geregtigheid	The country that we want	City Press (7 Apr)
Prof Thomas Mandrup	Koninklike Deense Weermagkollege/ Sekerheidsinstituut vir Staatsbestuur en Leierskap in Afrika (SIGLA)	Why the DRC's army and police aren't yet ready to protect citizens	The Conversation (8 Apr)
Reynard Marx	BEng-student (Meganiese Ingenieurswese)	Daar is sóveel geleenthede op universiteit	Netwerk24 (8 Apr)
Karin Rautenbach	BA-student (Regte)	Die 4 soorte vriendskappe	Netwerk24 (8 Apr)
Prof Bob Mash	Huisartskunde en Primère Sorg	Why fixing primary health care is crucial to making South Africa healthier	The Conversation (9 Apr)
Prof Brian Ganson	Afrikasentrum vir Geskilbeslegting	Business has a role in shaping human rights	Daily News (9 Apr)
Nicholas Carroll	LLB-student	Wanneer 'n kind in 'n grootmens verander	Netwerk24 (9 Apr)
Karin Rautenbach	BA-student (Regte)	Hoekom het ons eers water begin spaar toe die droogte kom?	Netwerk24 (10 Apr)
Dr Azille Coetzee	Politieke Wetenskap	Zille perpetuates racist beliefs that justified colonialism	Cape Times (11 Apr)
Dr Nitya Mohanty	Sentrum vir Indringerbiologie (S.I.B)	Killer tadpoles threaten Andaman archipelago's native frog species	The Conversation (11 Apr)
Franco Gericke	Magisterstudent (Internasionale Studie)	Jou probleem en my probleem en daar lê die ding	Netwerk24 (11 Apr)
Caitlin Kotze	BA-student (Internasionale Studie)	Wees bewus van jou eie bevoorrecting	Netwerk24 (15 Apr)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Hier maak die MRK droog	Die Burger (16 Apr)
Janke van Schalkwyk	BAHons-student (Afrikaans en Nederlands)	'Ons vloek, deal daarmee'	Netwerk24 (18 Apr)
Prof Anita Bosch	US Bestuurskool	Saluting the unsung workers who make our lives possible	Pretoria News (18 Apr)
Prof Thuli Madonsela	Maatskaplike Geregtigheid	Fair payment for whistle-blowers	Financial Mail (18 Apr)
Dr John Sanni	Artikel op grond van PhD (Filosofie)	Secularism is not the answer to fundamentalist violence	Mail & Guardian (18 Apr)
Dr Gustav Hendrich	Geskiedenis	Effects of Versailles treaty still felt today	Weekend Argus (20 Apr)
Mart-Marié Serfontein	BA-student (Regte)	Seksualiteit: Hou op om mense in kassies te sit	Netwerk24 (24 Apr)
Dr Chris Jones	Eenheid vir Morele Leierskap	The 'insidious plague' corroding our society	News24 (25 Apr)
Prof Pumla Gobodo-Madikizela	Historiese Trauma en Transformasie	A new vision of the postcolonial	Mail & Guardian (26 Apr)
Dr Kim Wale	Historiese Trauma en Transformasie	Apartheid ghosts live on	Cape Argus (26 Apr)
Dr Chris Jones	Eenheid vir Morele Leierskap	Hold them to account	Daily News (26 Apr)
Prof Thuli Madonsela	Maatskaplike Geregtigheid	The poor have had enough	City Press (28 Apr)
Dr Nic Spaull	Ekonomiese	Eastern Cape pioneers book printing and distribution scheme to pupils	Business Live (29 Apr)
Anke Eksteen	BSc-student (Menslike Lewenswetenskappe)	Dit is die 'hart' in hartsmens	Netwerk24 (29 Apr)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Prof Ingrid Woolard	Dekaan: Ekonomiese en Bestuurswetenskappe	Why South Africa should seriously consider taxing its wealthy citizens	The Conversation (29 Apr)
Sifiso Zungu	Magisterstudent (Teologie)	'Ek was vir 3 jaar in die tronk. Dís wat ek geleer het'	Netwerk24 (29 Apr)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Laat húlle maar lig trap	Die Burger (30 Apr)
Carla Visagie	BA-student (Geesteswetenskappe)	Dís die gevaaalikste verskoning...	Netwerk24 (30 Apr)
Prof Dieter von Fintel	Ekonomiese	National minimum wage is a threat to jobs	News24 (1 Mei)
Emily O'Ryan	BAHons-student (Politieke Wetenskap)	Studie oor bruin vroue: 'Ek skaam my vir US'	Netwerk24 (1 Mei)
Mercy Kannemeyer	Magisterstudent (Drama en Teaterstudie)	Verkiesing 2019: Waar gaan ons oor 'n paar jaar wees?	Netwerk24 (2 Mei)
Prof Anita Bosch	US Bestuurskool	Depressed? Blame it on poor governance	Mail & Guardian (2 Mei)
Dr Azille Coetzee	Politieke Wetenskap	Wil jy reis? Dan moet jy só lyk	Vrye Weekblad (3 Mei)
Pierré Muller	LLB-student	Taal en die moderne toring van Babel	Netwerk24 (3 Mei)
Prof Lizette Rabe	Joernalistiek	Media freedom: It's all about your freedom	News24 (3 Mei)
Karen Truter	Magisterstudent (Agronomie)	'Ek speel vrouerugby, maar ek is nie 'n feminis nie'	Netwerk24 (5 Mei)
Luke Waltham	BA-student (Regte)	The sad state of activism, leadership and ideology on campus	News24 (6 Mei)
Prof George Claassen	Joernalistiek	On Steve, Julius and the Christchurch murders: Why we need to talk about hate speech	News24 (6 Mei)
Emily O'Ryan	BAHons-student (Politieke Wetenskap)	'Hannah Cornelius moes hier gewees het'	Netwerk24 (6 Mei)
Prof Amanda Gouws	Politieke Wetenskap	Women have the power to swing the 2019 election	Mail & Guardian (6 Mei)
Prof Michael le Cordeur	Kurrikulumstudie	25 jaar later: Michael le Cordeur kyk terug	LitNet (7 Mei)
Ashwin Thyssen	Magisterstudent (Teologie)	Hoekom is politici net gelowig voor 'n verkiesing?	Netwerk24 (7 Mei)
Ryan Berkenbosch	BCom-student	"Help! Instagram sluk ons in!"	Netwerk24 (8 Mei)
Dr Handri Walters	Sosiologie en Sosiale Antropologie	Race haunts the halls of Stellenbosch University	Daily Maverick (8 Mei)
Prof Tania Ajam	Skool vir Publieke Leierskap	Stronger laws can keep politicians from meddling in financial decisions	The Conversation (8 Mei)
Johan Steyn	Ondernemingsbestuur	Investors should compare tracking errors before investing in ETFs	Business Live (9 Mei)
Mart-Marié Serfontein	BA-student (Regte)	Kom laat ons praat oor seks	Netwerk24 (9 Mei)
Salna Jacobs	BA-student (Taal en Kultuur)	Afrikaans roep om hulp!	Netwerk24 (10 Mei)
Anke van der Merwe	BAHons-student (Joernalistiek)	Het geloof régtig niks met rugby te doen nie?	Netwerk24 (10 Mei)
Prof Andre Roux	US Bestuurskool	How elections will affect the economy	Daily News (10 Mei)
Pierré Müller	LLB-student	Is ek te groot vir my klein skoene?	Netwerk24 (13 Mei)
Marisa de Kock	BCom-student	'Jy is meer as jou punte'	Netwerk24 (13 Mei)
Dr Sallek Musa	Sosiologie en Sosiale Antropologie	How using the military in Nigeria is causing, not solving problems	The Conversation (14 Mei)
Luke Waltham	BA-student (Regte)	DA's lack of growth at the polls was a necessity	News24 (14 Mei)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKrif	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Karen Truter	Magisterstudent (Agronomie)	'Hoekom swot jy landbou?!"	Netwerk24 (14 Mei)
Mercy Kannemeyer	Magisterstudent (Drama en Teaterstudie)	As die verkiesing 'n teaterstuk was	Netwerk24 (14 Mei)
Shaznay Henney	BA-student (Sosiale Dinamika)	'Moenie jou Afrikaanse kinders in Engels laat skoolgaan nie'	Netwerk24 (15 Mei)
Ashwin Thyssen	Magisterstudent (Teologie)	Ons demokrasie is nie sonder foute nie	Netwerk24 (15 Mei)
Dominique Fuchs	BA-student (Geesteswetenskappe)	'Ek voel onveilig in ons land'	Netwerk24 (16 Mei)
Hugo Pienaar	Buro vir Ekonomiese Ondersoek	The ingredients of a pro-growth cabinet	Moneyweb (20 Mei)
Leo Cordom	BA-student (Geesteswetenskappe)	Studie oor bruin vroue: Moet ons nie onderskat nie	Netwerk24 (21 Mei)
Prof Aslam Fataar	Opvoedingsbeleidstudie	Facing race issues head-on	Cape Argus (21 Mei)
Prof Amanda Gouws	Politieke Wetenskap		
Prof Usuf Chikte	Gesondheidsistema en Publieke Gesondheid		
Aletta Simpson	BA-student (Geesteswetenskappe)	Dis mooi om iemand lief te hê	Netwerk24 (23 Mei)
Dr Francois Cleophas	Sportwetenskap	The myth of non-racialism in SA and how the ANC contributed to it through sport	News24 (23 Mei)
Prof Willem Landman	Filosofie	A victim of law: The injustice of Davison murder charges	Times Live (24 Mei)
Dr Dirk Brand	Skool vir Publieke Leierskap	The seven things new leaders need to do to fix South Africa	The Conversation (26 Mei)
Shaznay Henney	BA-student (Sosiale Dinamika)	Millenniêrs – ons is nie 'n vloekwoord nie	Netwerk24 (27 Mei)
Anke Eksteen	BSc-student (Menslike Wetenskappe)	Gee ons millenniêrs 'n kans	Netwerk24 (27 Mei)
Dr Bruce Bartlett	Wiskunde	South Africa's voter turnout: a mathematician runs the numbers	The Conversation (27 Mei)
Prof Sarah Howie	Afrikasentrum vir Akademieskap	Universities can help make AU's Agenda 2063 a reality	News24 (27 Mei)

Rubrieke (2 Maart tot 27 Mei 2019)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKrif	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Prof Johan Fourie	Ekonomie	Bank failures and the lessons they offer	Finweek (7 Mrt)
		Só kan 'n land se mense ryk word	Rapport (17 Mrt)
		How celebrities can save your life	Finweek (21 Mrt)
		Rebel with a cause	Fin24 (28 Mrt)
		Oor damme, volstruise en onmisbare geskiedenis	Landbouweekblad (29 Mrt)
		When not to buy a house	Finweek (18 Apr)
		How do we create sustained prosperity?	Finweek (9 Mei)
		How to permanently escape poverty	Finweek (23 Mei)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Prof Amanda Gouws	Politieke Wetenskap	Die stilte hieroor is onvergeeflik	Die Burger (12 Mrt)
		Afrikanerskap: Nie in my naam	Die Burger (26 Mrt)
		Stem vir ANC is nie stem vir CR	Die Burger (9 Apr)
		Los tonnelvisie oor universiteite	Netwerk24 (23 Apr)
		US moet besin oor navorsing	Die Burger (7 Mei)
		Cyril sal baat by vaardige vroue	Die Burger (21 Mei)
Dr Jan Greyling	Landbou-ekonomie	Plant maar vinnig!	Landbouweekblad (26 Apr)
Prof Jonathan Jansen	Opvoedkundige Sielkunde	Parents' dislike of black teachers is a disgrace. Minds need to open, now	Times Live (7 Mrt)
		My f*k Lesufi! A zone that wide and you still run into a bad policy	Times Live (14 Mrt)
		These are the true lessons load-shedding has taught us	Times Live (22 Mrt)
		Thanks IMF and UCT, but your reports are hardly an education	Times Live (28 Mrt)
		There's a reason the poor tend to vote for scaremongers. Let's fix it.	Times Live (4 Apr)
		Forget grand ideas about fixing schools – teachers need to show up first	Times Live (11 Apr)
		The Ace I knew: a courteous, concerned and committed premier	Times Live (18 Apr)
		Racist medical myths persist with SA's diseased apartheid mentality	Times Live (25 Apr)
		No magic ballot: what happens when no party deserves your vote?	Times Live (2 Mei)
		Tussen bangmaaktaktiek en ras-retoriek	Vrye Weekblad (3 Mei)
		Who takes poll position? A cadre or someone competent?	Times Live (9 Mei)
		Ons kort bevoegdheid én 'n gewete	Vrye Weekblad (10 Mei)
		Selfish gratification: teaching kids about masturbation is a woke thing	Times Live (16 Mei)
		Leer die kinders lees, om hemelsnaam, nie masturbasie nie!	Vrye Weekblad (17 Mei)
		Action will tie young whites – and blacks – to Cyril's tree	Times Live (23 Mei)
Mercy Kannemeyer	Magisterstudent (Drama en Teaterstudie)	Dis tyd om wal te gooi teen uitvloei van vaardige jong mense	Vrye Weekblad (24 Mei)
		Die lied van jong Suid-Afrika	Vrye Weekblad (5 Apr)
		Afrikaner, dis nie die tyd om stil te bly nie	Vrye Weekblad (26 Apr)
		'n Millenniër se brief aan Cyril	Vrye Weekblad (17 Mei)

OUTEUR	VAN (omgewing of afdeling)	OPSKRIF	PUBLIKASIE (klik vir artikel)
Prof Nico Koopman	Viserekotor: Sosiale Impak, Transformasie en Personeel	Besef opnuut die waarde van waardes	Die Burger (13 Mrt)
		Spiritualiteit en menseregte omarm mekaar	Die Burger (20 Mrt)
		En wat van die Rwandas onder ons eie neuse?	Die Burger (10 Apr)
		Om te sing van Jesus se bloed en sy wonder	Die Burger (17 Apr)
		Jou kruisie op stemdag is ook 'n soort protes	Die Burger (8 Mei)
		Ons moet nog baie leer oor nierassigheid	Die Burger (15 Mei)
Prof Reggie Nel	Dekaan: Teologie	Diensbaarheid is soms die moeilikste rol	Beeld (15 Mei)
Deidre Sampson	Instituut vir Toekomsnavorsing	How to successfully deal with the 'age of bewilderment'	Eikestadnuus (21 Mrt)
		Connecting educational strategy to world trends	Eikestadnuus (11 Apr)
Prof Anton van Niekerk	Filosofie	Wetenskap gedekoloniseer?	Die Burger (5 Mrt)
		Die kerk is nie die volk nie	Die Burger (19 Mrt)
		Is dit dalk ons probleem?	Die Burger (2 Apr)
		Hier maak die MRK droog	Die Burger (16 Apr)
		Laat hulle maar lig trap	Die Burger (30 Apr)
		Die reg om waardig te sterf	Die Burger (14 Mei)
		Etiek kom kort op dié terreine	Netwerk24 (21 Mei)
Dr Leslie van Rooi	Senior Direkteur: Sosiale Impak en Transformasie	Kollig op regstellende aksie en SEB is goed vir debat	Netwerk24 (7 Mrt)
		Verkiesing: Op soek na 'n splinternuwe SA	Netwerk24 (28 Mrt)
		'n Aptyt vir versoening	Vrye Weekblad (11 Apr)
		Kan ons jong mense mekaar in koshuise vind?	Netwerk24 (18 Apr)
		Tussen anargie en enorme potensiaal	Vrye Weekblad (3 Mei)
		VERKIESING 2019: Hoekom stemdag deesdae anders voel	Netwerk24 (9 Mei)
		Koshuise is bates vir sosiale kohesie	Beeld (25 Mei)

MEDEWERKERS

Hierdie verslag is saamgestel deur **Desmond Thompson**, Senior Kommunikasiespesialis: Uitvoerende Bestuur, in oorleg met **prof Wim de Villiers**, Rektor en Visekanselier, en **Dr Jerome Slamat**, Uitvoerende Bestuurder: Rektoraat. Ons bedank ook graag die volgende medewerkers, wat hieronder in alfabetiese volgorde volgens US-omgewing verskyn:

Biblioteek- en Inligtingsdiens: Ellen Tise, Ilse de Lange en Shulene Hendrikse

Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe: Birgit Ottermann en Jackie Pienaar-Brink

Fakulteit Natuurwetenskappe: Wiida Fourie-Basson

Fakulteit Regsgeleerdheid: Marna Lourens

Fasilitetsbestuur: Nicolette van den Eijkel, dr Viljoen van der Walt, Nadeem Gafieldien, Japie Engelbrecht, Francois Swart en Nelia Immelman

Innovus: Anita Nel, Hein Swanepoel, Stefan du Toit, Christi Wiechers, Carol Kat, Camille de Villiers en Daniell Jacobs

Kantoor van die Bedryfshoof: Prof Stan du Plessis en Mariëtte Hanekom

Korporatiewe Kommunikasie: Dr Phumzile Mmope, dr Alec Basson, Susan van der Merwe, Asiphe Nombewu, Martin Viljoen, Candes Keating, Ilze Badenhorst, Marick Hornsveld, René-Jean van der Berg, Stefan Els, Sonika Lamprecht en Marguerite Cloete

Leer en Onderrig: Prof Arnold Schoonwinkel, Dr Antoinette van der Merwe, Dr Melanie Skead, Dr Hanelie Adendorff, Veronica Beukes, Dr Karin Cattell-Holden, Jean Farmer, Dr Nicoline Herman, Dr Anthea Jacobs, Claudia Swart-Jansen van Vuuren, Charmaine van der Merwe, Dr Gert Young, Dr JP Bosman, Dr Sonja Strydom, Dr Kim Wallmach, Dr Kabelo Sebolai, Erina Basson, André Müller, Maya Sutherland, Melissa van der Vyver, Patsy van de Rhee, Olivia Adams, Ruth Andrews, JC Landman en Jean Pretorius

Matiës Sport: Ilhaam Groenewald, Jerry Laka, Sean Surmon, Andy de Bruin, dr Gustav Venter, Pia Nannya, Trisha Bam en Dale Savel

Navorsing, Innovasie en Nagraadse Studie: Prof Eugene Cloete, Riana Coetsee, Manuel Jackson, Dr David Drew, Engela Duvenage en Inge-Rae Scholtz

Navorsingsontwikkeling: Dr Therina Theron, Maryke Hunter Hesselmann, Dalene Pieterse, Wilhelm Uys en Essie Thomas

Ontwikkeling en Alumnibetreking: Karen Bruns, Anel de Villiers, Sarah Archer, Shaun Stuart, Vera Adams, Ilse Arendse en Anneke Müller

Registrateursafdeling: Dr Ronel Retief, Lazelle Bonthuys, Alfreda Coetzee en Liezel Matthee

Rektoraat: Wildré Kok en Chriszelda Adendorff

Sosiale Impak, Transformasie en Personeel: Prof Nico Koopman, Dr Leslie van Rooi, Clair Kelly, Ernestine Meyer-Adams, Dr Pierre Viviers, Dr Craig Thompson, Greshne Davids, Victor Mothobi, Japie Kotze, Sello Molapo, Jan Knight, Lieze-Carli Roux, Carmen Paynter, Shibu Mamabolo, Saartjie Botha, Bongani Mgjima, Tania Arrison, Michelle Jooste, Vanessa Williams, Marissa Groenewald en Natasha Coltman

Strategie en Internasionalisering: Prof Hester Klopper, Prof Ian Cloete, Dr Barbara Pool, Robert Kotze, Mohamed Shaikh, Loumarie Kistner, Carla Kroon, Hazel Alexander, Tarien Jacobs, Conita Henry, Eldine Smit, Mandy Adamson, Alten du Plessis, Jerall Toi, Dr Nico Elema, Ben Nel, Prof Sarah Howie, Lidia du Plessis, Amanda Tongha, Alecia Viljoen, Leon Eygelaar en René Robbertze

Studentesake: Dr Birgit Schreiber, Dr Marcia Lyner-Cleophas, Jaco Greeff Brink, Michelle Munro, Qaqamba Mdaka, Anele Mdepa, Thulani Hlatswayo, Yolanda Myoli, Heidi October, Spurgeon Wilson, Monique Withering, Tonia Overmeyer, Delisha Davids, Joy Petersen, Jethro Georgiades, Tarina Nel, Khairoonisa Foflonker en Maretha Joyce

Studentetoegang: Christelle Feyt, dr Celeste Nel, Leon van den Heever, Michelle Swart, Magdel Pretorius, Arrie Hanekom en JD Blanckenberg